

5/1/47.

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును
Post Box No. 212. Telephone No. 2544.

Vol. 14 } డిన్న పట్టణము 1926 వ సం॥ అక్టోబరునెల 28-వ తేది గురువారము } No 176
నంపుటము ౧౪ } శ్రీ అక్షయనామనంపత్పర ఆశ్వయుజమాన బహుళ అష్టమి. } సంచిక ౧౭౬

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకువేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి మాచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము నకలవిధ నొప్పులకు నంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల తాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు తారదోలును, పొట్లబోగొట్టును
జెబుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.

ఈమందును తుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తోలగించి దేహమున
కాళోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

దగ్గును తగ్గించును దురదను తోలగించును.

జక్క-నిడబ్బితో నహా సీసా 1-కిర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కిర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

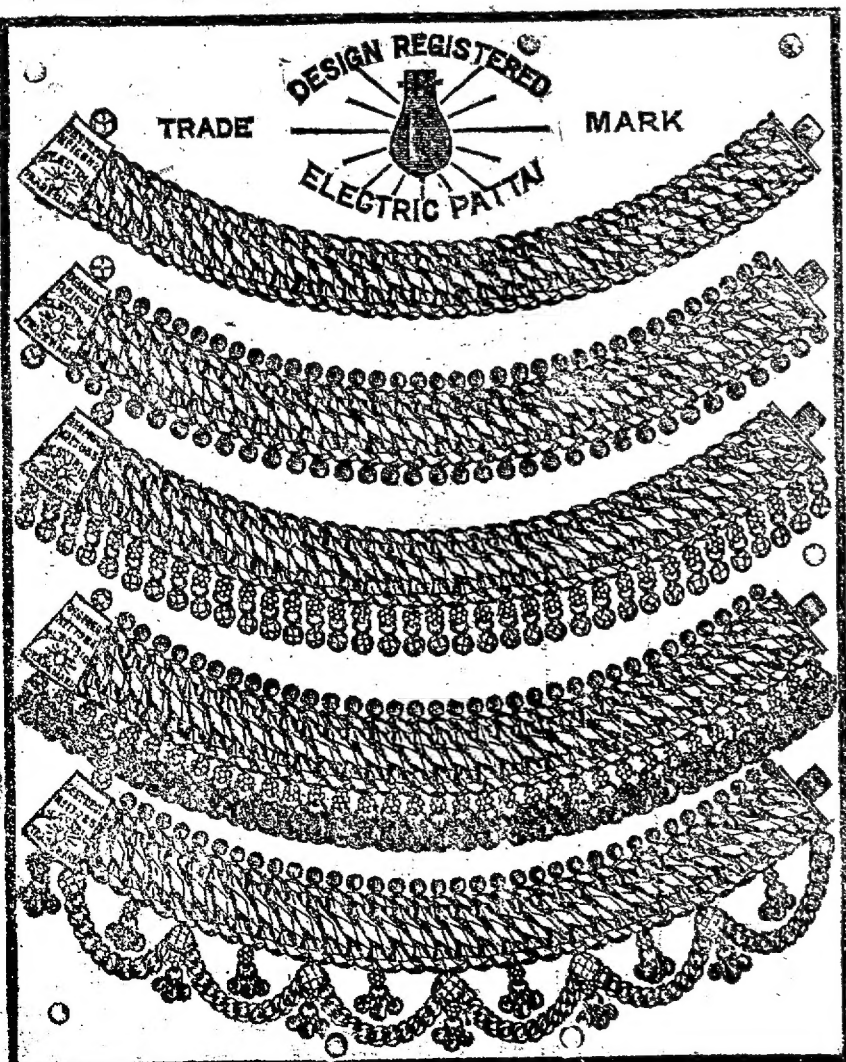
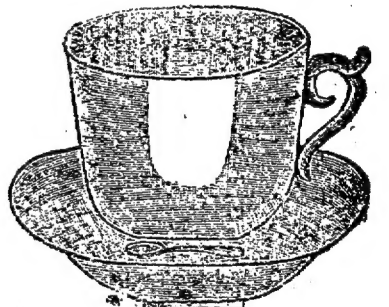
అమృతాంజనంఢిపో, 6, 7 తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 249 ప్రెరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

(3)

మాకాతాదారులకు అనేక సదుపాయములు గలవు

మావద్ది ఎవరిబంగారు సీమెంట్, మేలైన పువ్వరంగములు, మొదటితరము పట్టెకెంపులు, కుమ్మకెంపులు
మొదలగువాటితో తయారుచేయబడిన కాశీమాలలు, మెడచెయ్యినులు, ఒడ్డాములు వంటివి, నాగపత్తులు, మల్లె
మొగ్గలు, జడబిళ్లలు, లోలాకులు, తోడులు, చంపసరలు, కెంపుఅడ్డెగలు, ఉంగరములు, అంటుపోసులు, లేసరులు,
బులాకులు, పట్టుగొలునులు, చుట్టుగొలునులు, మిరియాలగొలునులు, కంచములు, గిన్నెలు, ఉద్దరిణ్ణిలు, పలువిధవేడుక
సామానులు యివి, యివి యనలేని ముక్కుబుడక మొదలు చంద్రహారమువరకు అన్నిరకముల సామానులు మావద్ద
సిద్ధముగా నున్నవి. లేనివి ఆర్డరుచ్చిన వెంటనే తయారుచేసి యిచ్చెదము ఒకసారి మా నమృకమును పరిశీలింపుడు.
ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ, నగల వర్తకులు నెం 25,
చైనాబజారుకోడ్డు, మద్రాసు.

మాతనముగా ప్రదర్శింపబడిన
“ఎలెక్ట్రక్”
పట్టెగొలునులు

మొదటిరకము
వెండికి గ్యారంటీ
కేటెంటు ఆఫీసున రిజిస్టరు
చేయబడినది. ప్రేడు మార్కు-
రిజిస్టరు అయినది. 2568
ఆర్డరులపై ని గొలునులు
వి. పి. ద్వారా పంపించ గలము.
కాళ్ళకొలయు ఎంకెత్తూనిక
వెండితో గొలును చేయవలసి
వదియు (వాయిచ కోరవము.
వెండికి వానాటిధరలచార్జి
చేయుదుము. జత 1-కి మజూరి:
పెద్దనెణ. చిన్ననెణ
నెం. 1 రూ. 6 రూ. 4
నెం. 2 " 7 " 5
నెం. 3 " 8 " 6
నెం. 4 " 8 " 6
నెం. 5 " 9 " 7
సోల్ ఏజెంటు:- నారా
యణదాస్ పీట్టి,
191. చైనాబజారు, రోడ్,
మద్రాసు.

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Full particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas Stamp. 3108
Apply to:-
Imperial Telegraph Collage, Delhi.

ప్రకటన

శ్రీ ముక్త్యాల రాజాశారు సమస్తాయోగ్యదోషధము
లను కాస్త్రీయముగా శ్రద్ధతో తయారుచేయించి, అందరికి
అభ్యునునట్లు చేయ దలచెట్టి అర్ధరసాయనసాలను నెలకొల్పి
నారు. ఆయోగ్యదోషము లన్నియు యిచ్చబు దొరకును.
కటలారు కొరకు వ్రాయును.
2126 అర్ధరసాయనశాల ముక్త్యాల స్వస్థా.

శ్రీ జీవయాత్ర

గంధకర్తి శ్రీమతి కవితరక కాంచనపల్లి కన
(ఈ గ్రంథము తీర్మానము బోధించు ఉ
కథ కాదంబరినిబోలె రసవంతముగనుం
“గీతాకాస్త్రము వెనుక
సీతారామాంజనేయ
ఖ్యాతిగ్రంథ
భూతలమున
జీవయాత్రాంశ్చక్తి పద
వలయువా

గోవు ప్రారంభ దినము.

సి. కన్నయ్యగారి వారివలన

దళవారము. చెన్నపురి ఎస్టేట్ నేడు థియేటర్

1926-వ సం॥ అక్టోబరు నెల 30-వ తేది శనివారము రాత్రి 9-30 ఘం॥

ప్రతిదినము ఒక నెల రోజులవరకు ప్రదర్శింపబడును.

రాత్రి నాటకములు:—ప్రతి మంగళవారము, గురువారము, శనివారములలోనున్న రాత్రి 9 గంటలకు

చగటి నాటకములు:—ప్రతి సోమవారము, బుధవారము, శుక్రవారము, ఆదివారములలోనున్న సాయంత్రము 5 గంటలకు

నాలుగు యుగములలోనున్న క్రీస్తున్నారాయణము అవతరించిన వది అవతారములను నాలుగు సంవత్సరములుగా

లక్ష యాత్రల రూపాయలు ఖర్చుచేసి తెయారు చేయబడి నాలుగు గంటలలో జరుపబడును.

C. CUNNIAH, Proprietor.

మృత్యు చాళివు సెంట్రాల్ వంటదొంగల ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతములలో నొకటియగు

కోకామయహర కస్తూరిమాత్రల యోగ్యతాపత్రములు

9. మ. జయంతిలాల్ అమృతలాల్ డి. సి. సి. అమృతలాల్ చామారాజ్, ఎల్లిస్ బ్రిడ్జ్ అహమ్మదాబాద్ నుండి వ్రాసినది. తమరికస్తూరిమాత్రలను ఒకరూరి పువయోగించ వారు ఎవ్వరూ చానినే చానియినది తమకు తెలియజేయ చాలాసంతోషముగానున్నది. ఇంక 25 సీసాలను బంప ప్రార్థన.

10. మ. ఎ. డివిడ్. హెడ్ మాస్టర్, హిందూరిజ్జ్ స్కూల్ దొనకొండ పి. డి. నెల్లూరు నుండి వ్రాసినది. తమరుబడిన కస్తూరిమాత్రలు చాలా బాగా పనిచేస్తున్నవని తెలియజేయ సంతోషించుచున్నాను. ఇంక 12 సీసాలను బంపకోరినాను.

మ. రామచంద్రరావు, డి. పి. డబ్ల్యూ గుమాస్తాడ కవులరాం పి. డి. కృష్ణా డి. పీరు వ్రాసినది. తమరి కస్తూరిమాత్రలు పిల్లలకు, మరియు పెద్దవారికినీ చాలా పువయోగకరముగా నున్నది. గావున ఇంకనూ 2 సీసాలను బంపించవలెను.

11. మ. ఎ. చంగయ్య రెవిన్యూ ఇన్ స్పెక్టర్ చిత్తూర్ పి. కడప డిస్ట్రిక్టు తమరికస్తూరిమాత్రలు రోగమున అత్యద్భుతముగా పనిచేస్తూవున్నది గావున, ఇంకను 6 సీసాలను బంపుము.

250 నుండి 300 మాత్రలుగల సీసా నెల 4 అణాలు, పోస్టేజీవేర పోస్టేజీతో 6 సీసాలకు 1-8-0, 12 సీసాలు 2-18-0 25 సీసాలు 5-8-0, సీసా 1 కి 4 అణాలవోషన అన్నియకాములందును దొరకును.

594

శ్రీ సీతారామవ వైద్యశాల, మైసూరు.

వీర్యబండ్ ఛాతువుష్టికి

2043

గంటలలో యెంత నీరైన వీర్యమునైన వజ్రమువలె గట్టి వేరు మునుపటికి బలహీనులగువాడ సంతోషమును విచ్చినది. మాత్రములోను కలహాను ఇందియనవ్వముగ వచ్చు తక్షణంనింపును. నూతనశక్తి పుటుత్వమువచ్చును. 8-0-0. చిన్నబుడ్డి 1-8-0. అమృతరత్నాకరం 45 బందరువీధి మద్రాసు

నూతనగ్రంథములు అపూర్వగ్రంథములు!!

జ్యోతిషార్థవ నవనీతము అనే

జ్యోతిషార్థవసీయూషము

ఇది ప్రాచీనములగు జ్యోతిషసంహితల నుండి యుద్ధరింపబడిన గ్రంథము. జాతక భావనందలి సర్వదళయొక్క అంతర్దళయొక్క భావములయొక్క సంపూర్ణములైన ఫలములను చక్కగా వివరించుచున్నది. ఈ గ్రంథము “జ్యోతిషార్థవసనీతము” అను పేరుతో యిదివరకు చాలాకాలము క్రిందట చెన్నపట్టణపు పండితులలో నొకరు జీతాతాత్పర్యములతో ప్రకటించియున్నను అది అచ్చం ఆంధ్రదేశమువారికి చక్కగా బోధపడుకొంటే లేకబోవుట వల్లను అనేక ఫలములతో ఆజీవా తాత్పర్యములు చాలా సంవత్సరములుగా నుండునట్లును సేమ సంపూర్ణ శ్రద్ధతో లేట లేటయగు తాత్పర్యములగ్రంథముతో సహాచేర్చి చక్కని గ్లేజు కాగితముపై చక్కని వైందు చేయించియున్నాము.

ర్య విశేషములు కావ్యవ్యాకరణ తార్క బిరుదాంకి శ్రీ పంచాంగుల ఆదివారాయణ కావ్యాల

డి. కాలికో వైదు ప్రతి 1-8 2-0-0 సాధారణవైదు ప్రతి 1-8 1-8-0

కము దీనివల రూ. 0-8-0

మంజరి

గ్రంథము) వెల 0-8-0.

రూ 0-8-0

రూ 0-8-0

రూ 0-8-0

రూ 0-8-0

రూ 0-8-0

రూ 0-8-0

రూ 0-8-0

రూ 0-8-0

రూ 0-8-0

తిరుత్తని హనుమజ్జ్యోతిషాలయము

జాతకము

మీ జాతకము గాని, జననకాల వివరముగాని, రెండును లేనివారు, బాలు వ్రాయువేళనుగాని మాకు వ్రాయవలయును. ఒక సంవత్సరము నెలవారి నామాలాగముగా ఫలము వ్రాయుటకు రూ 2-0-0 పది 5-8-0 రూ 7-8-0

వి. కె. శతగోపాచార్యులు,

ఆంజనేయస్వామి జ్యోతిషాలయము, తిరుత్తణి. తంజివిలాసము:—“హనుమాన్” తిరుత్తణి.

లాయరు.

ఇది ఒక మాసపత్రిక. ఇందులో చన్నపట్టణము వగయిరా 7 హయికోర్టుల తాలూకు ముఖ్యమున సివిలు, క్రిమినలు రివిన్యూ తీర్పుల యొక్క సంగ్రహము మిగుల కులభకైతిని దేశ రివాజ మాటలతో తెలుగుభాషను ప్రయోగింపబడును. మద్రాసు ఎక్సేటు ల్యాండు ఆక్టు, గ్రామఉద్యోగగ్ధుల అక్టుల పయిని బాంకబడి అన్ని తీర్పుల యొక్క సారము ముఖ్యముగ ప్రయోగింపబడును. లాతో సంబంధముగల పత్రిక ఆంధ్రదేశములో యిది తప్ప మరియేదియు లేదు. చందాధనము సంవత్సరముకు పోస్టేజీతో సహా రూ 5-0-0 లు మాత్రము అయియున్నది. చందాధనము దరఖాస్తుతో పంపవలెను. రెండవ సంపుటము 1926 సం॥ అక్టోబరు నెలలో ప్రారంభించడ మవును.

లాయరు ఆఫీసు మేనేజరుగారికి

పార్వతీపురము, (విశాఖపట్నము జిల్లా.

ఆయుర్వేదకలావిభాగము

విద్యాన్ కె. శేషశాస్త్రిగారి

జగత్ప్రసిద్ధ ఆయుర్వేదావధములు 3114

సంగ్రహదేశికము:— జ్వరము, పాండు, మున్నగువాటివలన కలిగిన ఆక్లితి బాగాటి సంచలములు ఇచ్చును. ధాతుసంబంధమైన వ్యాధులకును స్త్రీవ్యాధులకును సుదీని. శక్తికర్షక బాధములలో లోక ప్రసిద్ధి కలిగియున్నది. ఒక నెల రూ. మాత్రమే. అన్ని విధములవ్యాధులకు ఔషధములు దొరుకుచున్నవి.

అడన్:—మ్యానేజర్, ఆయుర్వేదశాల

కృంగే పాట్లు, మైసూరు లోకా.

భారత కాననసభ

మధ్యరాష్ట్ర హిందీవిజనల్ అభ్యర్థకులు

స్వతంత్ర కాంగ్రెసుపక్షము

భాద్య: అక్టో 2:—

భారత కాననసభకు స్వతంత్ర కాంగ్రెసుపక్షమువారు మధ్యరాష్ట్ర హిందీవిజనల్ కిదిగువ అభ్యర్థకులను పేర్కొనిరి. పరిశీలనజరిగినవిమ్ములు యీనామము లంగీకరింపబడినవి:— డాక్టరు పారిసింగుగారు, బాలు వంజిహోలార్, అగ్నిప్రకాశ్ గార్లు అసెంబ్లీకి మధ్యరాష్ట్రముల భూస్వాముల నియోగకవర్గమునుండి యీ పార్టీవారు స్టేటుజమ్నా దాను మెహతాగారిని బలపరుచుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

బ్రాహ్మణేతరులు ఎన్నికలు

రామస్వామినాయకరుగారు

మంభకోణం, అక్టోబరు 26:—నిన్నటి దినమున బ్రాహ్మణేతరులు ఎన్నికలు అనువిషయమును గురించి ఈశోద్ధు ఇ. వి. రామస్వామినాయకరుగారు దువస్యసింధువు సంస్కరణములు సాంఘిక వైమమ్యములు ఎక్కువగుచున్నవని సంస్కరణములను ఖండించుచు వీరవారలకు భారము తగ్గనట్లుగా భాగ్య నంతుల పై పన్నులు విధింపవలెనని చెప్పిరి. వీరుట స్వరాజ్యవాదుల కార్యక్రమమును ఖండించి ఓటకలందరును జట్టినుపాట్ల బ్రాహ్మణేతరులకే ఓటుచేయవలెనని కోరిరి. (అ. ప్రె.)

సాంఘిక విషయములలో

రాజకీయములను చేర్చుకుడు

బ్రాహ్మణేతరులకు అభయంకరుగారి హితబోధ

నాగపూరు, అక్టోబరు 27:—నాగపూరు కాంగ్రెసు కమిటీవారి యాజమాన్యమున ఒక బ్రాహ్మణేతరసభలో రాజకీయములను సాంఘిక విషయములలో చేర్చుకుడని అభయంకరుగారు దువస్యసిందిరి. ఇండియన్ నేషనల్ కాంగ్రెసువారు అన్నిసంఘముల తేమములకును పాటుబడుచుండుటచే బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతరభేదములను చ్చివెట్టుకొనలేదు. బ్రాహ్మణేతరులమనిషిస్తోను ఖండించుచు ఉద్యోగులంగీకరించి సంతమాత్రమున బ్రాహ్మణేతరులుగాని బ్రాహ్మణులుగాని తమసంఘములకే విధమైనమేలును చేయబాలరు గావున ఉద్యోగ స్వీకరణవిషయము తామంగీకరింపబాలరునని చెప్పిరి. బ్రాహ్మణేతరుల కార్యక్రమము నందు కొన్నిముఖ్యవిషయములు కాంగ్రెసు తీర్మానముననుదిడుద్భవజీ యున్నవిగావున హిందూదేశమునకు శీఘ్రసంస్థమును కాంగ్రెసు గౌరవమును కాపాడుటకై కాంగ్రెసు అభ్యర్థకులకే సాయముచేయుదని తుదకు చెప్పిరి. బ్రాహ్మణేతరుల శ్రేష్ఠులవలన వ్యవధి చాలకుండుటచేవారు కొంత అల్లరిచేసిరి. అందువలన సభ కుదకు అల్లకల్లోలముగా సమాప్తిగావలసివచ్చెను.

నాగపూరు కాంప్టీ ఆర్కైవ్ నియోజక వర్గమునుండి రిమండి అభ్యర్థకులు నిలువవబడుచున్నారు. పోటీతీద్రముగానున్నది. అ. ప్రె.)

పిలంగు, అక్టోబరు 26:— ఇచ్చటకు ప్రధానసేనాధిపతి శేడు శేతను. అస్సాముబర్కాలందు పిరు దీర్ఘ కాలము సచారము పర్వదరు. (అ. ప్రె.)

సిద్ధా, అక్టో 26:—1926 నవంబరు 1వ తేదిన రైల్వేల ప్రెహ్లాన్ కమిషనరు ఎ. ఎ. ఎల్, పార్సన్నగారు సంచారము సమృద్ధుకు సిద్ధా విడమరుచున్నారు. నవంబరు 8వ తేది మొదలు 5 తేదివరకు వారు లాహోరు నగరములో నుండెదరు. నవంబరు 10 మొదలు 12-వ తేదివరకు మదరాసులోను 14 మొదలు 16 వరకు తిరుచూపల్లిలోను, 25 మొదలు 27 వరకు తిరి మదరాసులోను పార్సన్నగారు రుండెదరు. షెక్కోటా, ట్రింగి, కొచ్చిరుల పంపకించెదరు. డిసంబరు 8-వ తేది నాటికి కలకత్తావచ్చి, 10-వ తేదివరకు అగి పిలంగు బోయెదరు. పిలంగునుండి అస్సాము బెంగాలు రైల్వేమార్గముగా ప్రయాణము జేసి డిసంబరు 22-వ తేదికి చిటగాంబు చేరెదరు. అచ్చట ఒకరి దినమాగి 24 డిసంబరుకు కలకత్తాకు విరిగి వచ్చెదరు. (అ. ప్రె.)

జమీ పాతకాలల పాడుబెట్టుటకును దానికగు రెండుమాడు వల రూపులను ఏల స్వయముగా యిచ్చుచుండకూడదు?

గాంధీమహాత్మునిచే స్థాపితమైన ఆపహాయాద్యమము ను అంగ ద్రోహకు పీఠ సలిపిన ప్రతిఘటనము ఏజమిందా రుల్లు, చూసియుండలేదే? ఇట్టివారిని కాసనసభలకు పంపుట! ఆరు సంవత్సరములనుండి జన్మింపజరిపిన అనభవమునున్నా ము. కావున వారు చేయుకీడులన్నియు మనకు బాగుగ తెలిసి యేయున్నది. కాబట్టి యీ సంవత్సరము కాంగ్రెసు వారిని ఎన్నుకొని నెల్లూరుజిల్లా ప్రతిష్ఠ కాపాడెదరని వోటరులను ప్రార్థించుచున్నాను.

వేనాటి వెంకటరెడ్డి.

జేగురుపాడుసభ

ఈనెల 28 వ తేదీన రాజమహేంద్రవరం లో జేగురు పాడుగ్రామంలో జిల్లారి అమృతరామయ్యగారి అధ్యక్షత క్రింద దరిగ్రామముల వోటరులతో సభయొకటి సమావేశమైనది. గుమాగు అయిదారువందల జనము హాజరైరి. అధ్యక్షులు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే వోటునీయవలసిన బాధ్యతనుగూర్చి సవిధముగ నుడువసెందిరి. రాజమహేంద్రవరం ప్రిడరు చౌదరిగారు ఓటుయొక్క ప్రాముఖ్యమునుగూర్చియు, అది పాశ్చాత్యదేశములనెల్ల నెల్లు పాలించుచున్నదియు, భారతీయవోటర్లు దాని నెట్లుపయోగపరుచుకొనవలసినదియు అచ్చటి జానపదులకెల్ల నుపదేశించిరి. మరిన గుబ్బున్న గారు జట్టి గుపత్తుమచారి అసమర్థులగుగూర్చియు వారు వోటర్లకొనసరించిన అపకారములను గూర్చియు తీవ్రముగ ఖండించిరి. దేశబాంధవి దువ్వుగారి గుబ్బున్నగారు స్వరాజ్యపక్షేతులు ఈఆరు సంవత్సరములనుండి ప్రభుత్వవర్గములో చేరి జాతీయాందోళనము నెల్లు ఈసడించి అంగద్రోహినియొ బోధించి, అట్టివారిని పదభ్రష్టులను జేయుటకు చిత్రరంజనదాసుగారు ఎట్లు ప్రారంభించినదియు తెలియఁజరుచి స్వరాజ్యపక్షమువారు పడినకష్టములు త్యాగములు ప్రళంసించి వారికే తప్పక వోటులనీయవలసినదని హెచ్చరించిరి. మోచర్ల రామచంద్రరావుగారి తమ్ముకు సుందరరామయ్యగారున్న వారియేజంట్లు సరసింహాచార్యులుగారున్న రామచంద్రరావుగారి బుద్ధిని విజ్ఞానమును అనుభవమునుగూర్చి మాటలాడి వారికేవోటు నీయవలసినదని చెప్పిరి. ఓటగంటి మల్సారావువంతులు బి.యె. బి. యర్ గారు స్వరాజ్యపార్టీ వారిది ఉపాదాన విధానముకాక ప్రభుత్వమును ప్రతిఘటించుట యగుటచేత వీరివలననే యెక్కువ లాభము కలుగును గనుకనున్న, రామచంద్రరావు ప్రభుత్వతే సదా సభలను బట్టుకొని ఊరలావకుండా క్రొత్తవారికి స్థానములిచ్చి దేశములో నేనచేయవలసియున్నది గనుకనున్న వారికే వోటు లియ్యవలసినదని చాలకాలముదాక చర్చించి చెప్పిరి. రాజాదారు బాలుకు మారయ్య గారు అన్ని పక్షముల విధానములను గూర్చి చర్చించి న్యాయమైన పక్షమునకే వోటర్లు వోటులనీయవలసినదని బోధించిరి. గరిమెళ్ల సత్యనారాయణగారు స్వరాజ్యపక్ష మెక్కడయే నిజమైన జాతీయ పక్షమున తీవ్రమైన విధానముగల పక్షమును, స్వరాజ్యసంపాదనమునందే దృష్టి యెల్లయు కేంద్రీకరించుకొన్న పక్షమును గనుక, ఇతర ఆలోచనలను వీరియును పెట్టుకొని హరియేయితర పక్షమునకును గాక వారికే వోటుల నియ్యవలసినదని తెలియఁజరుచుచు, జన్మింపజరుమవారియొక్కయు, యథోచిత పక్షము వారియొక్కయు ఆశీశములను ప్రచారములను తెలియఁజేయు పోటరులను బాడి సభితులను రంజింపజేసిరి. వెన్నేటి సత్యనారాయణగారు, రామచంద్రరావుగారు కాంగ్రెసు అభ్యర్థి కావచ్చే వారికి వోటుల నీయరావనియు, రెడ్డినాయుడుగారి జన్మింపజరుమ దేశమున కపకారమొనరించినది కనుక వానికి వోటుల నీయరాదనియు చెప్పుచు కాంగ్రెసుపక్షమును బలపరచిరి. దంతులూరి లక్ష్మీసతిరాజుగారు మోచర్ల రామచంద్రరావుగారు యథోచిత టిక్కెట్టు ప్రపుకన్నను వారితక్కుము నయకాదు మూల్యా ప్రభుత్వల తక్కుముకంటే చాల తక్కువది కనుక వారికిన్ని, అట్లే జన్మింపజరుమవారికిని వోటులనీయరాని బోధించిరి. ప్రెసిడెంటుగారు స్వరాజ్యపక్షము చర్యజాతీయపక్షము గనుక విమోచనములను బట్టుకొని చెడిపోక భారతజాతీయాభ్యుదయమున కోరి వారికే వోటుల అంకితమని చెప్పి ముగించిరి. రాత్రి పాతకకాలక్షేపమును ఆంధించి పెద్దలెల్లరను కడియములకు ప్రచారార్థ మేగిరి.

(స్వకీయవిలేఖరి)

వజ్జిమ గోదావరిజిల్లా ఆదిమాండ్రనంఘ సాధారణసభ

వజ్జిమగోదావరిజిల్లా ఆదిమాండ్రనంఘ సాధారణసభ ఈనెల 31 వ తేదీ ఆదివారము జరుగను. కాన జిల్లాసంఘ ఆదిమాండ్రనంఘ సభ్యులందరు రాగలదులకు వేసుచున్నాను. అతి ఘనము భోజనముపాయములు చేయబడును.

వివరములు

- (1) మద్రాసు కాసనసభకు నామినేషన్లను గురించి చర్చించుట.
- (2) జిల్లా తాలూకాబోర్డుల పంచాయతీలలో మన ప్రాతినిధ్యము.
- (3) చెరువులు తగాదాల విచారణ
- (4) జిల్లా సంఘసభ్యుల ప్రచారము.
- (5) ఆదిమాండ్రన పాతకాలల పరిశీతులు.
- (6) జిల్లా మహాసభ ముక్కోటి ఏకాదశి యాత్సవము ఏర్పాటు.

రాయుడు గంగయ్య.

ఏలూరు.

కార్యదర్శి.

నెల్లూరుమండల ఉపాధ్యాయ-మేనేజరులకొక హెచ్చరిక

వైమండల టీచర్-మేనేజరుల చతుర్థ మహాసభను శేటి వరకు ఎవరు ఆహ్వానించకయున్నారు. ఇందువల్ల సంఘకార్యములకు అడ్డు కలుచున్నది. శ్రీగవర్న మెంటువారు మనకు నామినేషన్ల ద్వారా ఒక సభ్యత్వము ప్రసాదించియుండియు, యింకను మనము మనసంఘములను బాగుపరచుకొనక నిద్రా వ స్థ యందుండుట కడు శోచనీయము. కనుక యిక జాగ్రత్త పడి మనసెంటరు, కేంజి సంఘములను ప్రత్యేకములుగా తక్షణం నెలకొల్పి జిల్లా సంఘములకు ప్రతినిధుల నెన్నుకొనుడు. తద్వారా యీ డిశంబరు మాసములో జరుగనున్న రాష్ట్రీయ మహాసభకు ప్రతినిధుల నెన్నుకొనుటకు మార్గదర్శకముగ నుండును. మనజిల్లా చతుర్థ మహాసభ ఉపాధ్యాయ మహాసభాకాలమున నే యాడిసంబరు మాసమున జరుపుట యొక్క ముగింపుక ఆహ్వానించ దలంపు వారు తక్షణం కార్యదర్శికి తెలుప ప్రార్థితులు.

కనుపర్తి నారాయణయ్య,

కార్యదర్శి, ముగ్గురతివారిపేడి, నెల్లూరు.

శ్రీవల్లిపాలెంజమిందారుగారి మార్గదర్శకత్వము

శేషలైతాలూకాలో చేరిన వల్లిపాలెం గ్రామములో మహారాజరాజశ్రీ జమిందారుగారి దర్శనమునకు నేను సిద్ధాబద్ధుల పెదవీరరాఘయ్య యీ చిన వీరరాఘవయ్యగార్లు నల్ల శ్రీనాని 31-10-28 తేదీన శేషలైతాలూకా కాసనసభల సంఘసంస్కరణసభ కాశ్యవము శేటి రాష్ట్రీయ తీర్మానముల శేషన శ్రీజమిందారుగారి కరకములను కండించగా వారతీర్మానములనుజూచి మాసాంఘితులనుమాడగా శ్రీజమిందారుగారికి చింతలుగుననిన్నీ ఈదేశమునందు పడుపువల్లి కొర కొక జాతిని బలియిచ్చుట దేశగౌరవమునకు దేశమోక్షమునకు భంగమనిన్నీ యింకా ఈపడుపువల్లిని మూలస్థైరముచేయుటకెన్నియొ ముఖ్యమైనసాధనములు మాకుపదేశము చేయుచు మీసంఘసంస్కరణమునకు నా చేతనైసంత సాహాయ్యములేని మీరు తోడ్పరుచునని వాగ్దానముచేసి మంగు మా నెవలమునులలో రాబోవు పుత్రుకములయందు మీరాష్ట్రీయ తీర్మానముల నుపసరించి శ్రీరా స్థ్యముచేయుట మాస్పించి పురుషులచే భజనలచేయించుమనని శ్రీజమిందారుగారు వాగ్దానముచేసిరి. మహర్షివని విజయవళిపండుగలలో మామూగా స్వామివారికి నాట్యపునాకీచేయుచున్న ఆశ్వధాటి కంటపరిసంహముగారు సదరు పా

- శ్రీజమిందారుగారి దర్శనక
- శ్రీజమిందారుగారి సాన్నిధ్య
- శేయంబురా లేక
- శ్రీరామవారిసా
- నల సుననిచేయ
- కాకటిలో పా
- శ్రీరామింట
- కాంతు
- పండుగది
- చేసి పుత్రునా

సంఘము

గుడివాడ తాలూకా గ్రామోద్యోగ సంఘపు టిఫి కారవర్గవియోజకము మద్రాసు కాసన నిర్మాణ సభలో చర్చించి తీర్మానించబడెనున్న మోపారంవర్యపు హక్కు రద్దు బిల్లును గురించియు జేతములు, బేటాలు మొదలగు ముఖ్యవిషయములను గురించియు, చర్చించి తీర్మానములు చేసి శ్రీగవర్న మెంటువారికి నివేదికలు పంపుకొనుటకు గుడివాడ తాలూకా గ్రామోద్యోగ మహాసభ గుడివాడ భజనసమాజ మందిరము లో ది 31-10-1928 ఆదివారము పగలు 11 గంటలకు జరుపబడును. కనుక తాలూకా గ్రామోద్యోగ సోదరులందరు తప్పక దయచేసి సభను జయప్రదముగా సాగింతుటకు కోరుచున్నాము.

సుంకర వెంకయ్య,
చల్లగుళ్ల సీతారామయ్య,
శ్రీపతి విశ్వవతిశర్మ,
విన్నకోట వేంకటకృష్ణారావు.

వేంకటగిరి కుమారరాజుగారు

వేంకటగిరి కుమారరాజుగారు రాబోవు కాసనసభ ఎన్నికలకు పోటీ చేయుచున్నారు. వీరు గొప్ప జమీందారులు.వీరు ప్రజలపక్షము వహించి పాటుపడెదమని వాగ్దానములు చేయుచున్నారు. గుడివాడతాలూకా కోట గ్రామములకు చల్లకాల కను యెబడితేలు ఖర్చుపెట్టి అనకట్ల కట్టించెద-మనుచున్నారు. వీరి జమీందారులలోని గొప్పతనములను విడ-అయిపున్న శిస్తు బాకీదీక్షిలు రద్దుచేసెదము. మాకు సింగిల్ వోటు యిచ్చించవలసినది. అని చెప్పుచున్నారు. మరొకందరికి చెరువులన్నియు పూడ్చివేసి తుంగభద్రకాలువనుతెచ్చి తాలూకాను సప్యవంతముగా చేసెద మనుచున్నారు. ఈభయలన్నియు నజంబరు 31 వ తేదీవరకేయని వోటర్లు నుర్రెరుగవలెను. ఆత్తివరం గ్రామస్థులను వీరు ఎంత యిబ్బందిపెట్టుచున్నారో! ప్రతి సంవత్సరమును పశువులమేపికొను కంచెలను డబ్బు ఎక్కువగా యివ్వవలెననుచున్నారు. అంతడబ్బు యివ్వకాలముని గ్రామములు చెప్పగా వారి మీద తేనిపోని కేసులపెట్టి వారిని నానాయుబ్బులయిపాలు చేయుచున్నారకదా! వైరుపండుక ఎండిపోగా నీసులు ముజరా యిచ్చెదమని రెండు సంవత్సరములకాలము పూరకుండి మూడవ సంవత్సరము అంతయు బాకీ తేల్చి డబ్బుకట్టమనగా వారు కట్టజాలమని చెప్పుకొన్నందుకు భూమిశిస్తు యెక్కువరేలు బాస్తి చేసికొంటే, ముజరాయిచ్చెద మని చెప్పి యకరం 1 కి ఎనిమిది ముంతలు ధా న్య ము చొప్పున , కయ్యూరు , అక్కంపేట, గ్రామాయల వారికి శిస్తుచేసినారు. గుడివాడ రెవిన్యూకోర్టులో వీరి రైతులమీద ఎన్ని వేల కేసులు ప్రతిసంవత్సరమును దాఖలయ్యెద గమనించినట్లయిన వీరికిని, వీరి రైతులకును, ఎంక ఆన్వోన్మెంతును కలిగియుండేది తెలియగలదు.

వేంకటగిరి కుమారరాజుగారు ఆధ్యక్షుడైన వేంకటగిరి తాలూకాబోర్డువారు బోర్డులో ప్రవ్వములేదని కొన్నిబోర్డు పాతకాలలు (పంచమ పాతకాలలు సహా) ఎత్తివేయ నిశ్చయించిరి. విద్యాబోషకుల సంతతివారముని చెప్పుకొను నిరస్వంత

పుత్తూరులో శ్రీరామ కల్యాణ కమిటీ ఆధీనమున ఉన్న పాపాని దుర్మనునకు వచ్చుట కంఠరాత్ని వాప్యకొనలేదని నవ రాత్రిముఖం చివరలో జూలై రెండునాల్గవ తేదీన పాపాని దుర్మను కల్యాణ కమిటీలో పునఃపునః భజనశేయములను నానందము కలిగిన దని శ్రీరామచంద్రగారు చెప్పి దేశమునకు నూతన దుర్మను జూపినందుకు అనేక వందలవరకు లక్షలను ముగ్ధులు.

గుంటూరు నాగభూషణం.

ఎర్రగూడెం పురవాసులు వాగ్దాన మొనర్చుట
25-10-1926 నాటి కేసు ఎర్రగూడెం పురవాసులు శ్రీ మోతే నారాయణరావుగారు విచ్చేరి. ఎర్రగూడెం పురవాసులు జమీందారులైన శ్రీరామచంద్రగారు చిన జగన్నాథరావుగారు ఎర్రగూడెం నుండి శ్రీమోతే నారాయణరావుగారి స్వాగతమిచ్చి వారి గ్రామప్రజలతో జాక పథకం యిచ్చిరి. అసభలో శ్రీరామచంద్రగారు గారితో వచ్చిన వంటి నేని రామచంద్రరావు గారు జమీన్ అధ్యక్షుల ప్రజావిరోధకార్యములను అభిప్రాయములను నిరసించుచు కాలగ్రెను అధ్యక్షుల దేశపితైక పాఠికను బ్రశంసించుచు మాట్లాడిరి.

పిదప గారపాటి వెంకన్న చాదరిగారు నాతో వెలుపల ముచ్చటించిన విషయములను ఈసభలో మాడ వెలుపలను నదిగా కోరినట్లుట సింహాద్రి పాపకాలు చాదరిగారు లేని ఇదివరలో నిన్నటివరకు నేను జమీన్ అధ్యక్షులకు అందులో ముఖ్యముగ సర్వారాయుడు గారికి నావోటును నాతోపాటి చాటియును ఈయనలనుకొని యుంటిను. కాని మా ప్రభువుల అభిప్రాయానుసారముగ నేను, దేశపితమనకై నేను నావోట్ల నన్నిటిని కాలగ్రెను అధ్యక్షులకు యిచ్చుటకు పూర్వముగా స్థిర పరచుకొని మా పూర్వపు పాపకాలు అభిప్రాయమును మార్చు కొన్నామరియు ఇది మనఃపూర్వక మైన మార్పునియు నొక్క వక్కానించిరి. అంతట ఆగ్రామ ప్రజలందరను ఆమోదించి కరతాళ ధ్వజం నెత్తిరి.

ఆగ్రామములోని బలిదేవతరత్న నల్లం వెంకన్న నాయుడు గారు లేచి మా వోట్లన్నిటిని కాలగ్రెను అధ్యక్షులకు ఈయ నిశ్చయించితిమని చెప్పినారు.

ఎర్రగూడెంపైరా ఎర్రట్ల జమీందారుగారి పక్షమున వారి ఉద్యోగముల మన ప్రభువుగారు ప్రజాభిప్రాయమును కాన్పించి వెంటనే ప్రజలందరను దేశమునకు పితమైన ర్న పదార్థమైన కాలగ్రెను అధ్యక్షులకు మీ ట్లన్నోసంగి మీదేశ దేశమునకు మీ దేశమునకు పాత్రలు కావలసిందే"గా వారి ప్రజలను హెచ్చరించవలసిందేగా నెలవిచ్చుచున్నారని ముచ్చటించినపిదప ఆగ్రామవాసులైన నాదెళ్ళ కృష్ణానందముగారు లేచి ప్రభువులయొక్క కరతాళపాదములకు ప్రజలకు కర్తవ్యము నియు అందులో సక్రమమైన మార్గమును ప్రభువులు బోధించు నప్పుడు ప్రజలు దాని ననుసరించుట ముఖ్య కర్తవ్యమనియు చెప్పుచు తామునగ్గిన పదార్థములను జదివిరి—కరతాళధ్వజముతో పథ ముగిసెను.

వడ్లమాని మహాదేవశాస్త్రి.

గుంటూరుజిల్లా టేటర్లకు హెచ్చరిక

అనేకు హిమాలయపర్వతము కాలగ్రెను వ్యాపించి వున్నది. దేశమంతా ఒకటేమట్లుగా వుండలేదు. పదిప్రాలు కలసివున్న కట్టను బ్రహ్మచేపుడైనా విరచలేదు.

ఈసారి గుంటూరుజిల్లాలో కాలగ్రెను అధ్యక్షులు తప్ప క జయమొందలేదు. వారిజయము మనజయము.

ఒక కాలములో మనజిల్లా అంగ్రదేశములో నాయక వడిగా వెళ్లిపోయింది. దేశదేశములవారు మనజిల్లాపేరు చెప్పు కొని ఉచ్చాంగి పోయినారు. మల్లి భగవంతుడు అతను మనకు ప్రసాదించు .

కాలగ్రెనకు కట్టిరి క్షమగావున్న అధ్యక్షులవారు ప్ర జాక్షేమ పంపుచువారికి ఎంతమాత్రము ద్వేషములేదు. కాని వారు గ్రామములలో కులకక్షులు పెంచుచున్నారు. అందులో కొందరు వారి అధికారబలమును చెలాయించి అమామిటలైన ప్రజలను హెచ్చించి, కిమిట తప్ప ఇతరులను వోటు ఇవ్వనట్లు చెప్పుతూ, సింగి వోట్లకోసం ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఈ గా వ్రాసినట్లు ఒకదారి అయినట్లు దేశ ప్రజలకు ఈ అధ్యక్షులు కాలగ్రెనకు అంబటి వారికి టేటు ఇవ్వకుండ

అధ్యక్షులకు ఇవ్వండి.
తా కాలగ్రెను, కాల
ను మాత్రము చెనక

తప్ప ఇతరులకు
ఎక్కువగాబుద్ధి

ము-గుంటూరు.

గుంటూరు తాలూకా వోట్ల మహాసభ

నవంబరు 8 వ తేదీ సోమవారమునాడు శాసనసభలకుజరుగు ఎన్నికలలో మహావోట్లను ఏవి ధముగా ఇవ్వవలసినది నిర్ణయించుటకు 30-10-26 తేదీ శనివారము సాయంత్రము 6 గంటలకు గుంటూరు తాలూకా మహాసభ, ప్రతిపాడు గ్రామములో జరుగును గావున మహాసభలెల్లరును విచ్చేయప్రార్థితులు. ఆసమయమున టంగుటూరి ప్రకాశం సంతలుగారు, ఉమర్ అలీపాకవిగారు, అ: థె శివయ్య చాదరిగారు, మొదలగువారును కా: గ్రెను అధ్యక్షులును దయచేసి ఉపన్యసించుర వోట్ల విచ్చేయ ప్రార్థితులు.

ఏకా వేంకటేశ్వరయ్య,
హంబయతీశ్వర్ ప్రసిడెంటు.

ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుడు.

నడింపల్లి వేంకటలక్ష్మీనరసింహారావు

జిల్లాకాలగ్రెను కమిటీ శెక్రటరీ.

గుంటూరుజిల్లా కాంగ్రెసు ప్రచారము

జిల్లామంత్రిటను కాలగ్రెను అధ్యక్షులకై ప్రచారము పూర్తిగా జరుగుచున్నది. ప్రతి గ్రామమునందును కాలగ్రెనుకు వోట్లయిచ్చుటకు ప్రజలు తోడ్పడవలెను. కాంగ్రెసు స్థాపించిన 40 సంవత్సరములకు దానిపేరున అధ్యక్షుల నిలువబెట్టి కాపనపథలు కాలగ్రెనువాదుల వశము చేసికొనుటకు ప్రయత్నించుచున్నది యిదియే ప్రథమము. జాతీయచరిత్రలో మరె వ్యవస్థ యిట్టిది జరిగియుండలేదు. కాలగ్రెనుచరిత్రయందు నూతనాధ్యాయము ప్రారంభించును. ప్రజలలో ఈభావోదయ ము గలిగినది. జమీన్దార్లమునా రీయారసంవత్సరమునండి చేసిన పనులు ప్రజాహృదయమును గాయపరచినవి. కాని పూర్తిగా జాతీయభావములు ప్రబలలేదు. కులకక్షలమీదనే యొక ఎన్నికలపాదావులే జరుగుచున్నది. రాజకీయకక్షల మీద జరుగుట చాలస్వల్పము. కులమునబట్టి ఎన్నికజరిగినవారు జాతీయసంస్థను కాదుటలేదని విదిలమగుచున్నది.

ప్రజల విప్లవీయ యాచివయమును తెలిసికొను యి న్నారు. కమ్యూనిస్టులకు కరణు రామస్వామిచాదరి కల్లూరి చంద్రమూర్తిచాదరి మున్నగువారి కులకక్షల నిరసించుచు రాజ కీయరంగమున గ్రామములలో ప్రజలకు హెచ్చరికలు చేయు చున్నారు. శ్రీపాములపాటి వెంకటకృష్ణయ్యగారు స్వకులకా డయినను, కాలగ్రెనువాదిగా గనుక ఆయనకు వోట్లయిచ్చుట దేశద్రోహమనియు పెడమార్గనాయకుగారికి వోట్లకోసం పలసినదనియు ప్రచారముచేయుచున్నారు. ప్రతి గ్రామములను ప్రతి ప్రజలనునందును ప్రజలదృష్టి కాలగ్రెనువాదులపైకి మ రలిగింది. జమీన్దార్లమునానికి కుడిభజముగా నిలిచిననాయకు గారియందు బాపట్ల తాలూకా తెనాలి, తేపల్లి, సత్తెనపల్లి, ఒంగోలు తాలూకాలలో చాలనిరసభావము పెరిగినది. ఎన్ని కల పనులములలో గొప్ప వరప్రదాతవలె బయలుదేరునని వా రికి తెలిసినది. చెలసాని పర్యవ్వాదాయుచాదరిగారు ప్రభు తులు ప్రథమమున కమ్యూనిస్టులకు రెండువోట్లు ఆని ప్రచారముచేసి నను ప్రజలు పెడచెవినిబెట్టుటచే వా రాప్రచారమును తగ్గించు చున్నారు. ఆమదిరి యెదుగుటకు వారికి కష్టముగానున్నది.

కమ్యూనిస్టుల కొందరు యిద్దరి కమ్యూనిస్టు యివ్వవలసి వడిగా కొందర రామయ్యగారు చెప్పినట్లు చెప్పుచున్నారు. ఇది చాలాపాపము. నేను రామయ్యగారిని కలసికొంటిని. శ్రీరామచంద్రగారు ప్రకాశంసంతలుగారి సమక్షముననే వారితో మాట్లా డియుంటిని. శ్రీరామయ్యగారు తెనాలి తాలూకావోట్ల అధ్యక్షులు. చాల కలుకుబడిగలవారలు. వారు చెప్పినదిననున కాను ఎన్నడు యిద్దరుకమ్యూనిస్టులనుకల ఒప్పుకొనలేదనియు, యిద్ద రికి కమ్యూనిస్టుల రెండువోట్లు యివ్వరాదననియు, తాముమొదటి నుండియు, 1 ప్రామాణ్యము, 1 రెడ్డి, 1 కమ్యూ జయించవలయు వనియు చెప్పుచుండెననియు జెప్పిరి. అసెంబ్లీ పానముతోగూడ నాజునుకానములకు కులములబాటియాశయములు గల యువారవంతులకు పెడలనయవననియే వారికోరిక. రామరామయ్యగారు తెనాలి వచ్చి వారితో మాట్లాడినపుడుగూడ యిదియే చెప్పి యుండిరి. కాన చాదరిగారు గావించుప్రచారమును నమ్మక గ్రామములలోని జనులు కాలగ్రెనువారికి వోట్లసంధ్యులు భి-న

నర్సారావుపేట, పల్నాడు, రము చేయటకు బయలుదేరి రాత్రి పేటకు బోయిరి. మరునాడు ఉదయము 8 గంటల రావుపేటలోని ప్రముఖులకు దర్శించి 10 గంటలకు నెకరిక చేరి అచ్చటి ముఖ్యులతో మాట్లాడి నెలవిచ్చిరి. పిదుగురాల పోలింగును జూచిరి. త్రోవలో కోడుకు ఇరుప్రక్కల గల గ్రామముల నందరించును అచ్చటి ముఖ్యులతో సంప్రదించుచు నుద్ధాహ్వానము 1 గంటకు పిదుగురాల చేరిరి. మరల 8 గంటలకు బయలుదేరి త్రోవలోను ప్రక్కను గల గ్రామములను జూచుచు సాయంత్రమునకు చాచేపల్లి చేరి రామాలయమువద్ద యూనియన్ బోర్డుమాంజీ ప్రెసిడెంటును, తాలూకాబోర్డుమాంజీ వైసు ప్రెసిడెంటునునగు అబ్దుల్ కరీం. సాహెబుగారి యధ్యక్షత క్రింద నొకసభచేసిరి. అసభలో చంద్రమూర్తి చాదరి కోన వేంకట రాయశర్మగారు వోట్ల కర్తవ్యమునుగూర్చియు కాలగ్రెను అధ్యక్షులకు ఆంజనేయులు, జయరామరెడ్డిగారు కాలగ్రెను వారికి వోట్లనిచ్చు ఆవశ్యకతను గూర్చియు జక్కగా నుపన్యసించిరి. అంతట కాలగ్రెనుప్రచారములు ఆరారయే బయలు దేరి గురిజాల చేరిరి. మరునాడు (18 వ తేదీ) ఉదయము గురి జాలలో నున్న ప్రముఖుల నందరిని నందరించి వారిలోనున్న పాలునాయి, కుమ్మకోట, కంభంపాడు మున్నగు గ్రామములను జూచుచు 12 గంటలకు నూచర్ల చేరి అచ్చటి ప్రముఖులతో మాట్లాడి 2 గంటలకు మండాది వెల్లి మరలవచ్చి నూచర్ల ఆంజ నేయస్వామి ఆలయమునందు సమావేశమైన సభలో ఆంజ నేయులు పంతులుగారును, కోన వేంకటరాయ శర్మగారును వోట్ల ధర్మమునుగూర్చియు కాలగ్రెనుసందేశమునుగూర్చియు నొక గంటకాల ముపన్యసించిరి. 4 గంటలకు బయలుదేరి ప్రచార కులు శ్రీగిరిపాడు, ఉంగుటూరు మొదలగు ప్రదేశములజూచి దుర్గి వొడ్డిచర్ల అడిగొప్పల మొదలగు ప్రదేశములలోని ప్రము ఖులతో మాట్లాడుచు రాత్రి 10 గంటలకు కారెంపూడి చేరిరి. అచ్చట భోజనముచేసి ప్రముఖుల నందరితో సంప్రదించి 12 గంటలకు బయలుదేరి వినుకొండకు 8 గంటలకు తేరిరి. 19 వ తేదీ యుదయము వినుకొండలోని ముఖ్యుల నందరిని ఒకవోట్ల తేర్చి కాలగ్రెనుసందేశమునుగూర్చి ఆంజనేయులుగారు చెప్పిరి. ఆ ముఖ్యులందరిని వెంటబెట్టుకొని ఈపూరు బొమ్మరాజుపల్లె ముప్పార్ల గ్రామములను జూచి మధ్యాహ్నమునకు వినుకొండ చేరి 8 గంటలకు బయలుదేరి పెడకంపల్ల వెల్లి అచ్చట సమా వేశమైనసభలో కాలగ్రెనుసందేశము వోట్ల తెలిసికొనవల సినసంగతి అను విషయములను గూర్చి కోన వేంకటరాయ శర్మగారును, ఆంజనేయులుగారును ఉపన్యసించిరి. ఈసభకుకమ్యూ ప్రముఖులును నర్సారావుపేట తాలూకాబోర్డు వైసు ప్రెసి డెంటునునగు శ్రీవేమూరి రాఘవయ్యగారు రధ్యక్షత వహించిరి. అచ్చటనుండి సాయంత్రము 6 గంటలకు ప్రచారమును ఆగ్య ధులలో ఆంజనేయులుగారును తెనాలి వచ్చిరి. జయరామరెడ్డి గారు 20 వ తేదీ వినుకొండ తాలూకాలో ఆయనవోలు మున్న గు ప్రదేశములను జూచి నర్సారావుపేట వచ్చి 21 వ తేదీ అచ్చట సమీపమున గల గ్రామములను జూచి 22 వ తేదీ సాయంత్రము 6 గంటలకు గుంటూరులో జరుగుచున్న ఎన్నికల సభకు హాజరైరి. ఆంజనేయులుగారు ప్రభువులు తెనాలి తాలూకాలో కొల్లూరు జంపనీ, వేమూరు, ఈమనీ, దుర్గిరాల గ్రామములను, జూచుటకు బోయిరి. కోన వెంకటరాయ శర్మ గారును, నడింపల్లి వేంకట లక్ష్మీనరసింహారావు పంతులుగారు ను, జయరామరెడ్డిగారును, ప్రతిపాడు ప్రాంతములకు 23 వ తేదీ యుదయము వెల్లిరి. రామినేని అప్పయ్యచాదరి మొదలగువారు పెడనందిపాడు ఫీర్కాకు బోయిరి.

మాలండను లేఖ

45 ఫ్లీటువిధి.

బ్యాంక్ విచారణసంఘము

సర్ (గ్రెమ్మెట్టు మియగ్గుగారు నచ్చిపట్టినదియు బ్యాంక్ విచారణసంఘమునకు యగుటగా పనిచేయుచున్నారు. సర్ హె. నీలారెడ్డి, సర్ లాలెయ్యపెట్టెయ్యగారు రిజిస్ట్రేషన్ విచారింపబడిరి. వచ్చేవారమున లాయరు ప్రభువుగారును సర్ బార్ని బుకానోగారును కమిటీ యొందు సాక్ష్యమియ్యవలయునని నడిచిరి. మాజీగవర్నరు ఇంజనీరు కొన్ని నెలలనుండి గృహిణులైనారు. వీరేయి చెప్పుచున్నది అందఱును కుతూహల పడవచ్చును. ప్రజాదర్శనము నింత విశ్వలలికిగా బుగ్గు పెట్టుటకు బాధ్యులై సైంధవ పంతులుగారు వాగవచ్చారు ఈ లోగా సర్ (గ్రెమ్మెట్టు మియగ్గుగారు రి. టెంచిమోటు సీ. మువివయ మైబొంబాయి ప్రభుత్వసభ్యులను రహస్య పరంగా ముఠావేసి విమర్శల చేయుచున్నది బ్రిటీషు ప్రభుత్వవారికి దరఖాస్తు చేసియున్నారు. అలాగా సర్ హె. నీలారెడ్డి సర్ చిరువలాయి సెటర్లవాడు గార్లు కాబిన్మెంటు రహస్యముగా జరిగిన వ్యవహార గూర్చి బహుల పెట్టునలయుచును.

భారతీయులు ఆంగ్లకన్యను వివాహమాడుట

“విదేశీయులలో వివాహములేక యున్న టెను కింగ్ ములో విదేశీయులలో వివాహములు” అను పేరున హామీ అఫీసునుండి అధికారికత సమర్థులగు ఒకటి ప్రకటించబడినది. గ్లాస్టో “హెరాల్డు” దానియొద్ద వ్యాఖ్యానముచేయుచు బ్రిటీషు ప్రభుత్వ భారతీయుని పెండ్లాడినట్లుయిన హిందూదేశీయులలో చెల్లదని చెప్పుచున్నది. హిందువుడైన మహమ్మదీయుడైనను హిందూదేశీయులలో “పర్సన్ లోయే” యొక్క యొక్క గతుక తన మొదటిభార్యతో సుప్రదింపకుండ వేరొక భార్యను పెండ్లాడవచ్చునని యాధునిక చెప్పుచున్నది. ఎచ్చటను లేకుండుట లాను గూర్చి తన తెలివితేటల గనపరచినందుకు హెరాల్డు వందనీయు రాలే. స్వదేశీయులలో భారతీయుడు తిరిగి పెండ్లాడినట్లుయిన తన భర్తనునుబట్టియే వాడు తన మొదటి భార్యను పోషించవలసి యున్నదని యాధునిక యొంగుగడు కాబోలును! ఇంగ్లాండులో చట్టము లెంత నిర్బంధముగానున్నను అనుదినము పత్రికలలో ఒకచోట భార్యార్థిత్వము విడిచివేసి విచ్చుకొనినదియు ఒకచోట భార్య లేదనియు వ నియు ఏ మేమో వార్తలు కనబడుచుండును. అయిన పప్పటికిని ఒకక్క పత్రిక యైనను వీనినిగూర్చి వ్యాఖ్యానము చేయును. అదివారికి సామాన్యజనయ మెయ్యుండవచ్చును. కాని వాడే భారతీయుడైనచో బహుశ కఠింకరమైన వ్యాఖ్యలు దినపత్రికలలోను సారపత్రికలలోను కనుపించును.

ఆంగ్లో - ఇటాలియన్ తర్కములు

సోవియట్లు రిపబ్లిక్లతో దగ్గర సంబంధములేకుండ ఇటాలియన్ దీనులెనని సర్ అస్టిన్ చెంబర్లెనుగారు ప్రయత్నించిరి. కానియు గ్లాంగునుండి తనకువచ్చు లాభమెద్దియు లేక పోవుటచే ముస్సోలినీగారు నిరాకరించిరి. దానికి బదులుగా ప్రాంసు బ్రిటను యొద్దపడినట్లుయిన పశ్చిమ రాజ్యములను యెవ్వదేశీయునకును మధ్యస్థ రిత్తము నడిపి ఒక విధమైన లోక శాంతి ఒడంబడిక యేర్పరచునని ముస్సోలినీగారు నూచించిరి. చెంబర్లెనుగారికి విషయమునప్పట్లే లంకెను కు బోవుచు బ్రిటనుగారిలో నుట్టాడిరి. సంభాషణ అనుకూలముగానే యుండెను.

కాని కాన్ఫరెన్స్ టో పార్టీవారి యభిప్రాయము కనుగొనే వరకు దీని విషయమై విశేష ప్రయత్నములు జరుగవు. అది జరిగిన వెంటనే రుష్యాభిప్రాయమును తెలుసుకొనుటకు ప్రయత్నములు జరుగును. రుష్యాకును యూరపుకును నూతన వ్యాపారసంబంధము లేర్పడునట్లును సోవియట్లు వైఖరినిగూర్చి ముస్సోలినీగారు ఆశతోనే ఉన్నారు.

బొల్లిక్కు సముద్రమున నావికాభివృద్ధి

ఇప్పుడున్న డాక్టరలను పెద్దభిగా నిర్మించుటయేగాక ముగ్గుండు తీరమున నావాక్లాసమును నిర్మించుటను లాటిన్యాదేశీయు ప్రారంభించినది. ఈడాక్టరలలో 10 వేల బమ్మల ఓడలనుగూడ రిపేరుచేయుచున్నను, వీనిని ప్రభుత్వమువారిందు కొరకు కొంత ప్రవృత్తియు క్రమము ప్రత్యేకించి యుందిరి. బ్రిటీషు యొంతకీగిండు నిమిత్తమై నిశుచింతపడుచును. లాటిన్యా

లో 10 వేల బమ్మల ఓడలతో సోవియట్లు గొప్పగా దగ్గరగా నున్న నావాక్లాసము దిగురింపబడు వెంటనే పూర్తిచేయును. 1919-19లో విప్లవ ప్రభుత్వమునకు నడిరేకముగ బియ్యుని ఇంగ్లీషుగారు నావాక్లాసముగా నుచుచుండిరి.

హాలుకునా కన నావాక్లాసముల పభివృద్ధి జేయుచున్నది. గిక్లిగూరేపు వెర్వకీ కేసుకు ఉన్నది. ప్రాంసు దేశమున నిర్మించబడుచున్న 15 సామురకాకలు పోషు నావాక్లాసములను చేర బడుచున్నది. వీరితో బొల్లిక్కు రాజ్యములను 18 పలుమెరైత లున్నట్లును.

సర్ చిరువలాయి సెటర్లవాడు

హిందూదేశీయునకు కావలసినదేమి అనుదానిపై సర్ చిరువలాయి సెటర్లవాడు “కాంగ్రెసు”గా ప్రాయము బ్రిటీషువారు హిందూదేశీయు నకు చేసిన నేననంగీకరించుచు బ్రిటీషువారును వెల్లులొప్పురహిత నమభిమానులగు రాష్ట్రములలో తమ పరస్పరమును తయ్యగ్గు పూర్వ వాగరకత విశ్వస్థితియు ఎప్పుడువచ్చునో హిందూదేశీ మెరుగుచూచుచున్నదని చెప్పిరి. ఇతర కనుగొందిరి ఉన్న ప్రాంతమును హిందూదేశీయును తీసుకొనివచ్చుటకు బ్రిటీషు వారెన్నటికైక సాయముచేయుదురని చిటర్ వాడు గారు నమ్ముచున్నారాయని మా కాన్ఫరెన్సులనుచున్నది. వారట్లు నమ్మినట్లుయిన స్వల్ప ప్రపంచమున సంధరించు చున్నారన్నమాట. తన నాకలను తన సైన్యమును కంగియంతుటకు హిందూదేశీయునకు కలకత్తాబుల పంపునని వీరముగనుచున్నారు. పిమ్మటహిందూదేశీ ప్రజల నివేదికమైన వా. భాగ్యము చేయుచు 2 కలకత్తాబుల బ్రిటీషువారి యెలుబడికిందనున్న పిదప భారతీయుల గతి మొగలు పరిపాలనలో అభోగతీయందున్న దనుచున్నారు. ప్రజల కిన్ని బట్టి చూచిట్లుయిన పశ్చులారము మా దేశీయున చాల యెక్కువగా నున్నదనుచున్నారు. కాని ఈద్రవ్యములో కొంచె మైనను పారిశుద్ధ్యము వివ్యాధివనుచుండునని చెప్పింపబడుట లేదని చూపింపలేరు. హిందూదేశీయుల రివిన్యూయొందొ సైనికవ్యయము క్రిందను హామీ చార్జీ కిందను పోవుచున్నది. సర్ చిరువలాయిగారి వ్యాసము బ్రిటీషు ప్రజలను మెల్లగ మేలుకొలుపుచున్నది. కాని వారు గమనింతురా?

సింహాగారి కేసు

తొలిప్రసాద సింహాగారి కేసు పోయిన శుక్రవారమునాడు క్షేత్రానుభవ్యమైన మేజిస్ట్రేటుల యెదుటికి వచ్చెను. సింహాగారు తమ యువవ్యాసముంతటిని జదివిరి. దానికిపాటిను వారభ్యంతరము చెప్పిరి. కాని మేజిస్ట్రేటు విచారింపవలసిన దెద్దియును లేదని కేసును డిస్మిసు చేసెను.

షిలాటను, అక్టోబరు 27:—ఫ్లీటుమార్షలు సర్ విలియమ్ బర్నెట్టుగారు నేటి ఉదయమున నీలము రివుయేసెను. (ఆ. ప్రె.)

గయ, అక్టోబరు 27:—మార్కెట్ కేసు అల్లరికేసు విచారణ పూర్తికావడెను. నెవన్న జడ్జి తీర్పుజేసెను. ఇరువది ముగ్గురు తుకలలు హత్య, అల్లరి, యిండ్లు తగులబెట్టుట మొదలగు నేరములు గావించిరి, కేసుజేయబడినది. అయిదుగురు నుద్దాయిలు విడుదలజేయబడిరి. రిక్కిన 18 మంది కేడెంట్లది ఇద్దరకు ద్వీపాంతరవాసము జేయబడినది. (ఆ. ప్రె.)

కరాచి, అక్టోబరు 27:—ఎస్. సి. సి. యొక్క సచారములో మూడవ మేచి పూర్తి అయ్యెను. కరాచి యూరక్యయము నేటి ఉదయమున ఆంధ్ర ప్రారంభించిరి. ట్రీ తానుటకు ఆంధ్ర మధ్య నోసంగబడిన విరామానంతరము అందరు ఆటగాండ్లును అయిపోయిరి. వారు మొత్తమువీడ 15 స్కోరుజేసిరి వారికైవేయూచ్చి 46 స్కోరుజేయువరకు అయిపోలేదు. ఆందరు ఆటగాండ్లకంటె యితడే అధికముగ స్కోరుజేసెను. తదనంతరము ఎస్. సి. సి. రెండవసారి ఆడుట ప్రారంభించెను. కార్లే బహుమారము బందికొట్టి ప్రేక్షకులకు సంతసమును గావించెను. పోవుగంటలో 49 పాయింట్లు స్కోరుజేసెను. రెండుసార్లు బంతిని పరిహార్లు దాటునట్లుగ గొట్టెను. ఆంధ్రముగి యువనికి ఎస్. సి. సి. 139 స్కోరు జేసెను. ముగ్గురు ఆటగాండ్లమూత్రమే అయిపోయిరి. తుది ఆట కరాచిలో శుక్రవారమునాడు ప్రారంభమును. కరాచి పంయొక్కటియుతో నేడు ఆడిన ఎస్. సి. సి. ఆటగాండ్లే అదివారమునాడు ఆడెదరు. (ఆ. ప్రె.)

సంస్కృతవిద్యా ప్రాశస్త్యము

మైసూరు మహారాజుగారి అభిప్రాయములు
మైసూరు మహారాజు వంశస్థులకళాశాల వార్షికోత్సవ సంవత్సరమున మైసూరు మహారాజుగారు సంస్కృత విద్యా ప్రాశస్త్యము గురించి ఈక్రిందివిధమున ఉపన్యసించిరి:—

1876 సంవత్సరమున ఈకళాశాల స్థాపించబడినది మొదలు నేను మాలండిగారు ఈకళాశాలాభివృద్ధికి ఉత్సాహముతో పాటుబడుచున్నాము. ప్రస్తుతము ఈకళాశాల రాష్ట్రీయ విద్యా ప్రతిష్ఠాపనలో అగ్రగణ్యమైయున్నది. ఈకళాశాల యందు చదువు విద్యార్థుల సంఖ్య స్వస్థమైనను ఈకళాశాల విలువ అమూల్యమైనదిని చెప్పవలెను. భారత ప్రాచీన విజ్ఞానాశిష్యమునకీ ప్రతిష్ఠాపన నిదర్శనమైయున్నది. మనభూస్వీకుల విజ్ఞానము రాష్ట్రీయనందు వ్యాపింపచేయుట కిది సాధనమైనది. భారత వాగరకతకు మూలధార మగు సంస్కృత విద్యకీ ప్రతిష్ఠాపనము కేంద్రస్థానమైయున్నది. కావున ఈప్రతిష్ఠాపనము మిగల శ్రేణ్యముల బాటియ ప్రతిష్ఠాపన యనితలచుచున్నాను. భారతబాటి సాంఘికముగను, రాజకీయముగను, మరెవయములందును అభివృద్ధి గాంచవలయునని మన ప్రాతరక రిత్తను విజ్ఞానసంపదను విడనాడుటకు వీలులేదు.

సంస్కృత విద్యాభ్యాసమే విజ్ఞానసంపాదనము. ఇతర భాషలను నేర్చుకొనుట అట్లుకాదు. సంస్కృతవిద్యగల్గ కలుగు ప్రాపంచికలాభములేమి అనునట్టిచో ఈవిద్యనభ్యసించవలసిందెను. ప్రధానముగ సంస్కృత విద్య ఆత్మవిద్య తన్ను తాను గుర్తెరుగుటకు సంస్కృతవిద్య ఉత్కృష్టమును సాధనము. ఇతర వజ్జ్యములు లట్టివికావు. సంస్కృతవిద్యయే పరమాత్మబ్రహ్మమును విద్యయని చెప్పవలెను. ప్రాచీనకాలములందు భారతదేశమున అన్ని కళలు వృద్ధిగాంచి ప్రపంచమునకు ఆర్యోవు కలుగజేసిన వాగరికత విలసిల్లుటకు సంస్కృతమే కారణమని చెప్పవలయును.

ప్రాచీనకళా పురధర్మమును చిత్రకళా ప్రపంచమునకు నూతన స్వరూప మొసగగలవని కళాశాస్త్రజ్ఞులు అభిప్రాయపడుచున్నారు. ప్రాచీనకళకు భారతదేశమే పుట్టినిల్లు. వేచాలయములందు నిగూఢమైయున్న శిల్పకళావిశేషములను, బుద్ధి నటరాజ విగ్రహములందు నిరూపింపబడిన కళా ప్రాశస్త్యములను, అజంతాగహలలో చిత్రించాడిన రాగ రాగిణులు వృద్ధపక్ష్యేషములను గుర్తెలిసి ఆనందించుటకు సంస్కృత వజ్జ్యయమే సాధనము మధ్యఅసియాఖండము మొదలు పము ద్రములుదాటి దూరదీప్తములందు వ్యాపించిన ప్రాచీన కళా విచిత్రములందలి నిగూఢవిజ్ఞాన సంపదలను గుర్తెలుగుటకు సంస్కృతభాషా మూర్త్యుకేరణములు అత్యవసరము.

ఆధునిక పరిస్థితుల కనుగుణ్యమున విద్యమన విద్యావిధానమూందు కొన్ని మార్పులు గావించవలసియున్నవి. ఎన్నోమార్పులు గావించినను ప్రాచీన విజ్ఞానసంపద విద్యాభ్యాస లక్షణమునందు మార్పుకలుగదని రూఢిగ చెప్పుచున్నాను. గురువుకు శిష్యునకు యుండవలసిన సౌబంధము చెడినదెను. ప్రతిభలాపేక్ష లేక జ్ఞానసంపాదనాభిలాషతోడనే సంస్కృతవిద్య నభ్యసించవలెను. సంస్కృతవిద్యతో పాటు విద్యార్థులయందు మతాభిమానము అధికము కావలెను.

అంతర్విశ్వ విద్యాలయసంఘము

ఇండియాదొరతనమువారి గ్రాంటులు

జొంబాయి, అక్టోబరు 27:—సెంట్రలు రివిన్యూలనుండి అంతర్విశ్వ విద్యాలయసంఘమును ఇండియాదొరతనమువారి రీడిగువ గ్రాంటులను కాంక్షను చేసిరి:—

- 1. ఇండియన్ విశ్వవిద్యాలయముల హాండలుక్కును తమారుజేసి ప్రకటించుటకుగాను 1926-27 సంవత్సరముల వాక్ రికరింగు గ్రాంటు రు 2000/-
- 2. ఆహ్వాంతకుక్కును ఎప్పటికప్పుడు తీసిన మును తెల్పుదానినిగా నుంచుటకుగాను ప్రతిసంవత్సరము గ్రాంటు రు 1000/-

బొంబాయికార్యోగ్ గ్రాంటుకొరకు
బొంబాయి, అక్టోబరు
మన ప్రభుత్వమువారు క గ్రాంటు సంబంధమున సినదిగ బొంబాయి బడిరి.

నాగోంగంకి శైవ గారు మాడ యందు కనుకలముగ మాట్లాడిరి. అభ్యుత్థుడు ఇతను ముగించుచు రిమసంఘములో రెండు వార్షికులను గురు విచారింపిరి. అందఱు లిసి తనిశేసినవో ప్రభు స్వయంవారి సహాయమున శివైక సంఖ్యాభివృద్ధి కలుగుననిజెప్పిరి. అభ్యుత్థునికి వందనము ల్గించుచుఁ బరమ ముగిసెను.

కాంగ్రెసు ఎన్నికల ప్రచారము

జనీనునకును ప్రజాశాసనముల తృణీకరించుట

కాంగ్రెసు నాయకుల ప్రబోధము

పురుషాకం అమితమహిమవద్ద నిన్నటి సాయంత్రం 8 గంటలకు కాంగ్రెసు శాసనసభాభ్యర్థులను బలపరచుటకై పథ జరుపబడినది. శ్రీ చొరస్వామిమూలయ్యగారు పథ కథనము చేసిరి. శ్రీమాన్ యస్. శ్రీనివాసఅయ్యంగారు, డి. కొండ్రె, మల్లె రత్న సభాపతి ముదలియ్యారు, అయ్యసామియ్యగారును మరికొందరు ప్రముఖులు పథ కథనము చేసిరి.

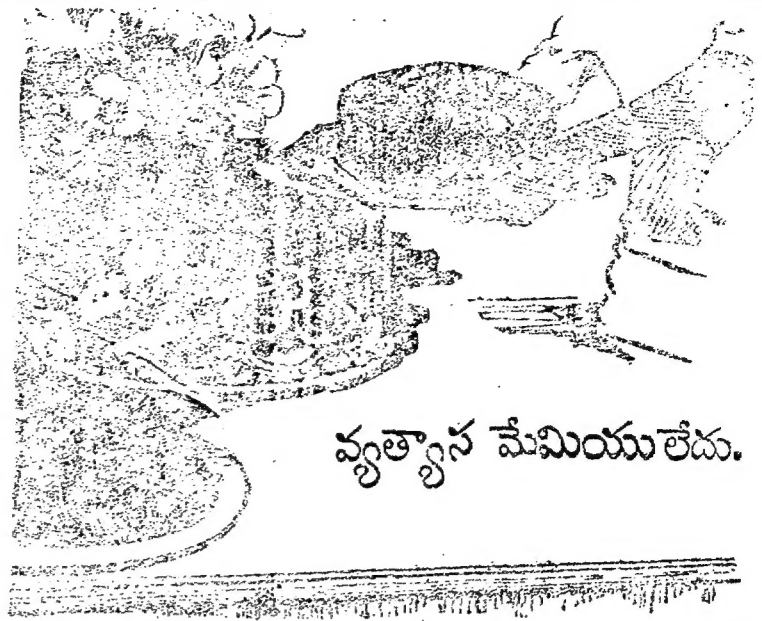
శ్రీ మల్లె రత్న సభాపతి ముదలియ్యగారు

మాట్లాడుచు ప్రాచీన భారతదేశస్థులను, అవస్థ సామాన్య విజ్ఞాన నాగరికతలను పెంపొంది జేయుట అధ్యక్షుల సలహాను కారణము పత్రప్రభుత్వ పరిపాలనమే యని బట్టిరి. ప్రపంచములోని నిరంకుశత్వము లన్నిటిలోను ఒక జాతిపై వేరొక జాతి అధికారము విహించి యుండుటయేయని బట్టిరి. స్వాతంత్ర్యము ప్రతిమానపునకును జన్మహక్కు. గోరులేని పక్ష పక్షాదులకు నగు స్వాతంత్ర్యము భారతీయులకు లేదు. స్వ దేశమందును, వలసదేశములందును భారతీయులు బానిసలకంటె ను పీనముగ జూడబడుచున్నారు. సాంఘికముగ, రాజకీయముగ, ఆర్థికముగ పర్యవసరముల భారతపుత్రులు అత్యున్నతస్థితి నుండి అత్యంత పతితస్థితికి త్రోవబడిరి. స్వాతంత్ర్యమును గోల్పోయిన ప తి త జ నా భ్యు ద య ము న కై 40 సంల క్రింద బ భారతీయ, విరోధియ ను మహామలుచే కాంగ్రెసు అను వహోసంస్థ స్థాపింపబడి, నాటి నుండియు రిజిస్టర్డ్ భారతీయులకు ప్రాతినిధ్యము నొసాచి ప్రతిష్ఠ అధికారవర్ధముతో తీవ్రముగ స్వాతంత్ర్యసరళముగా గా వియచున్నది. అందు జాతిమత విభేదములను నివారించుట, రాజకీయ బాలగంగాధరతలకు, దేశబంధు చిత్తరంజనము, గోపాల కృష్ణగోఖలే, దొడ్డభాయి నాగోషీ, మహాత్మా గాంధీ మున్నగు త్యాగధనులు కాంగ్రెసు సంస్థకే తమ సర్వస్వము సర్పించిరి. అట్టి జాతీయసంస్థ నేను దేశీయులను తన్ను ఆదరింపజేసినదిగ ప్రార్థించుచున్నది. ఇందులకు ప్రతిపూలముగ జన్మి నుపక్షము పోటీదేయుచున్నది అనీరి. నీవన ఉపన్యాసముల జన్మి ను పక్షము ఆరుసంవత్సరములు మంత్రిపదవుల సోక్రటిని ప్రజల కొనర్చిన చెడుగులను వరుసగ వర్షించిరి. పానగల్లు రాజాగారు గాంధీమహాత్ముని బూటకపు వహోత్సాహని నిందించిన విషయమును జెప్పినపుడు పథ్యము అవమానమువహనముని కేసు పెట్టిరి. ఉప్పు పన్ను హేచ్చించుటకు గోరుట, రాజకీయ శైలిలను నీవముగ జూడవలయునని బలుగ్రుట, మొదలగువానివల్ల ఉపన్యాసకులు వివరించి ప్రజాపక్షమును కాంగ్రెసునే బలపరచుచునని కోరిరి.

డి. కొళ్లండ్లగారు

పిమ్మట మాట్లాడుచు అంగ్లేయులు ప్రతిసంవత్సరమున 800 కోట్ల రూపాయలు 150 సంల నుంచి భారతదేశమునుంచి గొంపోవుచున్నారనియు ఇట్లు శతాబ్దముల కొలది దేశమును కోల్పోగొట్టిన పట్టి సర్వసభాభ్యుదయి మన దేశమైనమ్మదర్శక చాత్రద్రుమచే బీజింపబడునని బట్టిరి. పరప్రభుత్వమునందు బాస్యశృంగులబద్ధమై మడియుచున్న మాతృదేశములయే భారతీయుడై జన్మించిన ప్రతివానియొక్కయు ధర్మమును నుడిచిరి. దేశహిత ద్వేషమును కాపి ఇరుములనందుచున్న భారతీయుల జుద్ధరించుటకే దేశీయ మహాజనసభ సలకొల్పబడిన దనిరి. పిదప ఉపన్యాసములు జన్మి ను పక్షముయొక్క పుట్టు పూర్వోక్తరములను వర్ణించి ఈపార్టీయొక్క జనకుడు భారతీయుడుగాను గోరుట చొరయని బట్టిరి. బ్రాహ్మణేతర పక్షముని జన్మి ను చారు శత్రుకొనుట శతీవీరకాయవంటి దనిరి. బ్రాహ్మణేతరులకు మేలొనర్చుటకు ఏమాత్రమును ప్రయత్నములు జేయక పోవుటయందు మీదమిక్కిలి ప్రశానాహ్వనమున కొనరించిన హాని అధికమనిరి. ఉపన్యాసము లిరచి జన్మి నుపక్షమువారిచే తీర్మానింపబడిన హిందూదేవాదాయ విల్లును వివరించి మర విషయములందు ప్రభుత్వ విల్లు జోక్యము గలిగించుకొనట ఏ దేశమందును కనివిరి ఎరుంగమనిరి. ఈయకాగ్యముల నడుగంట జేయవలెనని భారతీయులు స్వాతంత్ర్యమును బడయగోరిన కాంగ్రెసు పక్షమును బలపరచవలెననియు బట్టిరి.

అనులాపురం తాలూకా పేమూరుబోర్డు చాలికా పాశ కాని బహుమానోత్సాహము 19 డిసెంబరు మరీస సరసన్నచాచరి గారి అధ్యక్షతక్రింద జరుపబడినది.

వ్యత్యాస మేమియులేదు.

మీరు భజించునట్టి పదార్థములే మీ ఆరోగ్యమునకు కారణమును, మీరు మీ ఆహారమును యెట్లు ఎంట చేసుకొనవలెనో అదియుమాడ మీరు గమనింపవలసి యున్నది.

స్వచ్ఛమైన ఆహారపదార్థములు వంటచేసకొను నవసరములేకయే యెల్లప్పుడును మీరు దొరుకుమండ భోజన పదార్థములకుండు స్వతఃసిద్ధమైన సువాసనను మీరు వంటకు ల్ల పోగొట్టుకొనుచున్నారు. మీరు ఆహారపదార్థముల కుపయోగించు నెయ్యిగర హేచ్చుగా నుండుటయే గాక దానియందు క్రొవ్వ అధికముగా చేర్చబడుచున్నది. దీనిని సుపయోగంబునల్ల వస్తువులకుండు సువాసనయొ, చేమవాసనను గలంగచేయు చున్నది. కొకొకము పరిశుభ్రమైన కొబ్బరికాయలనుండి తయారు చేయబడిన తైలము, ఇది వంటపదార్థములకు మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనది. దీనికి రుచియు, వాసనయు లేకపోవుటచే వంటపదార్థములనుంచి వాసనను పోగొట్టునేరదు. ఒక డబ్బాను కొని యుపయోగించిన దాని విషయము మీకే బోధపడగలదు.

బజారులలో బట్టలెలుగా విక్రయించు నెయ్యి, క్రొవ్వకంటెమైన పదార్థములవలెగాక కొకొకము డబ్బాలో గాలి చొరకుండ బాగగా సీలు చేసినదగుటచే యే విధమైన ఆవరకుద్దక నొందజాలదు.

నేతపరి శ్రమ తొరిపు బోర్డు విచారణ

బహుచాగారి సాక్ష్యము

బొంబాయి, అక్టోబరు 27:—బొంబాయి ప్రభుత్వ పరి శ్రమల డైరెక్టరు బహుచాగారికొక్కచే నేడు నేతపరిశ్రమ తొరిపు బోర్డువారిచే విచారింపబడిరి. బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు ప్రత్యేక క మ గా శ్ర ద్ధ పు య్య కొ ను చు న్న చేమగ్గత పరిశ్రమను గురించియే వారు ముఖ్యముగా చెప్పిరి.

చేమగ్గములు

చేమగ్గములలో 88% హిందూ దేశములో తయారైన మాలే వినియోగింపబడుచున్నది. క్రింద 12% భాగ్యవంతుల కొరకై మేలైన బట్టలు తయారు చేయుటకుగాను విదేశీయ మాల ఆపయోగింపబడుచున్నది.

దిగుమతి పన్ను

అధ్యక్షులకి జవాబు చెప్పిన మూలపై దిగుమతి పన్ను ను హెచ్చించినట్లుయిన చేమగ్గములయొక బయోరనువాటిలో 12% నుకే బాధించుననియు క్రింద భారతమునందు పన్నులను కొనుపారితవే పడుననియు చెప్పిరి. మూలపై దిగు మతి పన్నును హెచ్చించినట్లుయిన మొత్తముమీద నేతపరిశ్రమకే నష్టము వచ్చుననియు తాత్కాలికముగా బట్టల ధర హెచ్చినను దేశీయలోనుండు పోటీచే అగర పోవుననియు అధ్యక్షుడు చెప్పిన ఆ థి ప్రా య ము ల లో బహుచా గా ర ం గి ర రించిరి. వ ర్త మ ల ప ద్ధ ను ం డి ను లు తీసుకొని ఆవర్తకులొకే నేయించుటచే నీరుగుతునన్న భారము నేతగాండ్రచే బడను. అమృతపురము పర్యవే సరి చూచుకొందురు, దిగుమతి చేయబడు మూలపై ధర హెచ్చినట్లు యొక మిల్లులలో తీసుబడు మూలపైగూడ ధర హెచ్చును. ఇంకను ప్రశ్నింపగా, మిక్కిలి చురుకైనట్లులోను మిక్కిలిపన్ను మూలతో నేయు బట్టలలోను మిల్లులలోయూరగు బట్టల పోటీకి చేమగ్గపు నేతగాండ్రు నీరుగదలరని బహుచాగారు చెప్పిరి.

(ఆ. ప్రె.)

ఇండియన్ క రెస్సి లీగు

బహిరంగసభ

బొంబాయి, అక్టోబరు 27:—క్రొత్తగా ఏర్పాటుచే యబడిన ఇండియన్ క రెస్సి లీగువారి యజమాన్యమున నేటిసాయంత్రమున బహిరంగసభ యొకటి జరిగెను. పర్ విక్టరుసా నూక (బాగ్ నెట్టు) గారధ్యక్షతవహించిరి. చాలమంది వ్యాపారకులును ఆర్థికవిషయములందును ఎక్స్ పర్ట్ విషయములందును అభిలాషగలవారను చాలమంది సభకు వచ్చిరి.

పర్ విక్టరుగారు ప్రారంభోపన్యాసములో లీగు ఒ పక్షమునకు సంబంధించినది కాదనియు అందన్ని పక్షములవారును కలరనియు చెప్పిరి. కరెన్సీ కమిషను మెజారిటీ రిపోర్టులో చెప్పబడిన మారకము దేశమున కనగబామునని చెప్పిరి. 18 పెన్సీల మారకము దేశములో వ్యవసాయపాదలకే మిక్కిలి శక్తవగాని బొంబాయిలో ప్ర త్తిమిల్లు పర్యేమ దారులకు కాదని చెప్పిరి.

మెజారిటీ రిపోర్టులపై అసమ్మతి

జె. ఏ. వాడియగారు, దేశములో వ్యవసాయపాదలకు మిక్కిలి అవర్ధబాముకము 18 పెన్సీల మారకమును రిపోర్టు చేసిన కరెన్సీ కమిషన్ మెజారిటీ రిపోర్టునకే సభవారి అసమ్మతి తిని యెల్ల తీర్మానము తులనాదించిరి.

జమ్నాబాదు మెజారిటీగారు తీర్మానమును బలపరచిరి.

కరెన్సీ యెచ్చబట్టిన కేసు మామకు యే సంవత్సరము నుండి పరిశ్రమలనును వ్యాపారములనును అష్టమునెప్పుడున్నదని ఆపన్నుడిని జేయపును తాన్తీ చా వా వా వా వా వా వా వా వా తీర్మానము నుపపాదించిరి.

లి. యస్. బుచ్చియ్యగారు తీర్మానము నకువదింపగా యన్. యం. దుమానిగారు బలపరచిరి. (ఆ. ప్రె.)

న్యాయస్థానవార్తలు

తండ్రి - మైనరు బాలిక

మహిళాబాలికను అయిదేండ్ల బాలికను, కొద్దిలోనిగి గొనినట్టి తనకన్యగింజలనదని బాలికతండ్రియగు టి. వరద రాజునాయుడు అనునతడు గావించిన పిటిషను ఈదినట్లన ప్రధాన న్యాయమూర్తి, న్యాయమూర్తులు కమిషన్, కె. సుందరను కేట్టిగాన యెడుట విచారణకు వచ్చెను.

పిటిషనరు హైకోర్టులో నున్న ప్రా.తనభార్య క్షయవ్యాధిచే బాధపడుచుండుటచే, పిటిషన రామెను 1924 సం. 1 వ తేదీ న ర లు ఆ స్పృ త్రి యం దు తే ద్విం చె ను. ఆమెతోపాటు, అప్పటికి మూడేండ్ల శిశువును మహిళ బాయి గూడ ఆస్పత్రియందే యుంచబడెను. పిటిషనరుయొక్క ఆత్మగారును, బావమరదియు తమకూతును శిశువును జూరుట కప్పవచ్చును చెప్పకాలకు జనుచు ఆశిశువును తమయింటికి దీను కొని వెళ్లిరి. పిమ్మట పిటిషనరు భార్య ఆస్పత్రియందు మరణించెను. అప్పటినుండియు శిశువును తనను వప్పగించవలసినదని పిటిషన కెంతగోరినను, అది ఆత్మయు, బావమరదియు వప్పగించలేదు. వారు చాల బీదవారు. ఇప్పుడు బాలిక మరే రియూచే బాధపడుచు చాల అనారోగ్యస్థితియందుండెను. కనుక కోర్టుకు వెప్పించి తనను వశపరచవలెనని పిటిషనరు తన ఆత్మగారిపైను బావమరదిపైను నీదావా చెప్పెను.

న్యాయమూర్తులు పిటిషనరు తరపు వాదనను విని బాలికను పిటిషనరుకు వప్పగించవలెనని ఆత్మపు తేయుట కా తేవల యన్న చెలపజలినదని ప్రతివాదులకు తరపు గావించిరి. 5 న్యూరి కేసుగిరావుగారు పిటిషనరుతరపున వాదించిరి.

భార్యను హత్యజేయుట

ద్వీపాంతరవాసశిక్ష.

హైకోర్టులో ఫాయరచుట

గత సంవత్సరము డిసెంబరు 16 వ తేదీ ఇంట్లపై గాండరు అనునాతడు 14 సం.ల వయస్సుగల తనభార్యను హత్య చేసెనను నేరముపై కోయబడ్డారు నెడున్న జడ్జిచే ద్వీపాంతరవాస శిక్ష విధింపబడెను. చిన్నపురి హైకోర్టునందు న్యాయమూర్తులు చాలను భూషణను నాయరుగారు అపీలులో శిక్షను ఫాయరచిరి.

1925 డిసెంబరు 16 వ తేదీ రాత్రి ముద్దయి ఇరులప్ప గాండరు స్వగృహముందు దక్షిణపు చెవుగదిలో నిద్రించియుండెను. అగడియందే ఆతని ఉంపును గత్రయు, సోదరుని భార్యయు నిద్రించుచుండిరి. తన భార్యమాత్రము ఉత్తరపు దిక్కుగదియందు నిద్రించుచుండెను. అర్ధరాత్రియందు ముద్దయి భార్యనిద్రించుచుండిన గదినుండి కేకలు వినిపించెను. విచారించి చూడగ పిదప ఆమె హత్యగావించబడినట్లుల కనుగొనబడెను. భర్తయే ఈహత్యను గావించెనని ప్రాసిక్యూటరుగా రాకో పిండిరి.

హత్య గావించబడిన ముద్దయి భార్య చనిపోవుటకు ముందోసంగిన వాబూలమును, ఆరాత్రి ముద్దయియొక్క అనుమానస్పదములను చర్యలను జట్టియు నెడున్న జడ్జి ముద్దయిని కేరకునిగ నెంచి ద్వీపాంతర వాసశిక్ష విధించెను. అపీలులో న్యాయమూర్తులు శిక్షను ఫాయరచిరి.

గొల్లప్రోలు సంస్థానపుదావా

అపీలుఖర్చులతోసహా కొట్టివేయబడుట

దొరసత్వము సంగీకరించుట

దత్తతవిషయమై భిన్నాభిప్రాయములు
గొల్లప్రోలు రాజాగారానన్యకొనిన దత్తత చెల్లదని యు, రాణిగారిమనంతరము గొల్లప్రోలు సంస్థానము తమకే రావలెననియు పితాపురము మహారాజాగారు చెప్పిన దావానుందు గోదావరిజిల్లా కోర్టుగారు పితాపురము మహారాజాగారి కనుమలముగ తీర్పుజెప్పిరి. అందుపై ప్రతివాదులగు గొల్లప్రోలు రాణిగారును, దత్తపుత్రుడు దత్తతచెల్లననియు, ప్ర

స్తుత పితాపురము మహారాజాగారు వెనుకటిరాజాగారి దొరసత్వపుత్రులుగారనియు వాదనలపై హైకోర్టుకు అపీలుజేసిరి. ఈ దావా రెండుమాసములకుపైగా హైకోర్టులో న్యాయమూర్తులు క్రిష్ణన్, వెంకటసుబ్బారావుగార్ల సమక్షమున విచారించబడుచుండెను. నేడు న్యాయమూర్తులు దావాలో తీర్పుజెప్పించు దత్తతవిషయమై ఇకపురు భేదాభిప్రాయులైరి. కాని దొరసత్వము విషయములో నిరపురును ఏకీభవించిరి.

గొల్లప్రోలు జమీందారిగారు గావించుకొనిన దత్తత చెల్లదని గోదావరిజిల్లా నెడున్నజడ్జిగారొసంగినతీర్పుతో న్యాయమూర్తి క్రిష్ణన్ గారు రేకీభవించిరి. న్యాయ. వెంకటసుబ్బారావుగారు రీవిషయములో భేదాభిప్రాయులైరి. తుదకు న్యాయ. క్రిష్ణన్ గారి తీర్పు ప్రకారము అపీలు ఖర్చులతో డిస్మిసు చేయబడెను.

అపీలులో ముఖ్యము కారణములు రెండు వాడినవబడెను. దత్తత చెల్లననియు, పితాపురము మహారాజాగారు వెనుకటి పితాపురము జమీందారు, జమీందారియలకు జన్మించినపుత్రుడు కానందున దత్తతను, ఆతేమిందుటకు క్రమమును సమీచులుగారనియు వాదనలు జరిగెను.

న్యాయమూర్తి క్రిష్ణన్ గారు ప్రస్తుత పితాపురము మహారాజాగారు తన తల్లిదండ్రులకు జన్మించిన పుత్రుడేయనియు ఇతరత్ర కొనవచ్చిన వారని దుబావుజేయుటకు బలము సాక్ష్యములేదనియు అభిప్రాయపడిరి.

దత్తతవిషయములో న్యాయమూర్తులు చాల దీర్ఘముగ చర్చించినపిదప, గొల్లప్రోలు జమీందారిగారు తనభర్తయొక్క సగము ఎట్టేటు తనకు జేందుటనై దత్త స్వీకారమును గావించుకొనెనుగాని హిందూధర్మ కాన్యానుసారముగ క్రమమును ఉద్దేశములచే గావించియుండలేదనియు అందుచే దత్తతచెల్లదని అపీలును డిస్మిసుచేసిరి.

కాని న్యాయమూర్తి వెంకటసుబ్బారావుగారు ఈ అభిప్రాయముతో ఏకీభవించలేదు. దత్తతక్రమమును ఉద్దేశములతోడనే గావించబడినదనియు, దత్తతవిషయమును నిర్ణయించుటలో దత్తతనల సగము ఎట్టేటును జూదవచ్చునను అభిప్రాయ ముమేనుమందు జారలేదనియు, రెండును ఒకదానితో నొకటి ఏమాత్రమును సంబంధములేని ప్రత్యేక ప్రత్యేకవిషయములనియు, అందుచే దత్తతచెల్లనని అభిప్రాయములు ప్రకటించిరి. దొరసత్వవిషయములో పితాపురము మహారాజాగారు ఇతరత్ర చెప్పకొనినవారని దుబావుజేయుటకు నమ్మదగిన సాక్ష్యములేదనియు, వారి జననీజనకులకు జన్మించినవారని చెలపుబలము సాక్ష్యముగలవనియు న్యాయ. క్రిష్ణన్ గారితో నేకీభవించిరి.

మూడవ న్యాయమూర్తిచే విచారించబడవలెనా లేక న్యాయ. క్రిష్ణన్ గారి తీర్పుమాత్రమే చెల్లు నా యనువిషయమై కొంత చర్చ జరిగెను. ఈకేసులో కేసువివరములలోనే భిన్నాభిప్రాయము అందుటవలన క్రిమినల్ ప్రాసిక్యూటర్లు 98 కేసును వర్తింపదనిరి. ఎ. కృష్ణసామియ్యగారి వాదనకు న్యాయ. క్రిష్ణన్ గారు సమాధానమొసంగిరి. తుదకు న్యాయమూర్తి క్రిష్ణన్ గారు ఖర్చులతో సహా అపీలును డిస్మిసుచేసిరి.

గొల్లప్రోలు జమీందారిగారు తిరపున టి. ఆర్. రామచంద్ర అయ్యగారు మరికొందరును పితాపురము రాజాగారి పక్షమున అల్లాడి కృష్ణస్వామి అయ్యయ, యన్. శ్రీనివాసయ్యగారు వాదించిరి.

లాకలాశాల విద్యార్థిపై కేసు

విద్యార్థులకొరకని కన్నెను టిక్కెట్టును దీనుకొని వారి నితరులకు విక్రయించి రైల్వేకంపెనీని మోసమునజేసినది. ఎస్. ప్రసాదరావును లాకాలాశాల విద్యార్థిపై గొనిరాబడిన క్రిమినలు కేసు ఈదినకున రెండవ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటు యెడుట విచారణకు వచ్చెను. ముద్దాయి తల్లి కాలము చెందుటచే కోర్టుకు రాబాలకపోవుటచే ముద్దాయి తరపు వకీలు కోయిలో గారి కోరికపై నవంబరు 16 వ తేదీకి కేసు వాయిదాజేయబడెను.

కీ. శే. రంగస్వామి అయ్యంగారు

మంజుకోరిం అక్టో 28:—మంజుకోరింలో బహిరంగ సరకు జరిగి హిందూ పత్రికా సంపాదకులగు రంగస్వామి అయ్యంగారి మరణమునకు సానుభూతి చెలపబడెను. ఎ.రంగస్వామి అయ్యంగారు తిర్పూరునుండి మట్లాడిరి. (అ. ప్రె.)

నాగపట్నం రైల్వే కార్మికుల తగవులు

లేబరుకమిషనరుకు తంతి

నాగపట్నం, అక్టోబరు 27:—రైల్వే అధికారులకున కార్మికులకును గల తగాదాలలో అనుమలముగా నున్నట్లయిన తమ మధ్యవర్తిత్వమును అంగీకరించుటకు కార్మికులు సిద్ధముగానున్నారనిమదరానులేబరుకమిషనరుకు నాగపట్నం రైల్వే లేబరు యూనియను కార్యదర్శి తంతిసంపెను.

కమిషనరుజవాబు

లేబరుకమిషనరు సర్ జార్జిపాడిసన్ గారి దీనిసజవాబు సంపిరి:—మీ కనుమలముగానున్నట్లయిన మీరు మధ్యవర్తిత్వమున కంగీకరించునట్లు 28 తేదీన మీరంపిన తంతివలన అప్పుడు మన్నది. ఆమరతులమీద మధ్యవర్తిత్వమును నెవ్వరును న్నెడువబాలరని మీరు తెలుసుకొనవలెను. స్వయముగా నామధ్యవర్తిత్వమునకుగాని లేక అసలు లేబరుకమిషనరు మధ్యవర్తిత్వమునకుగాని మీ కభ్యంతరమున్నట్లయిన తెలియజేయవలెను. నా మధ్యవర్తిత్వ విషయములేకపోయినట్లయిన నాతరవాతవచ్చు కమిషనరుయొక్క మధ్యవర్తిత్వ మంగీకరింపరేమో తెలియజేయవలెను. అట్లంగీకరించెదమో నాతరవాత కమిషనరు నవంబరు 20 తేదీన వచ్చువరకు మధ్యవర్తిత్వమును నిలిపివేయబలపినదని రైల్వేయధికారులను నెడదగదను.

ముకుందలాల్ అర్జున్లు కర్నూలుగార్లు కేజిప్పటికివచ్చిరి. సాయంత్రమున రైల్వే కార్మికులసభలో సుపర్యసించెదరు. (అ. ప్రె.)

శ్రీ తిలక్ జాతీయ విద్యాపీఠము తెనాలి

శ్రీ చుండూరు పున్నయ్య పారిశ్రామికశాఖ

దీ పా వ లి భి క్ష. నా స ం గు డు
శ్రీతిలక్ జాతీయ విద్యాపీఠము 1920 సంవత్సరములో స్థాపించబడి నేటివరకు సక్రమముగా జరుగుచున్నది. ఈవిద్యాలయములో సారస్వత విద్యయేగాక, పారిశ్రామిక విద్యగూడ నేర్పబడుచున్నది. ప్రత్యేక సంస్కృతశాఖ యేర్పాటుచేయబడి కావ్య గ్రంథములు చెప్పబడుచున్నవి. స్వంతభవన నిర్మాణముకొరకు స్వంతస్థలము సంపాదించబడియున్నది. రాజోవుసత్సరములో భవననిర్మాణము ప్రారంభింపబడును. దేశీయులందరు వుచితరీతిని దీపావళిభిక్ష నొసంగ ప్రార్థించుచున్నాము.

సంకా చిన వెంకటప్పయ్య, (ప్రెసిడెంటు)
వేముల మాణిక్యం,
నైను (ప్రెసిడెంటు).
చుండూరు హనుమంతరావు,
కోకాద్వైకుడు.
ఇటికాల సూర్యనారాయణ,
కొల్లా సుబ్బారావు,
మల్లాది దేవేంద్రుడు,
ప్రభావోపాధ్యాయుడు. కార్యదర్శులు.

మిర్రూరు

ఆంధ్రమహాసభలు
ప్రస్తుతం ఆవబడినసన, అనేకమందికి నిరుత్సాహం కలుగజేసినవి. డిసెంబరు నెలలో కాంగ్రెస్ జరుగను. నవంబరు నెలలో, మంత్రివదలి యేప్పార్టీకి చెందినవాగ, అప్పార్టీకి వలెనని ప్రయత్నించుటతో కాలముసరిపోవును. ఇక ఈసభలు ఎప్పుడుజరుగును? చందాలువేయించి ఆపుట, (యే ఒకరిద్దరు కొరకొ) కూడదు. వెంటనే అక్టోబరునెలలో నైన జరుపుట భుంచిది.

(ఒకవిలేఖరి)

గోగినేని రంగనాయకులుగారు
కొంతమందిని వెంటబెట్టుకొని అసెంబ్లీకి పాములపాటి వెంకటకృష్ణయ్యగారిని పంపజలపినదనియు కాంగ్రెసు అధ్యక్షి యగు బత్రిస పెదమాళ్లు నాయుడుగార్లు వట్టే నీయవద్దని యు పిరు చేయు ప్రచారం చూడ క్రి రంగనాయకులగారి తర్వమేమిటో బోధపడకున్నది. ఎవ్వరైన తెల్లగులరా? రావితాల కేకవశర్మ.

నియోజక వర్గముల స్వాతంత్ర్యమును నిరోధించుట

యాకూబు హసానుగారి అభ్యర్థిత్వము-జస్తినువక్తమువారి వివరీతవైఖరి.

“యాకూబు హసానుగారి అభ్యర్థిత్వపు అనర్హతలను తొలగింప మద్రాసు ప్రభుత్వము చూరు. నిరాకరించుటచే ఈ ముఖ్య విషయమై చర్చ సలుపుటకు సభా కార్యక్రమమును ఆపుదల చేయవలయును.”

1926 సంవత్సరము జూలై నెల 12 వ తేదీన మద్రాసు శాసనసభలో యస్. సత్యమూర్తిగారు మైకూచించిన విధమున కార్యక్రమమును ఆపుదల చేయవలయునని ఉపపాదించిరి. ఇంటిమా ప్రభుత్వపు హోంమెంబరు సర్ ఆల్ఫ్రెడ్ గాంధీగారు మట్టిమెనుగారు సూచించిన విధమున ఇట్టి విషయములందు ప్రభుత్వమువారు బౌద్ధార్యము ప్రకటించవలయునని చెప్పిరి. తమ జిప్సమైనవారిని ప్రతిఙ్గి ఎన్నుకొను హక్కు నియోజకవర్గముల కంహించునని సత్యమూర్తిగారు చెప్పిరి.

ప్రభుత్వమువారి పక్షమున సర్ సి. పి. రామస్వామి అయ్యంగారు తీర్మానమును ఆక్షేపించుచు రికార్డులను ప్రభుత్వమువారు పరిశీలించిరినియు, అభ్యర్థిత్వపు అనర్హతలను తొలగించుట అవసరమని ప్రభుత్వమువారికి తోచలేదనియు వారు చెప్పిరి.

జస్తినువక్తమువారి వైఖరి

ఈ ఉపపాదనమును ఆక్షేపించుచు జస్తినువక్త పు నాయకులు వివరీత సిద్ధాంతములను ప్రకటించిరి. వారు చెప్పినమాటలను ఈవిధమున ప్రకటించుచున్నాము.

ఈ తీర్మానమునకు ఈ దిగువ వేర్కొనినవారు వ్యతిరేకముగ నమ్ముతుల నొనగిరి.

- 1. గా. పానగలురాజుగారు, 2. సర్ ఎ. పి. పాల్గోగారు, 3. సర్ కె. వెంకటరెడ్డి నాయుడుగారు 4. డి. బి. బి. తనికాచలం శెట్టిగారు, 5. డాక్టరు సి. నళేశ్వరమొదలిగారు, 6. ఎ. రామస్వామి మొదలిగారు, 7. డి. బి. పి. సి. ఎతిరాజులనాయుడుగారు, 8. ఆర్. మదనగోపాలనాయుడుగారు, 9. బి. మునుస్వామినాయుడుగారు, 10. కె. శరభా రెడ్డిగారు.

ప్రజాయత్త పరిపాలనా ప్రాథమిక సిద్ధాంతములనుకూడ అంగీకరింపని వీరిని మరల శాసనసభకు పంపెదరా?

నవంబరు 8 వ తేదీని కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే వోటుచేయుడు.

కలకత్తాకు పాలనప్లయ

సూతనయంత్రాగారినిర్దానము

రెండుగుంటలలో 500 మునుగులపాలను

కాచి శుభ్రపరచుట

కలకత్తా, ఆక్టోబరు 27:— కలకత్తాలో పాలను పరిశుభ్రముచేయుటకును మంచిపాలను సప్లయచేయుటకును సహకారదగ్గసంఘమువారిచే బజారుపీఠిలో సూతనయంత్రాగారినిర్దానము దుగ్ధశాలను రాజుప్రతిఙ్గి డిసెంబరులో నిచ్చటికి వచ్చునప్పుడు తెరచును. యంత్రాగార నిర్మాణము పూర్తియైనది. ఇందు ప్రాచ్యుతేజములో ఎచ్చటనులేని గొప్ప ఆధునిక యంత్రములు గొని రాబడినవి. వీనిసహాయమున రెండుగుంటలకాలములో 500 మునుగులపాలను కాచి శుభ్రపరచవచ్చు. ఈసంఘమువారు టిక్కుడర్బాకు బయలుగా నీలుచేయుటనీ నీనాలుడ్రును చెట్టి గంటకు 2000 టన్నులకు నింపునట్టి యంత్రముగొరకు ఆర్డరు నిచ్చి ఖరీదాచేసెను.

(ఆ. ప్ర.)

నియోజక వర్గముల దూషణ

సర్ కె. వెంకటరెడ్డి నాయుడుగారు

“ప్రతినిధుల ఎన్నుకొనుహక్కు నియోజక వర్గములకు వదలవలయునని విశ్వవిద్యాలయపు ప్రతినిధి సూచించుచున్నాడు. మన నియోజకవర్గములస్థితి మాకు తెలియును. నియోజక వర్గములందలి వోటర్ల శక్తిసామర్థ్యములు తెలివితేటలు మాకు తెలియును. ప్రజాయత్త పరిపాలనా ప్రారంభ తతయందు తమ ప్రతినిధులను ఎన్నుకొను హక్కు సంపూర్ణముగ నియోజకవర్గమునకే వదలివేయవలయు ననుట ఎంతమాత్రము సబబుగ లేదు”.

డి|| బి|| బి. తనికాచలం శెట్టిగారు

“న్యాయస్థానములందు శిక్షింపబడినవారు కొంతకాలము గడచునంతవరకు శాసనసభలయందు ప్రవేశింపకూడదను నిబంధనయొకటి యున్నది. తమ ప్రవర్తనముపట్ల పశ్చాత్తాపము చూపినవారిపట్ల అభ్యర్థిత్వపు అనర్హతను తొలగించుటకు ప్రభుత్వమువారికి అధికారముగలదు. యాకూబు హసానుగారు మలబారు విప్లవమునకు కారకులు. (మలబారు విప్లవము జరుగుటకు కొన్నిమాసములకు పూర్వము యాకూబు హసానుగారు కారాగృహమునకు పంపబడి రని ఉప్పి సాహెబుగారు చెప్పిరి) ఇట్టివారి అనర్హతను తొలగింపలేదని ప్రభుత్వమువారిని నిందించు ఉపపాదనమును నేను ఆక్షేపించుచున్నాను.

మకామ వార్తలు

బర్మాతంత్రవాదము:— బర్మాతంత్రవాద లిక్తముందు పకాలమున చేరగలవు.

రాకపోకలు:— కర్నూలురాజ్యసమగర డెఫ్. కర్నూ. కోవిగాలు నిన్న రాత్రి వెడలిరి.

జె. ఎం. హూపరుగారు ఫింకుగారు నేడుదయము వచ్చిరి.

అ. భా. పేదల సహాయసంఘము:— ఈసంఘము నిబంధనలు కొంతవరకు సరింపబడినవి. అసభమున వారు టైముగలో ఉన్న కార్యాలయమునకు 16 అ. స్థాంతులు పంపి స్పించుకొనవచ్చును.

పరామర్శ:— మదరాసు రిపోర్టుల సభ్యమువారు నిన్న ఉదయము వహజనభవనంలో ప్రత్యేకసమావేశము గావించి కే. ఎన్. రంగస్వామి అయ్యంగారి మరణమునకు విచారించుచు పరామర్శ తీర్మానము గావించిరి.

సత్యమూర్తిగారు - అభినందనములు:— సత్యమూర్తిగారు యిట్లు వ్రాయుచున్నార:— శాసనసభకు పోటీతేక ఎన్నుకొనబడినందులకు ఆనందము మిత్రులు అభినందన లేఖల నంపుచున్నారు. వారందరకు ప్రత్యేకముగ కృతజ్ఞతను దెలుప జాలను. కావున యావత్రిద్యారా నా కృతజ్ఞతను తెల్పుచున్నాను. సంచారక్రమము:— 29 తే- తిన్న వెల్లి- 30- తూతుకుడి, 31- కుదుర, 1- తంజావూరు, 2- మదరాసు.

మహమ్మదీయ ఓటరులకు

ప్రకాశంపంతులుగారి విన్నపము

ఆంధ్రప్రదేశ్ గ్రామ సంఘాభ్యుదయ టుంగటూరి ప్రకాశంపంతులుగారు యాదీగుడవన్న పుత్రు ప్రకటించుచున్నారు:— ఆంధ్రపంచలములలో ముగ్గురు మహమ్మదీయులు కాంగ్రెసు త పున అభ్యర్థులుగ నిలిచిరి. సయ్యదు మోహిద్దీను కాదరు టై బాని సాహెబుగారు ద త్తమండలములనుండి మదరాసు శాసనసభాభ్యర్థిగ నిలిచిరి. మహమ్మదు ఖాజ మోహిద్దీను సాహెబుగారు సంటూరు, నెల్లూరు, చిత్తూరు, మండలముల కాంగ్రెసు అభ్యర్థిగ నిలిచిరి. భౌతిక శాసనసభకు ఉత్తర మదరాసు, అనగా ఆంధ్రప్రదేశ్ లాటు పండ్లెండించేక కాంగ్రెసు అభ్యర్థిగ ఉమ్మ ఆలిషాగారు నిలిచిరి. అన్ని జిల్లాలలోనూ, మహమ్మదీయులు ఓటరులు, తంతరులు, నాయకులు వీరికి సహాయముచేయు వాగ్దానముచేసిరి. తమకే క్రింద పాటుబడుచున్నార. ఈనియోజకవర్గములందఁ ఓటరుల సంఖ్య తక్కువే అయినను వివిధ జిల్లాలలో చెదరయన్నాను. మహమ్మదీయ అభ్యర్థులు పలువురు విజయములచే కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకొరకై ఆయాజిల్లాలలోని ఓటరులకు కాంగ్రెసు హిందూ అభ్యర్థులుకూడ తమపనిమీద బోయినపుడు వై ముగ్గురి అభ్యర్థులకు మహమ్మదీయ ఓటరులందఱు సహాయపడునట్లు చెప్పి రావలెను. హిందూ అభ్యర్థులు సోదర మహమ్మదీయ అభ్యర్థులకై అట్లు ప్రచారము చేయుచున్నటు నాకు తెలియును. కాని వ్యవధి మించిపోవుచున్నందున ప్రత్యేక ఏర్పాటులు చేయవలసియున్నది. హిందూ కాంగ్రెసు అభ్యర్థులను వారి ప్రచారములను కాంగ్రెసు మహమ్మదీయ అభ్యర్థుల విజయమునకై కే క్రిందిన లేక పాటుబడెనని నమ్ముచున్నాను.

కాంగ్రెసు అభ్యర్థులను బలపరచుట

బహిరంగ సభలో

మంధకోణం, ఆక్టోబరు 28:— నిలువండిన కాంగ్రెసు అభ్యర్థుల హిందూ జరిగిన బహిరంగసభకువారికి కలుగరంపవలసివో ర్యదర్శి ఎ. రంగస్వామి నడచి కాంగ్రెసు రంగస్వామి అ-

చిత్తూరులో దీపావళిపండుగకు శిర్డీ ప్రచారము

నారాయణవరమునకు చెంది “సంచార : డ్డ : పస్తా) లయము” చిత్తూరుకి ఆక్టోబరు 28-వ తారీఖు మొదలు నవంబరు 4-వ తారీఖువరకు మార్చబడును. కార్యకర్తలగరం తాలూకా బోర్డు అభ్యర్థులను శిర్డీ సమంపల విద్యాసంఘాభ్యుదయ సగు శ్రీయంత ఆర్. బి. రామకృష్ణ రాజులుగారు, ఆస్పత్రికి నర్తరగా నుండి వారి గృహములో నోక భాగయ శిర్డీ ప్రదర్శించుటకును విక్రయించుటకును దయతో నొనగిరి. సావకాశమున్నయెడల శిర్డీ ప్రచారకుల మూలముగా ఇంటింటికీ పంపి ఆనలుధరలకు అమ్ముబడును.

శిర్డీకొన్నయెడల గ్రామాదులలో పనిలేక తిండికి మలముల మాడుచుండి కొట్లొంది బసలకు సహాయము చేయువారగుదురు.

నారాయణవరం.

సి. వి. రంగం శ్రేష్ఠి,

గౌరవనీయము.

కాం గ్రెనువత్తము: శాసనసభలు *

XXXIII
శాసనసభలు

భారతశాసనసభ: 1925 సంవత్సరపు బడ్జెట్టు
1925 సంవత్సరపు బడ్జెట్టుచర్చలో ప్రస్తుతముల ఎక్సైజుద్యూటీని తగ్గించుటకు లేనిపోని యభ్యంతరములజూపిన బ్లాక్ ట్యు గారు, మరునటి సంవత్సరమున అశాంతి మిక్కుటమయినపుడు దానిని వాయిదాపెట్టవలెనని తగ్గించిరి. 1925 సంవత్సరమున మాత్రము రాష్ట్రకర్షణముల నడ్డుగట్టి మెత్తని మనస్సుగలవారిని కొందరనుభయపెట్టిరి. బ్లాక్ ట్యు గారు దెలిపిన యీక్రిందివాక్యములను పరికింపవచ్చును.

“ప్రభుత్వమువారు సిఫార్సుజేసిన రాష్ట్రకర్షణముల తగ్గుదలలో నెట్టి మార్పు గావించుటకు నెహ్రూగారు సమ్మతించలేదు. ఈవిషయమై ది. బి. రామచంద్రరావుగారు ముచ్చటించుచు రాష్ట్రకర్షణముల తగ్గుదలలో నేమాత్రము మార్పు గలుగ గూడదని ఇంకను గట్టిగా జెప్పిరి. ఎక్సైజుద్యూటీ తీర్మానము నంగీకరించుచో, 215 లక్షలు కావలసి యుండును. ఈసమ్మతలేదని నేను స్పష్టముగా జెప్పచున్నాను. ఇంతసమ్మత మనకు లభించునని నేను ఎప్పటిమీటూ జేయజాలను. ఇది కావలసియున్న యెడల, రాష్ట్రకర్షణముల తగ్గుదలకు భంగము కలుగును. లేనియెడల ధనసప్తమును ఇరింపవలయును.”

ఈ రీతిని ఏమన్నను తగ్గించుటని కోరినను, రాష్ట్రకర్షణముల నడ్డుగట్టుటయు, రాష్ట్రమును రాష్ట్రమును విభజించుటయు, జరుగుచుండెను. స్వరాజ్యపక్షమువారు బ్లాక్ ట్యుగారి బెదిరింపులకు లొంగరయిరి. స్వతంత్ర పక్షమువారు మాత్రము తాత్కాలిక లాభముల పాటించి, విశాల దృష్టి జూపక, బ్లాక్ ట్యుగారి బెదిరింపులకు లొంగుచుండిరి. “ఈశాసన సభవారు నన్ను నిందించుచున్నారు. వీరేగాక శాసనసభకు వెలుపలివారుగూడ, రాష్ట్రమునకు రాష్ట్రమునకు మధ్య పోరాటముబెట్టి, విభజించి పాలింప బ్రయత్నించుచుంటినిని నన్ను నిందించిరి. ఇట్టి తలంపు నామస్సులో నెక్కడనులేదని బ్లాక్ ట్యుగారు జెప్పినను, ఫలితము వేరువిషముగనున్నది. ఇందుచే విరిసాకులు విశ్వావార్తముగ కనుపింపవు.

గారు జెప్పినటులు పరిశీలించిగాని వాగ్దానము లికి పది సంవత్సరములయ్యెను. అంతకు ముందోగారికామలో నిట్టి వాగ్దానము సంవత్సరములు గడిచెను. అట్టి న జరుగుకొలదియు, అశ్రద్ధ తగ్గిన మొత్తవర కుపశాంతి గా రడిగిరి. బివినచంద్ర

పాలుగారి యభిప్రాయములతో తరుచుగ నేకీభవించి ప విలువకున్నను, ఆసమయమున మాత్రము, బ్లాక్ ట్యుగారి బెదిరింపులకు వారు తగిన జవాబిచ్చిరి. రాష్ట్రకర్షణముల భయము వారి నావహింప లేదు. పాలుగారి వాక్యము వివి.

“ఎక్సైజు ద్యూటీ మంచిదయిననుగావలయును. చెడ్డదయినను గావలయును. మూడవ ప్రశ్నతో నాకు బనిలేదు. నా స్వరాజ్యపక్ష స్నేహితుల స్థితి నాలోచించినను, ప్రభుత్వము వారి స్థితి నాలోచించినను నాకు రెండే ప్రశ్నలు పోడ గట్టు చున్నవి. పన్ను న్యాయమయినదా, అన్యాయమయినదా? ఇదియే ప్రశ్న. ఈ పన్ను న్యాయమయినచో, దాని కనుకూలముగ వోటుజేయుదు. లేనిచో, రాష్ట్రకర్షణములన్నను లేకున్నను, పన్నుకు వ్యతిరేకముగ వోటుజేయుట నావిధి.”

బివినచంద్రపాలుగారు పూర్వవాసనలను బాత్తుగ విడువలేదని, వైవాక్యములు తెలుపుచున్నవి. సంధి నాశించెడి మాళవ్యాగారు, ఆర్థికసభ్యునికడబ్బుదొరకు మార్గములను జూపుటకై మరియొక రోజువరకు చర్చను నిలుపగోరిరి. నెహ్రూగారందు కంగీకరింపలేదు. అయినను స్వతంత్రపక్షమువారు పట్టుబట్టి నిలుపుదల తీర్మానమును నెగ్గించిరి. ఈ తీర్మానముపై స్వతంత్రసభ్యులగు మాళవ్యా, రామచంద్రరావు, రంగాచార్యులు, జన్నాప్రభృతు లొకవంకను, నెహ్రూ మున్నగు స్వరాజ్యపక్ష సభ్యు లింకొక వంకను వోటుజేయుట తలపించెను. ఇరుపక్షములకును వెనుకనున్న సభ్యులు చెడెను. ఇటులనే అప్పరొడ వడ్డీకి ప్రత్యేకించిన గ్రాంటు విషయమై చర్చజరిగి వోటుకు బెట్టిన పిమ్మట రామచంద్రరావు వంతులు ప్రభృతు లనుకూలము గను, స్వరాజ్యపక్షసభ్యులు ప్రతికూలముగను వోటుజేసిరి. ఎక్సైజుపన్ను ఉపపన్ను, పోస్టుల రేట్లు మున్నగువానిని తగ్గించుట యవసరమైనపుడు వడ్డీకింద 1,38,18,000 రూపాయలను ప్రత్యేకించుట కడువిచిత్రముగ దోషకమానదు. ఇట్టి ఖర్చులను తగ్గించుచో, ప్రజలను బాధించుచున్న పన్నులను బ్లాక్ ట్యు గారు సులభముగ తగ్గింప గలరు. ప్రభుత్వపు గ్రాంటు నెదుర్చుచు, జమ్నాదాను మెహతాగారు జేసిన గంభీరీపన్యాసమును చదువరులు పరికింపవచ్చును. మెహతాగారు బలికిన యీక్రింది వాక్యములు బ్లాక్ ట్యుగారి చర్యలను బయల్పరచుచున్నవి.

“ఆర్థిక సభ్యుడు రివిన్యూకు సంబంధించని ఖర్చులను దాని కంటగట్టుటచే, డబ్బు విశేషముగ మిగులుటలేదని, మేము పదేపదే మొరలిడియుంటిమి. మేము మొరబెట్టి నపుడు, ఆర్థికసభ్యుడు మమ్మును జూచి నవ్వుచుండును. కాని పన్నుల చెల్లించువారిపట్ల వీరు గనుబజుచెడి విపరీతపు చేష్టలను సులభముగ మరచిపోవుటకు వీలులేదు. క్యాపిటలు క్రింద చేర్చదగిన యంశములను రివిన్యూఖర్చుక్రింద చేర్చుట కతని కధికారములేదు.”

ఈ రీతిని జాలియపక్షమునందు చీలిక ఏర్పడి, స్వరాజ్యపక్షమువారును స్వతంత్రులును వేర్వేరు మార్గముల ననుసరింప జొచ్చిరి. క్షికాల్ ఎక్సైజు ద్యూటీ తీర్మానము విషయమున చర్చను నిలుప వలయునని స్వతంత్రసభ్యులు గోరికని పైననూచించి

యుంటిమి. బ్లాక్ ట్యుగారితో రాజీజుగు నను తలంపే వీరి నిందుకు ప్రోద్బలపరచెను. కాని బ్లాక్ ట్యు గారు రాజీకంగీకరింపలేదు. ప్రత్యామ్నాయ మార్గమున కొవ్వకొనకభోయిరి. బ్లాక్ ట్యుగారి దృక్పథముగాంచి, రంగాచార్యులుగారు ఆశాభంగులయిరి. ప్రజల కోర్కెల నీతీరున నిరసించుట ప్రభుత్వము నకు పాడిగాదనిబలికిరి. ప్రభుత్వమువారికి నెహ్రూ గారు జవాబు చెప్పచు బలికిన వాక్యరత్నములు స్వరాజ్యపక్ష దృక్పథమును చక్కగ వివరించుచున్నవి. వాని నిట బొందుపరచెదము.

“ఈ ఎక్సైజుద్యూటీ దేశమున కవమానమని నేను భావించుచున్నాను. దీనిని చెల్లించువారికన్న ను, విధించువారి కెక్కువ అవమానకరము. ఈ అవమానము తొలగిపోవలయును. అవమానమును నూటికింతుని లెక్కపెట్టుటకుగాని, డిగ్రీల చొప్పున కొలుచుటకుగాని, వీలగు గణితమును నేనెరుగను. ఇది అవమానమయినను కావలెను. లేనియెడల అవమానము కాకుండు నుండవలెను. ఈ కారణము ననుసరించి ఎక్సైజుపన్నును పూర్తిగా రద్దుజేయ వలయునని నే గోరుచున్నాను. అవమానమును రూపాయిలు, అణాలు, పైసాలతో లెక్క గట్టుటకు నేనంగీకరింపను. ఎక్సైజుద్యూటీ అవమాన మగుచో, దానినంతను నిలిపియుంచినను నొక్కటే, కానీకి తగ్గించినను నొక్కటే. కనీసపు రేటు నిలిచి యున్నను, సంపూర్ణముగా ద్యూటీయున్నంత అవమానముగలుగును. నాసోదర సభ్యులొక్కమనవి జేయవలసియున్నది. ఎక్కడను పోరాటము లేని చోట, సర్ బేసిల్ బ్లాక్ ట్యుగారు పోరాటము గలిగింపజూచుచున్నారు. ఎక్సైజు ద్యూటీని రద్దు జేయవలయునని మనస్ఫూర్తిగ గోరువారి వోట్లను విభజింప జూచుచున్నారు. రాష్ట్రకర్షణములను తగ్గింపమని వీరు భయపెట్టుచున్నారు. శాసనసభ్యు లీ విషయమై భయపడగూడదు. ఈ అవమానమును కొనసాగించిన బాధ్యతను ప్రభుత్వముపైననే యుంచుడు. రాష్ట్రకర్షణముల తగ్గుదలను భంగపరుపవలయునని మేము ప్రభుత్వమును అడుగుటలేదు. రాబడికి వ్యయమును సరిపుచ్చుట ప్రభుత్వమువారివిధి. ఇందుకై మేము అనేకమార్గములను సూచించితిమి. ఇందులో నేదియు ప్రభుత్వమువారికి రుచింపనిచో, యీ యవమానమును కొనసాగించిన బాధ్యతను వారే వహింపవలయును. ఎక్సైజుద్యూటీ తీర్మానమును శాసనసభవారంగీకరించుచో, రాష్ట్రకర్షణములను తగ్గింపమని బ్లాక్ ట్యుగారుజేసిన బెదిరింపును ఎంతమాత్రము పాటించక, వోటుజేయవలయునని సభవారిని నేగోరుచున్నాను. డబ్బుకన్నను గౌరవ మధికమని భావించెడి ప్రతిభారతీయుడును, యీ తీర్మానమున కనుకూలముగ వోటుజేయవలయునని నేగోరుచున్నాను.”

నెహ్రూగారు బలికిన పై యమూల్యవాక్యములు, స్వరాజ్యపక్షమువారి వైఖరిని బాగుగ చాటుచున్నవి. స్వరాజ్యపక్షమువారు భారతీయుల గౌరవ స్వాతంత్ర్యములను ప్రధానముగ పాటించిరి గాని, ఇతరలాభములకొరకు రాజీపడుట కంగీకరింపలేదు. అల్పద్రవ్యలాభములకొరకు, ప్రధానముగ సమస్యలను విడనాడుట కంగీకరింపలేదు. నెహ్రూ గారి తీర్మానము తుదకు శాసనసభవారిచే నంగీకరింపబడెను. రాష్ట్రకర్షణముల విషయమున భయ

పడుచున్న స్వతంత్రసభ్యులను నెహ్రూగారు తమ దృఢ నిశ్చయమువలన తుదకు సరియగు మార్గమునకు ద్రిప్పగలిగిరి. ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహకసభకు సంబంధించిన గ్రాంటును నిరాకరించుటకు గూడ నెహ్రూగారు పట్టుబట్టి స్వతంత్రసభ్యులను దారికి దీసికొని రాగలిగిరి. కాని పిమ్మట మాత్రము స్వతంత్ర సభ్యులెదురుతిరిగి, అధికారవర్గమున కనుకూలముగ వోటుజేయసాగిరి. ఆర్థికచట్ట నిరాకరణతీర్మానము విషయమున, స్వతంత్రసభ్యులు తమ సహజ భీరుత్వమును చాటి, మితవాద తత్వమును పూర్తిగ బయల్పరచిరి.

గంజాము, విశాఖపట్టణ మండలములు:
కాంగ్రెసు అభ్యర్థులు

గంజాము, విశాఖపట్టణమండలములు రాజ్ పు ఎన్నికలలో నెటుల మెలగునో యని, ఆంధ్రదేశ మెదురుజూచుటకు ప్రత్యేక కారణము గలదు. ఉభయమండలములలోను స్వరాజ్యసత్వము తరపున శాసనసభలో నిదివరకు పనిచేసిన నాయకులు తిరిగి కాంగ్రెసు అభ్యర్థులుగ నిలిచియున్నారు. గంజాముజిల్లా, సర్ పాత్రోగారి నివాసస్థానము. కాంగ్రెసు అభ్యర్థుల నోడించుటకు వీరు కంకణము గట్టుకొనియున్నారు. గంజాము విశాఖపట్టణము జిల్లాల తరపున భారత శాసనసభకు నిలువబడిన కాంగ్రెసు అభ్యర్థి నోడించుటకు, వీరు ప్రయత్నించుచున్నారు. జస్టిసుపక్ష రాజ్యమును చిరస్థాయిగ నిలువవలెనని వీరి యుద్దేశ్యము. సర్ పాత్రోగారు మంత్రిపదవియం దుండుటచే, గంజాముజిల్లా వోటరులను తమ యున్నత పీఠమునుండి ప్రోద్బలపరుచుట కవకాశము లెన్నియేని గలవు. కాని, గంజాము వోటరులు నిజస్థితిని గ్రహించుట ముఖ్యము. సర్ పాత్రోగారు మంత్రిపదవి నాక్రమింపక పూర్వము మద్యపాన సంస్కర్తలుగ మెలగుచుండిరి. అట్టితరి, తమ యాశయములను కొంతవరకయినను అమలులో బెట్టుటకు ప్రయత్నించియుండవలసినది. అందుకు మారుగ వా రేమిజేసిరి? ప్రజాప్రతినిధులు మద్యపాన హరభ్యాసమును తొలగించుటకై శాసనసభలో చేసిన ప్రయత్నముల పన్నిటిని విఫలపరచిరి. రిజర్వుడు శాఖవారిలో కలిసి తమ యభీప్సమును నెఱవేర్చుకొనిరి. తుదకు మద్యపాన నిషేధమునకు కాలనిర్ణయమును సూచించిన నటేజ మొదలియ్యారుగారి తీర్మానమును గూడ ఎదిర్చి, స్వలాభముకొరకు స్వపక్షమువారిని గూడ విడనాడిరి. మద్యపాన నిషేధ ప్రచారము నలిపి, అద్భుత పరివర్తనము గలిగించిన అసహాయ హదులను నిరసించిరి. వారి నిర్బంధమునకు ప్రోద్బలముగలుగజేసిరి. ప్రభుత్వపు రిపోర్టులలో అసహాయ హదులు దూషింపబడిరి. వీరు జేసిన దోషమేమి? మద్యపానపు రాబడిని తగ్గించుటయే. రాబడి తగ్గకుండ, మద్యపాన సంస్కరణమును జరుపుట అసంభవము. శాసనసభ్యులు పాత్రోగారి పద్ధతులను ఖండించినపుడు, తమ చేతులు కట్టివేయబడెనని వీరు జెప్పసాగిరి. కొంతకాలము విచారణ సంఘములతో సరిపోయెను. వారి సూచనలను విచారించుటలో విశేష కాలయాపన జరిగెను. శాసనసభ ముగియులోపల, పాత్రోగారు తమ తుది సూచనలను బయల్పరచుకొనిరి. ఆరేండ్ల పరిపా

లనమునకు పిమ్మట, శాసనసభ రద్దయి ఎన్నికలు జరుగజోవు సమయమున, పాత్రోగారి ప్రకటనము వెలువడెను. సంపూర్ణ నిషేధము సాధ్యపడదనియు, లోకలు అష్టానువృత్తి నయినను అవలంబించి పీలులేదనియు, అంగడులను తగ్గింప వీలులేదనియు, మద్యము నమ్మేడి కాలవరిమితిని దీసివేయవలయుననియు, బొంబాయిలో నవలంబించు రేషనింగుపద్ధతి యయినను బనికిరాదనియు, ఇప్పుడున్న లైసెన్సింగు పద్ధతియే సర్వోత్తమమనియు, ప్రకటనము సూచించెను. ఇంతకన్నను అవమానకరముగ ప్రకటనము వేరుగనుపించదు. సంస్కరణములు నిష్ఫలమని చాటుటకు యాయొక్క సంగతియే చాలును. ఇప్పుడు విచారింపవలసిన సమస్య యొక్క రేగలదు. మరొక నిట్టినిరర్థక సంస్కరణములను నిర్వహించువారి నే గంజాముమండలము తన ప్రతినిధులుగ బంపవలయునా? కులభేదముల నాధారపరచికొని ద్వేషమును వెదజల్లుచు రాజకీయ కార్యక్రమములేని జస్టిసు అభ్యర్థులను తిరిగి ప్రతినిధులుగ నెన్నికొనుట భావ్యమా? భావ్యముగాని యెడల, కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు వరదా కామేశ్వర రావునాయుడు, విశ్వనాథదాసు, ఉన్నవ రామలింగం పంతులుగార్ల నే గంజాముమండలమువారును, చింతలపాటి వెంకట సూర్యవరసింహరాజు, పూసపాటి కుమార వెంకటపతి గాజుగార్లను విశాఖపట్టణమండలమువారును, వనం త రావు, బుచ్చి సుందరరావుగారిని విశాఖపట్టణ పోరులును తమ ప్రతినిధులుగ నెన్నికొని, కాంగ్రెసుపట్ల తమకుగల గాఢభక్తిని జూపుట ముఖ్యము. వరదా కామేశ్వర రావు నాయుడుగారు అనుభవజ్ఞులు, కాంగ్రెసు పతాభిమానులు, సదయ హృదయులు. విశ్వనాథదాసుగారు ప్రజాస్వాతంత్ర్య రక్షణకై మొదటినుండియు శాసనసభలో శ్రద్ధతో పాటుబడుచుండిరి. వారిపై మోపదలచిన అపనిందలనుండి, వారు గౌరవ ప్రదముగ బయల్పడిన సంగతి ఎల్లరకు తెలియును. ఉన్నవ రామలింగపంతులుగారు అసహాయాద్య మారంభము నుండియు దేశసేవాతత్పరులై శ్రమసార్వముగ కృషిసలుపుచు, గంజాము మండల మంతటిచే అసమాన గౌరవము బడయుచుండిరి. ఇక విశాఖపట్టణ నగరమునకు కాంగ్రెసు అభ్యర్థిగ నిలిచిన వనం త రావు బుచ్చి సుందరరావు పంతులుగారి, త్యాగదీక్షయు, దేశసేవయు, స్వాతంత్ర్య సాధనా వృత్తియు, నగరవాసులెరుగనిగావు. నరసింహరాజుగారు సుప్రసిద్ధులగుటచే, వారి సుగుణములను కొని యాడబనిలేదు. మద్రాసు శాసనసభలో వీరనిన మంత్రివర్గమువారి కమితభయము. మంత్రివర్గపు గుట్టులన్నియు వీరికి కరతలామలకమే. క్షత్రియ వీరున కుండవలసిన కాయము, కాయమునకు దగిన శ్రద్ధ, ప్రజ్ఞకుదగిన అంతశ్శుద్ధి చేరియుండుటచే జస్టిసుపక్షము ముహూ సంతోషబలముచే వీరి నెదుర్కొనిరి గాని, హేతువాదబలముచేగాదు. వీరు అన్నిపక్షముల గౌరవమును బడయుచుండిరి. వెంకటపతిరాజుగారు, స్వరాజ్యసత్వముతరపున పట్టుదలతో బనిచేయుచు, మనరాసు శాసనసభలో ప్రజాశయ ప్రతిపక్షులకు సంకటము గలుగజేయుచుండిరి. ఇట్టి ప్రముఖులను శాసనసభల కంపుటకన్నను గౌరవ మేముండును? భారతశాసనసభకు కాంగ్రెసు అభ్యర్థిగ నిలిచిన

వరహగిరి వెంకటజోగయ్యపంతులుగారు, ప్రజాహితేవయం దారితేరిరి. అసహాయాద్యమునయమున తమకుమారుని విడనాడవలయునా, ప్రభుత్వ న్యాయవాదపదవిని వదలవలయునా యని మిమాంసన వచ్చినపుడు, అసహాయవాదియగు కుమారునే చేపట్టి, ప్రభుత్వ న్యాయవాదపదవిని విడనాడి జోగయ్యపంతులుగారు తమ ఆత్మగౌరవమును నిలుపుకొనిరి. ఇట్టివారి నెన్నికొనుటచే గంజాము విశాఖపట్టణమండలముల గౌరవ మినుమడించును. ఇంతకు పూర్వము విశాఖపట్టణమే, భారతశాసనసభ ప్రతినిధిని బంపుచుండెను. ఈ మారుగంజాము మండలమున కవకాశ మిచ్చుట న్యాయము. మహమ్మదీయ వోటరులు ఉమ్రాల్ మి కవిగారిని భారత శాసనసభ కంపు విషయమై ఏమాత్రము వెనుదీయవలదని హెచ్చరించెదము. గంజాము, విశాఖపట్టణముల విషయమున దెలిపిన సంగతులన్ని మండలములకును వర్తించును. ఇందు మొగమోటుమికి తావులేదు. ఇతర యభిమానములతో పనిలేదు. కాంగ్రెసుపక్షము కట్టుదిట్టములు గల పక్షము. స్వాతంత్ర్య సాధనకై కంకణము గట్టుకొనిన పక్షము. జాతిమతభేదములను పాటించని పక్షము. స్వల్పలాభముల నిమిత్తము దేశస్వాతంత్ర్యమును విడనాడని పక్షము. శాసనసభలలోను వెలువలనుగూడ కృషిసలుప నిశ్చయించిన పక్షము. వ్యక్తుల ద్వారాగాక, ప్రధానజాతీయ సంస్థ యగు కాంగ్రెసుద్వారా స్వరాజ్యము బడయనిశ్చయించిన పక్షము. ఇట్టి కాంగ్రెసుపక్షమునకు జేందిన అభ్యర్థులను ప్రతినిధులుగ నెన్నికొని, వోటరులు చరితార్థు లయ్యెదరు గాక!

భారతశాసనసభ ఎన్నికలు

శిల్లీలో పోలిసువారి ప్రయత్నములు

శిల్లీ, ఆగ్స్ట్ 27:— రేపటినుండి ప్రారంభమగు భారత శాసనసభ ఎన్నికల విషయమున ముందు జాగ్రత్తకొరకై పోలిసువారి కక్కడక్కడ కాపులపంపిరి. ఆక్సాకోనకు లభ్యమైన కొన్ని కొన్ని చోట్ల తిరుగుచున్నారు. ఒక్కొక్క పోలిసువ్యవస్థను వద్ద ఇద్దరు సబుజెన స్పెక్టరులతోను 50 మంది పోలిసువారితోను ఒక్కొక్క యూరయను సాధ్యమందును.

శివనారాయణగారి అవకాశములు

స్వరాజ్యపార్టీ అభ్యర్థి అసఫాల్ కి ప్రత్యర్థిగా నిలువబడిన స్వతంత్రపక్ష అభ్యర్థి శివనారాయణగారు గెలుపు కక్కుల అవకాశము లొసంగుటకై రంగబీహారీలాలు గారిని ఉపసంహరించుకొనునట్లు చేయుట కింత ఆలస్యముగా నిష్పన్ను ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. వీలైతట్లయిన నీరాయారముల ఫలితములకు తెలియజేయుటకు బహిరంగసభయొకటి యేర్పాటుచేయబడినది.

కలకత్తానుండి క్రొత్త నామినేషనులు

కలకత్తా ప్రాంతములనుండి భారత శాసనసభలోని స్థానమునకు క్రొత్తనామినేషను కాగితములు దాఖలజేయబడినవి. అయిదుగురు అభ్యర్థులున్నారు. కాని నిజమైనపోటీ స్వరాజ్యపార్టీ అభ్యర్థి టి. సి. గోస్వామిగారికిని రిస్పాన్సిబిల్ నురేఖదండ భట్టాచారిగారికిని జరుగుచున్నది. (ఆ.ప్రె.)

పూనా ప్రదర్శనము

పూనా, ఆగ్స్ట్ 27:— పూనా సహాభివేది మంత్ర మహారాజుగారు జరుగుచున్న ప్రదర్శనలో పారిశ్రామిక ప్రదర్శనమును పరిసమృద్ధి సూచనలతోనే సాయంకాలము 8 గంటల కల్పరత్న కైకెత్తురు హోల్డుమాకా

సామ్రాజ్య సభ

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

అంధ్ర, అక్టోబరు 27:— మంత్రిసభయు సమావేశమై సామ్రాజ్య సమావేశము చేయ జరుగ లేదు. బుధవారము జరుగదు. కాని విద్యార్థిత్వము ప్రధానామాత్యులసంఘము గూడెరి. ఆదిరహస్యముగ సామ్రాజ్య సంబంధములను చర్చించినపుడు రహస్యముగ ప్రస్తావించిరి. ప్రతినిధులు, సలహా నియమారు కార్యదర్శులు అందఱును వెనెరిపోయియుండి ఉత్తరవుచేసిరి. ప్రధానామాత్యుడు చాంబర్లెనుగారే చర్చించెరి. కమిటీ నివేదిక ముద్రుపరకు ఏమియు ప్రకటించబడెను. కుటుంబక్షేమమును గూర్చి మాట్లాడినటుల ప్రస్తావించిరి. సామ్రాజ్యశైలును సరి జూచు సంఘమువారు తమ పనిని పూర్తిచేసిరి. మునుపటికంటె ఎక్కువ క్రియాశీలముగ సామ్రాజ్యములో తయారగు పరకులను ఒకరితోనొకరు మాట్లాడినట్లు ముద్రుపరకు తెలియజేసెను. సామ్రాజ్యములో కర్తవ్యపాఠాన్ని వ్యవహారములను ఒకరితోనొకరు సంప్రదించుకొనుటనుగూర్చి చేపు చర్చించెదరు. సామ్రాజ్యములో ఏభాగమందైనను జరుగు పరిశోధనల లాభమును అందియును పొందునటుల ఏర్పాటుజేసెదరట.

సంరక్షణసమస్య

అగ్గి, అక్టోబరు 26:— నేతయందయు సమావేశమైన సామ్రాజ్యసభలో సంరక్షణ సమస్యను చర్చించినపుడు అందఱు డొమినియను, భారతదేశ ప్రతినిధులు వచ్చిరి.

ప్రారంభమున ప్రధానామాత్యుడు, బ్యాన్చింగుగారు సామ్రాజ్య సంరక్షణ సమస్యనుగూర్చి ప్రస్తావించిరి. విదప విద్యుట్ ప్రభువు, బర్మెన్ హెడ్ ప్రభువుగారు మాట్లాడిరి. నేటి మధ్యాహ్నము సామ్రాజ్యసభ గూడ జేరు కాని మూడుసంఘములు పనిచేయుచున్నవి. సాధారణ ఆర్థిక ఉపసంఘమువారు సామ్రాజ్యములో తయారైన పస్తువుల సంగతి అన్ని డొమినియనులకు, సామ్రాజ్యమునకు మొత్తముమీదను తెలియుటకు లేఖలను తయారుజేయుటకు పూనుకొనిరి.

ఆటవికాభివృద్ధి-పరిశోధనము

సామ్రాజ్య అటవీసంఘంలో మొత్తము 26 విద్యార్థులున్నారు. తమవిద్యను పరిశోధనను పూర్తిచేయునట్టి సామ్రాజ్యముందున్న వివిధ భాగముల కేగెదరు.

అటవికాభివృద్ధియమై అన్ని సంగతులు అందరికిని తెలియుటకు ఒక సంఘ ఏర్పాటుజేసెదరు. పరిశోధక సామ్రాజ్యమునకు బాల్యక ప్రభు అధ్యక్షతక్రింద సమావేశమైరి.

సంరక్షణసమస్య

లో డొమినియనును ఎక్కువపాల్గొను విషయము నెత్తుకొనిరి.

సామ్రాజ్యమున తయారైన వస్తువులు

సామ్రాజ్యములో, సామ్రాజ్యముందు తయారైన వస్తువులనే వాడుకయుల ఏర్పాటుజేయవలెనని బ్రిటిషు సామ్రాజ్య వస్తువుల కేసులనుగూడ గోరుచున్నారు. వాటివస్తువుల టాడెంబడికను ఇకముందు జేసికొనునపుడు సామ్రాజ్యముందున్న అందరి యభిప్రాయములను అవసరములను కనుగొనవలెననుచున్నారు. సామ్రాజ్యముందున్న కంపెనీలను మాత్రమే నూటికితొమ్మిది ప్రభుత్వముయొక్కయు మునిపరకు కాంట్రిబ్యుటను ఇవ్వవలెను. బ్రిటిషు కార్మికులచేతను బ్రిటిషుసరభిలోడను నియమించుచు కంపెనీలకే ఇవ్వవలెనట. విదేశములకు వెళ్లుబడికంటె సామ్రాజ్యములో కేయు వెళ్లుటకును జూపవలెననిరి. ముఖ్యము ఆహారపదార్థములను సభను ఏర్పాటు జేయవలెనను

సామ్రాజ్యము; దక్షిణాఫ్రికా

ప్రాతనివృయోజనమును పనులకు మరచిపోయెను

సమావేశమునుగూర్చి బర్మెన్ హెడ్ ప్రభువు చెలుపుట

అగ్గి, అక్టోబరు 26:— ఎన్నికవ్వములు, చిక్కులున్నను డొమినియనులు సంపూర్ణముగ నభివృద్ధిజేయవలయుమై బర్మెన్ హెడ్ ప్రభువు ప్రస్తావించెను. బ్రిటిషు, డచ్చి దక్షిణాఫ్రికావా రుభయమును సమావేశముగ కలిసి ప్రాతపనులను చుచిపోయి సరివేయవలెనని బర్మెన్ హెడ్ ప్రభువు తెలియజేసెను. ఈ చర్చిప్రాముఖ్యత సృష్టించుకొనగాను డొమినియను, వీరికిని పార్టీ వానినీ నానికీని ముఖ్యవిషయములందు భేదపడియు, చూచుట మునుపటికంటె కష్టపడవలెనని.

పార్టీ వారుగారు నూచియు భిన్నాభిప్రాయములను సత్తిబుట్టుటకు వీలులేకపోలేదనిరి.

డొమినియనుల స్వాతంత్ర్యమునకు అడ్డువచ్చిన తోచిన తో వానినిగూర్చి పోయట అందరమును మంచిదేమని బ్రూసు గారనిరి. వారిమాటలకు వెకచెవికెట్టుక ఆలోచించెదరుగాని యని ఎప్పుడు హాస్యపర్వగా రనుచున్నారు.

నర్ ఆలంకోభంగారిని సత్కరించుట

అగ్గి, అక్టోబరు 26:— రాయలు నైమానికపంఠములో గౌరవసభ్యునిగ జేర్చిరి. ఇంతకంటె గొప్పగౌరవము లేదు సామ్రాజ్యమువారు, క్యాపెన్ గారు జీవితకాలముంతయు సభ్యులుగ జేర్చుకొనెడిరి.

నియోటుగారి జ్ఞాపకవిష్ణుమును నెలకొల్పట కులాలో చించుచున్నాడు.

కన్సర్వేటివ్ పక్షము

అధ్యక్షుడవది

అంధ్ర, అక్టోబరు 26:— రైలు ఎఫ్. ఎస్. బ్యాంక్ గానికానికాని వికాస్లో ప్రభువు కన్సర్వేటివ్ అధ్యక్షులుగ నియమించబడిన రుకొనుచున్నారు. ఇకకాని కామస్య కభ్యుడొకడు సహాయము చేయుచుండునట.

విదేశచముసుకంపెనీలు

అగ్గి, అక్టోబరు 26:— ఆఫ్రికాలో విదేశచముసుకంపెనీలు దేశముకంపెనీ యభివృద్ధికి అడ్డుగ నున్నవియు అందుచే వాటిని తగ్గించుట కేర్పాటు జేయుచున్నారు.

బెల్జియం ఆర్థికపరిస్థితులు

అంధ్ర, అక్టోబరు 26:— బెల్జియం ఆర్థిక పరిస్థితులు క్షీణపడుటకు లండనులోను, ఆమెరికాలోను ఋణముజేసిరి. ఈ ఏర్పాటు అందరమును కష్టపెక్కుముగ నుండిను.

కలకత్తా క్రొత్తన్యాయమూర్తి

అంధ్ర, అక్టో 26:— హెర్బర్టు ఫీల్డ్ దురీలుగారిని కలకత్తా హైకోర్టు న్యాయమూర్తిగ నియమించుటకు సార్వభౌము డంగీరంచెను.

ఇరాకు రైల్వే

పరిస్థితులను విచారించుటకు హెమ్మండుగారిని నియమించిరి. బగ్దాదుకు నవంబరు ఆగస్టుదీని పోవును.

విరిషు ప్రీస్టేటు యభివృద్ధి

అగ్గి, అక్టోబరు 26:— విరిషు వ్యవహారమును కలిపి పట్టించ గల్గినందులను బర్మెన్ హెడ్ ప్రభుని విరిషు ప్రీస్టేటు న్యాయకాభిమాత్యుడు జుతించెను. మంచిసంగతులను బర్మెన్ హెడ్ ప్రభువు అడ్డుపడెననిరి.

విర్లము కాంతియతముగ యభివృద్ధి గాంచుచున్నదనియు ప్రాతపనులనుగూడలను ధుకముగ మరచిపోయెననియు హెగ్గినియుగ్రుతి నడిచెను.

మీద నుదీర్చుటకు ఏర్పాటు జేయవలెనని ఎను వారికి నిలిచిన వ చక్క 180,000 లున్న రే.నిరుకు 240,000 లున్న భాగ్యుననిరి.

బొగ్గుపరిస్థితులు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

వ: స్థితులు

అంధ్ర, అక్టోబరు 27:— నేడు 290 కేల మంది గనుల పనిచేయుటకు పనిచేయుచున్నారు. గనులయందు నిన్నటికంటె 7 కేలమంది ఎక్కువగ పనిచేయుచున్నారు.

కుక్కుగారి వాగ్దానము

అగ్గి, అక్టోబరు 26:— కుక్కుగారి వాగ్దానమును గూర్చి కామస్యసభలో సత్యగ ఆధారముచేయుకొని కార్మికులు ఆవస్థితులను తెలియజూపగాను ఆసభికి తోచినట్లు జేసి యుండవచ్చుననియు ఆరిని వివరముతో జోక్యము కలుగజేసి కొనుటకు నిలులేనియు సంగతి నందస్యములనుబట్టి వ్యవహారమును కట్టేట్లు జేయుమనుచునయు కుక్కుగారిని పట్లకాదన్న బిల్లూలోనే ఇంకొక పక్షము నిన్న మాట్లాడనిచ్చిరిని సర్ జోయింక్స్ హెమ్మంగారు ప్రకృత్యము నిచ్చిరి.

రాష్ట్రీయబిల్లూపరిమార్చుములను ఏర్పాటుచేయవలెనని కర్నూలు జేనుఫాక్సుగాను కామస్యసభలో చర్చించునపుడు తెలియజేసిరి. గనులసంఘమువారు రండుల కంగీరంచిన వారములో అన్నియు తెలియజేసిరి. దానినిల గనులసంఘము నకు వివాదకరముగాదని వ్యక్తీకరించిరి. 1921 లో ఉన్నట్లే ఏర్పడుననిరి. అప్పటివరకు బిల్లూపరిమార్చుముగ నే సాగుమండెను. ప్రస్తుత పరిస్థితులందు తొన్ని బిల్లూలందు ఎక్కువగంటలు పనిచేయుట అవసరము. దీనివలన మంచివేతనములు సేర్పాటుజేయుటకు వీలగునట. యజమానులు, పనిచేయు సదుద్దేశ్యమును జూపవలెనను ప్రభుత్వమువారు జోక్యము కలుగజేసికొనవలెనని.

ఎమర్జెన్సీ నిబంధనలు

ఇంకొక నెలవరకు సాగించుట

అంధ్ర, అక్టోబరు 27:— ఎమర్జెన్సీ నిబంధనలను ఇంకొక నెలకు సాగించిరి. కామస్యసభలో 185 అనుమాలుగునను 68 గను ప్రతిపాటులగునను జుండిరి. కామస్యసభ నవంబరు తొమ్మిదివరకు ఆపుజేసిరి.

ఎమర్జెన్సీ నిబంధనలను సవరించుమ పోయిననెల ఈ నిబంధనల క్రింద శిక్షితులసంఖ్య తగ్గినదని హెమ్మంగారినిరి. పోయిననెల అల్లరులు జరుగజని భయపడి పోలీసుచర్యలు చాలదని భయపడితినియు కాని అందిగ అల్లరులు జరుగ లేదనియు నుడిచిరి. బొగ్గుపర్యయ ఆగిపోయిన బిల్లూం యక్కు ఫీల్డుకార్మికులు తో మాట్లాడితినియు, వారికి తగినంత పోలీసుసహాయమున్నదో లేదోయనియు, లేక సహాయము కావలెనేమోయనియు పరిశీలుతు తొందరగ లేవనియు రి లేక నానుకు ప్రదేశములకే పోలీసు సహాయముపడెననియు హెమ్మంగారినిరి. కాంతియతముగ పికిటింగు నింకను సాగనిచ్చుచున్నారనిరి. దానిని దుర్వినియోగము గావించకుండ గనుల ప్రదేశములందున్న పలుకుబడిగలవారు ప్రయత్నించవలెననిరి. బొగ్గు తగవును ఘోరప్రమాదములేకండ ఇంతవరకు బాగానే సాగించిరి. దీని కంతకునగనుల తెగవారి మంచితనము పోలీసువారి నిదానమే కారణమనిరి.

ఎమర్జెన్సీ నిబంధనల ప్రకారము కేరములను త్వరితగతిన విచారించుటకు వీలగుననిరి. ఎక్కువగా కోర్టులో శిక్షలు 4 రెట్లు ఎక్కువగ నుండుననిరి.

అబ్దులు కరీం గారు

పెన్షన్ కోటలో నివసించుట

అంధ్ర, అక్టోబరు 24:— యూనియను కోటలో అబ్దులుకరీంగారు నివసించుచున్నారు. పూర్వమందు విక్రాంతి జేందియున్న పత్రికాప్రచారకుడుండెనట. మంచి ఉద్యానవనమున్నదట. ప్రాశస్త్యదేశపద్ధతిగ భవనమేర్పరచుచున్నదట. ఆరిని కుటుంబము అభివృద్ధిగాంచుచున్నది. ఇక్కడకురాగానే ఆరిని భార్య ప్రసవించి కామరునిగ నెను. మార్గ సుఖముచే మేనల్లుడు పుట్టెను. అబ్దులుకరీంముగారు తోబలుచేయుట మెట్లాదులో పుట్టెను. ప్రెంచి సేర్పకొనుటలో కాలమును గడుపుచున్నారు. ఆరిని కొనుకులను అచ్చోటనున్న కళాశాలకు బంపును. అబ్దులుకరీం సోదరుడు కొంత కరింగారికి చెప్పినటుల వివడు. కాని వ్యాపారమును ప్రారంభించునట.

బ్యాంక్ విధానము

సర్ బుకానా గారి సమర్థనము

లండన్, ఆక్టోబరు 27:—తాను తన బ్యాంక్ తన తప్పించుకొను తలంపులేదనియు అసలయిన ఎవరిని నిందించననియు కాని తాను చీఫ్ ఇంజనీరుగ పనిచేయు కంట్రాక్టరుగ నుండినట్లు మాటను పోషించననియు దుబారా ఖర్చునకును, అసమర్థతకును తాను బాధ్యుడనుగాననియు, బుకానా గారు బ్యాంక్ కమిటీవారికి వ్రాతపూర్వముగ దీర్ఘము లేఖ వ్రాసెడిది. దీనికంతకును హెచ్చుగాక ముఖ్యము బ్యాంకును విడిచివేసినదియు ఒకప్పుడు తన పనిచేయు దీనికొనెననియు ఇంకొకప్పుడు తన చీఫ్ ఇంజనీరుగ అంతయు యగుననియు పనిచేయుచు వదలియింపజేయుట గాని వేరొక బాధ్యతను విడిచివేసినదియు అవధక్తిపొందనే మాకిప్పు డేము ఏర్పడినదియు కెట్లుగా ను నిర్వహించినట్లుననే నేను గూడ జేసితి నేని అతని జేరిము నే నేను గూడ గోరెదననియు డెవలప్ మెంటు డైరెక్టరును నెలకొల్పట తప్పదు సర్ బ్యాంక్ లాయర్ గారు బొంబాయి నుండి వెడలిన తోడనే అంతయు ఆగినతో అంతరించెననియు తువ్వడి ప్రభుత్వములో మామూలు కాఖగ ఆ డైరెక్టరును ఏర్పడినదియు, అంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వమువారి యుత్తరవుల నే అవలంబించిరనియు నుడివెరి. నిర్మాణ పనులు జయప్రదము గ జరిగినదియు, ఇతర కాఖల పనులను విచారించవలసియున్న దనియు నాక సరిగా క్రమబద్ధమైయు, కేపులో ముదిరవలెను దనియు, అనుకూల ప్రకారము తెప్పించిన నాక చక్కగ క్రమబద్ధముగ కేక్ కలదియు, కాని మనుష్యులే సరిగా పనిచేయలేదనియు, ప్రస్తుత పరిస్థితులజేసి ఇంకొక మోదరుగ జరుగుటకు నీలు లేదనియు, ప్రభుత్వ పరిశీలనాధికారులను దీనివేయవలెననియు వచ్చేపని కాలమునకు సిద్ధునినంటిను తీసివేయవలెననియు పని నంతయు పూర్తి చేయుటకు కంట్రాక్టరులనుండి బెండర్లు రప్పించ వలెననియు చెలియజేసిరి.

ఈ విధానము చెడలేదు. ఇదంతయు ఒక ఇల్లును కట్టుపనియని బొంబాయిలో భావించుచున్నారు. ఇది ఇండియాను గొప్పజాతియని నిర్వాహకముగ నెంచవలెను. పూర్తిజేసి తీరవలెను. ఎంతయైనా విధానము చెడలేదు. జయప్రదముగ పూర్తియగుటకంటెమాత్రము సందియములేదు. భూమి కిమ్మకులు ఇంతమంతముగనే సర్వకాలముండదు. బొంబాయియందు సర్ బ్యాంక్ లాయర్ గారి కున్న ప్రేమ యభిమానమునకు అందరును కృతజ్ఞతను జూపు కొనా త్వరలోనే వచ్చుననిరి.

పెరిషియా - సోవియటు ప్రభుత్వము

క్రొత్తవర్తకపు టాడంబడిక

త్వరలో పెరిషియా, సోవియటు ప్రభుత్వమువారు వర్తకపు టాడంబడికను జేసికొననున్నారు. దాని ప్రకారము రెండు ప్రభుత్వములవారును ప్రతిపాటున 80000000 (ఓరు మానులు) నాణెములు విడుదల పరుతులను మార్చుకొనెదరటం. రషియానుండి ముఖ్యముగ పెట్రోలు పంచదార ఎగుమతియగును పెరిషియాను పెరిషియానుండి ప్రతిదినీ బియ్యము, ఎండినపండ్ల ఎగుమతియును పెరిషియాలో నున్న సోవియటు యధికారుల అనుమతిని పెరిషియా వర్తకులు రషియాను సరుకుల నెగుమతి జేయుటకు బొందవలెను. ద్రవలను గూడ సోవియటు ప్రభుత్వమువారే నిర్ణయించవలెను.

జర్మనీ (బ్రెస్లనునుండి 674000 పానుల బంగారు ఖడ్గిని కొనెనట. ఈ ఆయుధములలో 3000000 పానుల ఖడ్గిలు బంగారు ఖడ్గిని గోనెనట.

భావినంగ్రామములు-జోమినియనులు ఇకముందు యూరపురపురము రాజులదనియు లోకలో బడంబడిక ఆపుజేయుననియు గార్వినువారు అబద్ధము ప్రతికలో వ్రాసిరి. బ్రిటన్ పరిశోధన ప్రాణము నిమిత్తము సోరాడలనియున్నచో జోమినియనులు తలపముగ నుండరాదనిరి.

ప్రపంచక ధ్రువరేఖను పరిరక్షించు ప్రయత్నించుచున్నార. దీనిని వాయువాంతరాలవ్యాసా జేసెదరటం.

తెలుగును కొనవారుగను ప్రోకరులుగను ఒకే యుండరావని ప్రకటించిరి కామయ్యగారి వర్తకసంఘాధ్యక్షును తెలియజేసెను.

వాతావరణ స్థితి

1926 నవంబరు 28-వ తేదీ గురువారము

మండలము	గరిష్ఠ ఉష్ణోగ్రామము గత 24 గంటలలో	గరిష్ఠ ఉష్ణోగ్రామము గత 24 గంటలలో	గరిష్ఠ ఉష్ణోగ్రామము గత 24 గంటలలో	గరిష్ఠ ఉష్ణోగ్రామము గత 24 గంటలలో	గరిష్ఠ ఉష్ణోగ్రామము గత 24 గంటలలో
గోపాలపురం	82.9	65.5	...	4.71	- 2.58
విశాఖపట్నం	88.3	72.6	...	8.44	- 2.65
కాకినాడ	87.8	66.9	...	4.25	- 2.55
మచిలీపట్నం	87.1	68.9	...	3.60	- 3.11
కర్నూలు	82.7	65.3	...	0.76	- 2.46
బళ్లారి	81.2	67.2	...	2.75	- 0.80
అంతర్భూమి	3.00	+ 0.07
కడప	80.8	70.4	...	2.09	- 2.41
నెల్లూరు	89.9	70.6	...	4.20	- 3.18
చంద్రాపూర్	80.8	67.8	...	4.30	- 5.68
కడపూరు	87.5	70.2	...	5.70	- 4.80
నీలము	91.9	66.1	...	2.28	- 3.97
కోయంబూరు	88.0	66.2	...	5.11	- 0.66
తిరుచనాపల్లి	95.0	70.8	...	4.92	- 1.42
నాగపట్నం	88.1	78.6	...	5.00	- 3.78
మధుర	92.1	72.0	...	5.62	- 1.18
పొంబే	86.8	80.8	...	7.70	+ 0.07
తిరునల్వేలి	5.47	- 0.69
తిరువేండూరు	85.3	75.8	...	5.71	- 3.81
కొచ్చి	85.8	75.0	...	7.18	+ 0.05
కాళికట్టు	91.4	75.1	...	8.60	- 0.90
సంగమం	89.0	75.8	...	12.91	+ 5.99
చెంగమం	85.0	80.7	...	5.86	+ 0.40
పెరకార	77.8	61.0	...	7.82	- 0.67
కొడైకానా	61.0	48.0	...	8.54	+ 0.88

సర్కారులు:— మచిలీపట్నములో ముఖ్యము పలచగ నున్నది. తక్కినచోట్ల విస్తారముగ నున్నది. గోపాలపురంలో తక్కువ తక్కినచోట్ల అర్ధత తక్కువ. ఇచ్చట పగటివేడిమి 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ. రాత్రివేడిమి 2 1/2 నుండి 3 డిగ్రీలు తక్కువ. డిక్టో:— మేఘములు పలచగ నున్నవి. అర్ధత తక్కువ. బళ్లారిలో 2 1/2 కర్నూలులో 3 డిగ్రీలు ఎక్కువ. ఇచ్చట రాత్రివేడిమి 2 1/2 డిగ్రీలు 4 డిగ్రీలు తక్కువ. కర్నాటకము:— మేఘములు స్థానముగ నున్నవి. అర్ధత తక్కువ. పగటివేడిమి మద్రాసులో 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ. రాత్రివేడిమి 3 1/2 నుండి 6 డిగ్రీలు తక్కువ. ఈశాన్యవాన ముఖ్యముగా పశ్చిమ రాజధాని దక్షిణవర్ధితులు మారుచున్నవి.

వ. వ. నారాయణలయ్య, సహాయ వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

బహుదాస్ డిప్యెన

లో 8000000 నుండి 5000000 డోలరుల కష్టముగల్గెనట. నెంటువారిలో 51 భవనములు తీవ్రముగ పాడైనవి. నాటకాల, ఇంకొకటియు నాశనమైనవి. సామాన్యసభా కార్యక్రమమును ప్రారంభించక పూర్వము వర్షియనునాక మునిసిపాలిటీయంగల పథకము సానుభూతి తీర్మానము గావించిరి. నాకాడగనేన జగ్గడించిరి. విరివివ్రేల్చేట ప్రభుత్వమువారుగూడ సానుభూతి వహిరి. బ్రిటన్ ప్రధానాధ్యక్షులు తనకృతజ్ఞతను చెలిపెను.

గ్రీకులు, గ్రీకుప్రధానాధ్యక్షుని కోరిక మీర బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు నాకాడగనంబుమును బంపుచున్నారు.

నెల్లూరు మధ్యవిలాస సభ:— ఈ సభవారు నెల్లూరు పురమండలమున 10-16 డి కెనివారం రాత్రి 9 గంటలకు సారంగధర నాటకమును ప్రదర్శించును. నెల్లూరు నాగరాజరావుగారు రాజారేంద్ర యగము, జి. చంగలూరుగారు సారంగధరముగను, కె. శ్రీనివాసాచార్యులు చిత్రాంగిను నటించెను.

కాకినాడ మ్యునిసిపాలిటీ

అధ్యక్షుని యెన్నిక విశేషములు

కాకినాడ, ఆక్టో 28:—నిన్న మ్యునిసిపలిటీ ఆఫీసులో డి. బి. సూర్యశాస్త్రిగారిగాక అధ్యక్షులను తుదిమ్యునిసిపలిటీ కాన్సిలు సమావేశము జరిగెను. కార్యక్రమమునందున్న యంతములైన పదవ విరమించుచున్న పథ్యలు జేసిన కార్యముల ప్రకటించుచు తీర్మానములు గావించబడినవి. అధ్యక్షుడు తన కాలమున అందరొకటను సమానముగ సానుభూతి జూపి నందులకు కొందరు పథ్యలు కృతజ్ఞతాభివంధనము లర్పించిరి. అందులకు తిరిగి వందనము లర్పించుచు వారు జేసిన సహాయమును గొనియాడి, యేమైన లోపములున్నయెడల అందుద్వేష భావమేములేదనియు, తాను అధ్యక్షుడుగ నున్నంతకాలమును సభయొక్కయు పట్టణముయొక్కయు మంచియేనునట్లు లో నుండెననియు చెప్పిరి. క్రిందటిసారి తనకు వృత్తాధ్యక్షులు వచ్చు పని లొంగరవల్ల పీలుగాదన్నను సభ్యులందరును కోరుటవలన అధ్యక్ష పదవి కంగీకరించినది చెప్పిరి. అధ్యక్షుని యెన్నిక నవంబరు 9 వ తేదీ 8 గంటలకు జరుగునట్లు నిర్ణయించబడినది. చామార కృష్ణమూర్తిగారు యీసారి అధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడవచ్చును. (ఒకవేళి తిరిగి)

మదనపల్లి

(స్వీయవిలేజిరి)

ఆక్టో 28:— నిన్న తిరుపతినుండి మాడభూషి శ్రీనివాసాచార్యులు రిక్కడికి వచ్చి యిచ్చటి కాంగ్రెసు కార్యకర్తలకి శ్రీనివాసాచార్య గారితో గలసి యిచ్చటి నన్నిమనుషుల వారిని ముఖ్యులను జూచి వారి ధర్మముల వివరించి యాయెన్ని కలందు స్వరాజ్యపక్షమునకు దోడ్పడవలెనని వివరించిరి. వారం దమున దముతో నందుల కిష్టమునుబోయు యీపని నిజవరకే ప్రారంభించి యుండవలెనని చెప్పి కాంగ్రెసు యిచ్చి స:వ త్వరముల నుండియు జేయుచున్న పనిని జనసామాన్యమునకు వివరించిరి. ఖద్దరు ప్రచారముపై పాపమును ప్రగాఢ కరపత్రములను బంచివెట్టిరి. కర్తవ్యమునుబోలుచు నివట దొరస్వామి అయ్యంగారి అసెంబ్లీ విజయమునకు బాధ్యత గల వారందరును తమ పబ్బము తాము గడుపుకొనిరి చెప్పిరి. ఇచ్చట ప్రజలు జప్తి నుపార్జితో విసుకుచ్చి కాంగ్రెసుకు సహాయముజేసి జప్తి నుపక్షము నుంచివేసెదమని వాదనము జేసిరి. స్వతంత్రముగ కాంగ్రెసు అభ్యర్థిగ నిలచిన పార్టీసారథి అయ్యంగారికి చాల మంది సోగిలుబోలుచున్న జయము చేహర్షణమరిరి. ఆంధ్రవాదులు శీఘ్రాంతములకు వచ్చి కాంగ్రెసు పక్ష విజయమునకు అఖరు నిమిషమునైనను తోడ్పడగోరవను. తిరుపతినుండి వచ్చిన ఆచార్యుగారు క్రిందటి రాత్రి బయలుదేరిరి పరికిపోయి నాగేశ్వరరావు పడుటగారిని, సామెంకటాచలం చెట్టిగారిని, వత్సయూర్తి గారిని, రంగయ్యగారుగారిని కలుసుకొని కాంగ్రెసు అభ్యర్థి రాజగారితో గూడ తీసుకొని వచ్చెదమని పోయిరి. (కంటివార్త).

కాంగ్రెసు అభ్యర్థులు

ఈ దిగువ నుదహరింపబడిన అభ్యర్థులను కాంగ్రెసువర్కింగు కమిటీవారు ఖాయపరచిరి—

పంజాబు

భారతశాసనసభ

మారు పంజాబు:— సర్దార్ కర్తారీ సింగ పట్టికు పంజాబు:— సర్దార్ గులాబ్ సింగ సానిక శాసనసభ జలందరు:— సర్దార్ ప్రకాష్ సింగ. లాహోరు:— సర్దార్ హిరా సింగ లూథ్ పూరు:— బాబా షర్మ సింగ రావల్ పిండి డివిజన్ అందు గుజరత్ వాలా:— సర్దార్ నారాయణ్ సింగ కోటకు:— బి. జగత్ కిషోర మధ్యప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి(మరాఠీ) మధ్య ప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి

వ్యవసాయపు కమీషను

బీజపూరు కలెక్టరు సాక్ష్యము

పూనా, అక్టో 27:— నేటియంతయున వ్యవసాయపు కమీషను యొక్క సాక్ష్యమును బీజపూరు కలెక్టరు హెచ్. హెచ్. నాయకుగారు సామాన్యముగ ప్రాథమిక పాఠశాలలు మిడిల్ స్కూలు ఉన్నత పాఠశాలలలోని విద్యార్థులకును లండన్ గాక ఇండియన్ పిల్లల సర్వీసు సభ్యుల శిక్షణకును గూడ పని సరిగా జరిగి వ్యవసాయ పద్ధిని బోధించలే తున్నది. తాము వ్యయముగా శ్రద్ధ ప్రయత్నములైన జిల్లా కలెక్టరు నేతృత్వమునకు ప్రాథమిక కలెగింపవలసిన యొక్క అధికారాలయందే చురుకుదన ముండవలసిన కావల్ గానీ అంగీకరించలేదు. ఆపుపైను అన్ని హాత్రముక్రిందికి ఉప యోగించుట కష్టమగుటచే చేయవలసిన యీ సాక్షి కథాను చేసెను.

ఇట్టి నిర్బంధమే ఇట్టి యాచారమును ఇంగ్లాండులో ఆపివేట్టగా నాయకుగారికి తెలియనా యని సర్ హెన్రీ లారెన్సు గారడిగిరి.

సాక్షి తనకు తెలియదనెను. సర్ హెన్రీ లారెన్సు గారు:—అయితే కేంద్రీకీ యూనివర్సిటీ లెట్టు బుక్కులను చూడండి. (నవ్వు.)

వ్యవసాయదారుల ఋణబాధలు

వ్యవసాయదారులకు గల ఋణబాధలనుగూర్చి నాయకుగారిట్లు చెప్పిరి:—మంచివేర్వరియగు రైతులనే పెద్ద య వ్యవసాయ దానిమీద పెట్టి పెరుగుచున్నట్లయిన వానికి సహాయము చేయుట యెట్లుగా వానికంత అవ్వవచ్చునో విచారించి తక్కువ వడ్డీకేటమీద వానికి అప్పిచ్చి ఆయవ్వతీరునట్లు చూడవలెను. ఈ యిచ్చిన అప్పుకొంద సంవత్సరము కంటేయని బహు స్వల్ప ముగా చెక్కు సంవత్సరములో ఆపవలెనట్లుగా రాబట్టు కొనుచుండవలెను. స్పెషల్ లాండు మార్కెట్ బ్యాంకులనుండి గాని ప్రభుత్వమునుండిగాని దీని కి న ల యు ధ న ము తాప మ్మిను. ఆమోదింపబడిన వ్యవసాయాభివృద్ధిని జిల్లాలో ప్రజేకే పెట్టుటకై సాంకేతికము దైర్ఘ్యము లోబడియున్నప్పటికిని జిల్లా కలెక్టరుకు లోబడియుండు దివ్యాట్టి దైర్ఘ్య లోక దుండవలసిన యొ గ్రామాభివృద్ధి సరిగా జరుగుచున్నదో లేదో చూడటకు కలెక్టరుకు మొత్తముగా అధికారముండవలసినయొ చెప్పిరి.

కో-ఆపరేటివ్ రిజిస్ట్రార్లు

పిమ్మట బొంబాయి రాజధాని సహకారసంఘముల రిజిస్ట్రార్లు జి. యస్. యస్. కాలిస్సుగారు పరిశీలించిరి. వ్యవసాయపు కమీషను ధనమును సమకూర్చుట లెట్లును ప్రశ్నకు లాండుమార్కెట్ బ్యాంకులవారా చాలకాలము అరుపులు పెట్టులెనని నూచించిరి. అది కొంతవరకే సహకారపద్ధతియను అధ్యంతర మట్లుండగా నీపద్ధతి తెక్నానీ పద్ధతికంటే మిగుల శ్రేష్ఠమైనదనియు వీరి యభిప్రాయము.

ప్రభుత్వమువారు లాండు మార్కెట్ బ్యాంకులకు ధనముచేకూర్చుటయినగా వారుగా పండించు వ్యవసాయదారులను చేతిలోనుండి ధనమును తీసుకొనివచ్చి బీదవారల చేతులలో జూచివేట్టునని అధ్యక్షులవద్ద సాక్షి అంగీకరించెను. వ్యవసాయ దారునివద్ద ధనము చేట్టుటకు మరియొకమార్గ మేమనగా మంచి ధర ఇచ్చునరకు తమ ధాన్యమును వ్యవసాయదారులు కనువద్దనే నిలువజేసుకొను నట్లుగా చేయుట ఇది వ్యవసాయమున కనవర మును ముఖ్యమున పద్ధతులలో నొకటి. రివిన్యూ డిపార్టుమెంటు ద్వారా తెక్నానీపద్ధతి సక్రమిద్దీయట విడికెత్తుముకేను. సహకారసంఘముల ద్వారానే తెక్నానీపద్ధతి అభివృద్ధి బొందవలెనని అభిప్రాయము.

సర్ చునీలాలు మెహతాగారికి జవాబు చెప్పుచు సాక్షి బాయి ప్రభుత్వమువారు తయారుజేసిన క్రొత్తవిల్లు పిక్చయమై పెంపుదినముల సమితినిజనుకై కాపన నిబంధనకు గల తమ అధ్యంతరమును సాక్షి ఉపసహరించుకొనెను. పశుపావయ్య దుగ్గలాని ర్యాగుమును వ్యవసాయమునకు తరువాత చేయవలసిన ముఖ్యమైన వృత్తులని చెప్పిరి.

ప్రాశ్నవరు గంగూలి గారికి జవాబు చెప్పుచు సాక్షి కానోర్నియమువలన కలను నైతిక సాంఘిక లాభములు నేయున్నవని చెప్పెను.

కానోర్ గారికి కామన్సుగారు సాహుకారుల పుచ్చుకొనుటకు కొంత కారణము లేక కారుకే అప్పుడప్పుడు పిల్లికెతగులు పీడించుకొనుచుండును. ఇట్టి

మీరు మీకుకలిగెడి జలుబుల విషయములో ఉన్నట్లు చేయకుండు!

తెక్కుము శరీరమునకు హానికరము. అందువలన వెంటనే దానిని వారించుకొనవలెను. కేనియెడల ఆపాయము సంభవించవచ్చును.

ఇవాన్స్ యాంటిసెప్టిక్ డ్రోప్ పాస్టిల్స్ తెక్కుమును, గొంతు నొప్పిని, రాకుండ కాహిడుటలో అద్వితీయమైనది. (వతి వైద్యుడును (డాక్టరు) ఇవి బాగుగా పనిచేయవని చెప్పగలడు.

యాంటిసెప్టిక్ డ్రోప్ పాస్టిల్స్.

బజారునందు, కెమిస్టులవద్దను దొరకును.

ఇవాన్స్ సన్స్ లెక్కర్ ఆండు వెబ్ లిమిటెడ్.

లండను అండు లివర్ పూల్.

హిందూదేశమునకు రిప్రజెంటేటివు యస్. డబ్లియు. చిన్ మేకా.

బొంబాయి కెంబరు 318, బొంబాయి.

లోపములకు కావసము లేమిపని చేయగలవు. విద్యాగృహ ప్రయోగ క్షేత్రమున గా నుండవలెను. రాజధానిలో చాలావొట్ల తప్పకుండ నూటికి 7 వాళ్ళున వడ్డీవచ్చుచుగదాయని చాలమంది సాహుకారులు సహకార పద్ధతిసంఘములలోనే తమ డబ్బునుంచుచున్నారు. అందువలన చాలాడబ్బు ఉధృమములోనికి వచ్చినది. కొన్నికొన్నివొట్ల చాలకాలము నుండి ఉన్న బాకీలను సహకారసంఘములకు ట్రాన్స్ ఫర్ చేయుటలన సాహుకారులు తమ బాకీలను రాబట్టుకొని గలగుచున్నారు. కొన్నికొన్నివొట్ల లాభకరములైనను పశుపావయ్య దుగ్గలాని సాధారణముగా లాభకరములు గావని కాలిస్సుగారు సర్ హెన్రీ లారెన్సుగారితో అంగీకరించిరి.

ఎక్సిక్యూటివ్ ఇంజనీరుల సాక్ష్యము

పూనా, అక్టోబరు 27:— నేటిసాయంత్రము వ్యవసాయపు కమీషను యొక్క బొంబాయి స్పెషలు ఇన్వెస్టిగేషన్ ఇంజనీరు సి. సి. ఇంగ్లీసుగారును ఎక్సిక్యూటివ్ ఇంజనీరు ఆర్. సి. నూలుగారును జాయింట్లుగా సాక్ష్యమిచ్చిరి.

ఇంగ్లీసుగారు మొట్టమొదట అధ్యక్షునికి జవాబుగా నిట్లు చెప్పిరి:—ఇన్వెస్టిగేషన్ వ్యవసాయ కాళుల కలిసి పనిచేయకపోవుట యే గాక ఒక దానికొకటి భిన్నముగానూడ పనిచేయుచున్నది. కొని యిట్లు పనిచేయుట చేయవలసిన గాక ఎవరెంతవరకు పనిచేయవలసో తెలియపూవుటవలన. కాబట్టి రెండింటికూడ దీని కొని వచ్చు అధికారమేదోయొకటి లేకపోయినట్లయిన నిరుపయోగకర సిద్ధింపవలసినదే. ఇది క్రమముగా లండన్ కి తెలియచున్నది. ఆమెరికాలో కొంతమందికలసి ఒకపద్ధతిగా పనిచేయుచున్నారు. ఇది యంత ప్రయోజనకారి కాకపోవచ్చును. మరియొక పాధికారముతో ఒకరినర్పి అభీనరు అనుభవముగలవాడు తనకొంద కొంతమంది ఇన్వెస్టిగేషన్ వారిని వ్యవసాయప్రాచారి ఉంచుకొని పనిచేసినట్లయిన దానికంటెగూడ ఆ యమెరికాపద్ధతికే ఎక్కువ ఖర్చును.

తెందుకాళులను ఒక్కమంత్రికొంద నుంచినట్లయిన బాగుండదాయని సర్ చునీలాల్ మెహతాగారిడిగిరి. నుంచిదే కాని ఒకటి ట్రాన్స్ ఫర్ కాళును సరియొట్టి రిజిస్ట్రేషన్ కాళును చేందుటచే నడియెట్లు సాధ్యమునో తెలియుట లేదని ఇంగ్లీసుగారు జవాబు చెప్పిరి.

సర్ చునీలాలు:— అది యెప్పుడో ప్రజాపతి త్రము కాకుండ నుండవలదు.

(కావల్ నాకు:—విముక్త, విముక్త.)

పరిశోధనవిషయమున ఇంగ్లీసుగారు రాజధానిలోను సింధులోనుగూడ సెంట్రల్ ఇన్వెస్టిగేషన్ రివ్యూయకట్టుయొంద

వలెనని చెప్పిరి. వీనితో సహాసముగా పరిశోధనలు జరుగుచుండవలెను. కేయవేరు రాష్ట్రముల పనిని చూచుచు మంచి నిపుణుల సలహాదీనుకొనుటకు కేంద్ర అభివృద్ధికర సంఘముకట్టి యుండవలెను. వ్యవసాయపద్ధతులలో హిందూదేశమునందున్న ఆచారములనుగూర్చి హిందూదేశమునందు ప్రజల మనస్తత్వమును విడిచిపెట్టి వ్యవసాయమున కేవలము శాస్త్రముగా గణించరాదనియు ఒక చోట అడ్డుపచ్చిన ఆచారమే మరియొక చోట లాభకారిగావచ్చుననియు ఇంగ్లీసుగారు చెప్పిరి.

(అ. శ్రీ.)

ఉదరసంబంధమైన వ్యాధులు ఆకలి లేకపోవుట మూత్రసంబంధమైన వ్యాధులు మొదలగునాటికి ఆశ్చర్యకరమైన నివారిణి

కడదీన కొంతకాలమునుండి నేను మైసూరుపబడిన వ్యాధులచే పీడింపబడుచున్నాను. కాన నాకు తీవ్రమైన దుర్బలముగారోచెను. నేను అనేక వాక్యార్థ్యవైద్యులవద్ద బోషధ సేవచేసియు నిరుపయోగమాయెను. కృష్ణాపురవాసియను శ్రీ క్షితిము దెన్నపురి, మైసూరును సెన్ థోమునందు లెన్ కెరారియూపిథిలో ఆల్బర్ట్ లాడ్జి నుండున్న శ్రీమాకా పండితస్వామి శ్రీనివాసఆశ్రయంగారువారి కీర్తిప్రతిష్ఠలనుగురించి వినినందున దారిపర్చుకొని నాకష్టములను విన్నవించుకొంటిని. వారు 8000 లు నా చికిత్సకయి యివ్వవలెనని తెలిపిరి. నాస్థితిగతుల విషయము వానికి తెలిపి, వారిపయకు పాత్రుడనయి అనేకదినములు వారియింటివద్ద కాచియుంటిని. వావద్ద కొద్దిగా సామ్యు పుచ్చుకొనుటకంటెను యినాముగానే నాకు చికిత్సచేసిరి. కాన వారు యినాముగా చికిత్స ప్రారంభించిన పక్షము దినములలో నా ఉదరసంబంధమైన వ్యాధులన్నియు పటాపంచలయిపోవుటయేగాక నాకు ఆకలి బాగుగాపెచ్చెను. నేను మూత్రవిసర్జన చేయునప్పుడు నాకుంటిన మంటపూడపోయెను. కాన కేవలపును ఘోరవ్యాధులన్నిటినుండి విముక్తుడనయినని సంతోషముతో తెలుపుచున్నాను.

టి. ఎన్. నారాయణ అయ్యరు బి. ప.

31, సెయింట్ జోసెఫ్ హిథి, రాయపేట, మద్రాసు.

1-9-28.

వృత్తాంతలేఖలు

కైకలూరు తాలూకావార్తలు

(స్వకీయవిలేఖరి)

కాలమానము

ఆక్టోబరు 28:- ఎండలు తీవ్రముగానున్నవి. వర్షము జూలై నెలను అధిక్యము చేసి యున్నది. మంచినీటిమురికిని తగ్గించుటకు చర్యలు చేపట్టవలెను.

పాలింగు స్టేషనులు

భారత మద్రాసు శాసనసభలకు ఎన్నిక నిమిత్తము యీ తాలూకాలో 1. కైకలూరు 2 మండలం 3 బొలుకొండ 4 కరింపేటి 5 ఆలూరు 6 అయ్యవారి రుద్రవరము 7 పెద తుమ్మికి గ్రామములలో పోలింగు స్టేషనులు ఉండెడివి. ప్రస్తుత పోలింగులకు 10 పోలింగు స్టేషనులు యేర్పాటు చేయబడినవి. పై స్టేషనులలో అయ్యవారి రుద్రవరము మాత్రము రద్దుచేసి దిగువకు గ్రామముగాను, పెదగొన్నూరు, కాళ్లపాలెం, ఉనితిరి గ్రామములలోను కొత్తగా స్టేషనులు ఏర్పాటుచేయబడెను. ఈ స్టేషనుల యేర్పాటు ఎంత మాత్రము బాగాలేదు. ఆ స్టేషనులందరూ చేర్చబడిన గ్రామములని యాచకము అంతకంటే బాగులేదు. ఓటర్ల మొక్క పోక రద్దుచేసి పోలింగు స్టేషనులను, వాటికి చెందిన గ్రామములను నియోజకము చేయుట ధ్యేయము. ఆలూరు చేయక అభ్యుదయగా నిర్దేశించుకొనుట, అనుభవములేని ఉద్యోగులయొక్కయు యిష్టం పాఠముగా నియోజకము జరుగుచున్నది అందువలన కలిగే వ్యర్థములు ఓటర్ల అసభివంతులనున్నాయి. ఈ తాలూకా మొత్తమున మదరాసు శాసనసభ ఓటర్లకు మూడు నాలుగు మాత్రములగు. ఇది చాలా తక్కువ సంఖ్య. ఇంకొక తక్కువ సంఖ్య ఉండుటకు కారణము ఏమనిచూడగా చాలా గ్రామములకు 1920 సంవత్సరములో తియారు చేసిన జాబితాల వజ్రవంది తియారు చేసిన జాబితాలుగానే కనపడుచున్నవి. ఈ లోపమును ప్రతి గ్రామమున అనేక నూతన పట్టావాదలు ఓటర్లు ఉండుటకు నామకరణము చేర్చబడియుండలేదు. కొన్ని గ్రామములలోని ముఖ్యమైన రైతులను ఓటర్లుగా చేర్చి యుండలేదు. అరైతులను చూపురానివారు అంటచేతను, ఓటర్లు పావులకు సంబంధించుటకు అర్హులగు వివిధముగా ఎవరికి కెల్లాగొనవలయునో తెలియకపోవుటచేతను తమ పావులకు బొంబాయిని తీర బొంబాయి. వారు బొంబాయిని తీర బొంబాయి వంతుకు తమ పావులకు బొంబాయిని జాబితాలో క్రమ ప్రకారము తయారు చేయవలసిన బాధ్యతల గ్రామములములు, వారిపై నిబంధనలు ఉన్నప్పుడు ఎక్కువ మైన శ్రద్ధ తీసికొనవలయును ఎట్టి తప్పుపడవలయును. ఎట్టి విషయములకు క్రమవరములకు ఓటర్ల సంఖ్యలను ఏర్పాటు చేసికొని కృషి పలువులయే జరగించుట. కైకలూరు తాలూకా ఓటర్ల యీ పర్యాయము సాగుచున్నప్పుడు యీ లోపాలని మోక్షమునుచుగాక.

ఎన్నికల ప్రచారము

ఈ తాలూకాలో కాంగ్రెసు పక్షమున ఒకమాదిరి ప్రచారము నడిగింది. ఇప్పుడు శ్రీ దేశిభాగవతాశీవాసుని వాగ్దేవతా ప్రభుత్వం గారు 22 రోజులనుండి ప్రచారముచేయు ప్రాధిభింధి. శ్రీ మద్రాసు ప్రభుత్వం, శ్రీ అదురుమిల్లి గోపాలకృష్ణయ్యచౌదరి, శ్రీ బ్రహ్మచారి శాశ్వతరాజ్ కుమార్తె ప్రతి గ్రామములకు ప్రచారమును వచ్చి ఓటర్లతో వాగ్దానములు చేయుచు కొనినారు. ఇప్పుడింకను చేయుచుకొనుచున్నారు. ఆ ప్రచారములు బ్రాహ్మణ ఓటర్ల మొదల వచ్చినప్పుడు శ్రీ అయ్య దేవర కాశ్యపరావు పంతులుగారికి ఒక వోటున్ను, రెండవ జానని తాను ఎంపక్షమున ప్రచారము చేయుచున్నారోవారి తిన్ని యయ్యవలసినవని హెచ్చరించుచు, బ్రాహ్మణ ఓటర్ల మొదల వచ్చినప్పుడు బ్రాహ్మణుల కెవరికి ఓట్లవీరునందు రెండు ఓట్లను బ్రాహ్మణేతరులకు యయ్యవలయుననియు అందులో శ్రీ మద్రాసు ప్రభుత్వం జమిందారువారికి ఇయ్యవలసినవని కొందలు, శ్రీ అదురుమిల్లి గోపాలకృష్ణయ్యగారికి ఇయ్యవలసినవని కొందలు, శ్రీ మద్రాసు ప్రభుత్వం జమిందారువారికి, శ్రీ అదురుమిల్లి గోపాలకృష్ణయ్యగారికి, మాత్రము ఇయ్యవలసినవని వాటికొందలు చెప్పుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. మొత్తమున ఓటర్లయొక్కస్థితి

చాలా కష్టముగానున్నది. ఎవరెవరుగా తేల్చినను కులాభిమానము అధికముగా పెట్టినట్లు ముగియబడు బాంధవ్యము, స్నేహము మొదలగు కుచ్చపుబంధములతో ఓటర్లు చిక్కుకొని యుండక తీరవలయు కనపడుచున్నది. దైవకృపలను, శ్రీ శక్తి భారమరికృషిలను యీ తాలూకా ఓటర్ల కాంగ్రెసుయొక్క అజ్ఞుల శిరసావహించి పురాజ్యపక్షపు అధ్యక్షులకు తమవోట్లను ఇచ్చి ధ్యేయముగొనుట గాక.

పెదగొన్నూరు ఆయుర్వేదశస్త్రవైద్యశాల

తాలూకాలో వారిలర పెదగొన్నూరు గ్రామములో నేర్పాటుచేయబడిన ఆయుర్వేద శస్త్రవైద్యశాల ఆ ప్రాంతముల గ్రామములన్నింటికీ మిక్కిలి ప్రయోజనకారిగా నున్నది. దినమునకు కుమారు 50 మందికి తక్కువలేని రోగులు వచ్చుచున్నారని తెలియుచున్నది. డాక్టరు కాస్త్రీగారు చాలా తెలివైన వారను సనాథులను అంటచేత వైద్యుల అభివృద్ధి గాంచగలరని నమ్ముచున్నాను.

కైకలూరు పోస్టాఫీసు

కైకలూరు సబ్ పోస్టాఫీసులో పోస్టు రెవెన్యూలకు ఒక్కమాపుగారు మాత్రము చూచుచున్నాను. ప్రస్తుతము మాడు బ్రాంది అఫీసుల దిగి తేర్చబడియున్నవి. ఇంకను కొత్త బ్రాంది అఫీసులు స్వల్పకాలములో కట్టవలెయున్నాను. బ్రాంది అఫీసులను, రెవెన్యూల పోస్టులను మిగతా ఆర్థికములను ఒక్కరుచేయుట చాలావ్యయము. వారికి సామాన్యముగా ఇంకొకరిని అప్పాయింట్ చేయవలసినస్థితి వచ్చినది. అలాగే చేయనియెడల ప్రజలకు పోస్టు సౌకర్యములు విశేషముగా లభింపవు. ఈ విషయమును గూర్చి పోస్టు డిపార్టుమెంటు వారు వెంటనే యోశించుట గాక.

గుడివాడ భీమవరం రైల్వే

ఈ రైలుపథ ప్రారంభించి టెక్నోగ్రాఫ్ ను ముందుగా వేయవలెను. త్వరలో పూర్తిచేయుదురని చెప్పుచున్నారు.

నెల్లూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

నెల్లూరు జిల్లా కో-ఆపరేటివ్ బ్యాంకింగ్ మూనియల్ సొసైటీకి సమావేశము

ఈ ఆక్టోబరు నెల 28 తేదీ మధ్యాహ్నము 12 ఘంటలకు నెల్లూరు ప్రభుత్వమునందు నెల్లూరు జిల్లా కో-ఆపరేటివ్ బ్యాంకింగ్ మూనియల్ సొసైటీకి సమావేశము జరిగెను. సభ్యుల సేవలు విచ్చేసియుండిరి. బ్యాంకు అధ్యక్షులు శ్రీమతి కే. వి. రాఘవాచార్యులవారు అగ్రాసనాధిపత్యము వహించిరి. కార్యదర్శి శ్రీమతి విశ్వనాథరావుపంతులు గారు సాంఘిక కార్యనిర్వహణను చదివరి. ఇది 9 వ సాంఘిక నివేదికము. ఈ సంవత్సరాంతమునకు 58 మంది వ్యక్తి భాగస్వాములను 825 సంఖ్యలను యిందు చేయున్నారు. ఈ సంవత్సరమున రు 168082-0 వ్యక్తి భాగస్వాములను అప్పటికినియున్నారు. సంవత్సరాంతమునకు ఈ బ్యాంకుకు రు 4727, 10 వ్యక్తి భాగస్వాములందఱుండియు రు 97 058-11 లు సంఖ్యలను నుండియు బాకీలు రావలసి యున్నవి. ఈ బ్యాంకులోని పరపతిల్ల నీ పంపత్సరము రు 15277-00 లు లాభము వచ్చినది. ఈ నివేదికమును సభ్యులెల్లరును అంగీకరించిరి. అంతట ప్రతిభల నుండరరామరెడ్డిగారి ఆకాలమరణమునకు సభ్యులు దుఃఖమును వేసియున్నది తీర్మానమును జేసిరి. తర్వాత 10 షేక్సు మించుటలైక్తి భాగములోనుండి ఆరుగు డైరెక్టులను ఎన్నుకొనిరి.

శాశ్వతకట్టకము

ఈ బ్యాంకుకు శాశ్వతకట్టకము శేర్మరుపదలది లోగడ జరిగిన బ్యాంకు డైరెక్టుల సమావేశములో కల్వెరు కచ్చేరి దక్షిణమున బారహస్పంద నోకకట్టకమును కొనవలయు. 7500 ల కా. కచ్చేరు, డైరెక్టులు తీర్మానించిరి అతీర్మానము సహజసభ వారి అంగీకారమునకు ప్రజాపెట్టుడెను. ఇదివారు ఈ తీర్మానమును అంగీకరించుచు, రు 7500 లకు కొనవచ్చుననియు తీర్మాన మరమ్మములు చేయుటను, మేడమిద కట్టకమునకు రు 2500 లకు మించకుండా ఖచ్చ పెట్టులయిననియు తీర్మానించిరి.

వ్యక్తి భాగస్వాము-డైరెక్టులు

వీర్యులు 15-8-28 తేదీన జరిగిన సమావేశంలో సంఖ్యనిబం

ధనలను పరించి రిజిస్ట్రారువారికి అంగీకారమునకై పంపియుండగా, అందుగా నోకసంరూకు డిప్యూటీ రిజిస్ట్రారువారు అంగీకరింపక నిరాకరించుచు వ్రాసిన జాబునియ్యచు చర్యచేగను. ఈ బ్యాంకులో వ్యక్తి భాగస్వాములలో డైరెక్టుల పదవి వొందుటకు అర్హత కలిగియుండుటకు 10 షేక్సు అంగీకారము 500 లు డిరెక్టులతో అర్హులయింపగా గడవిన 15-8-28 తేదీన సమావేశములో, 10 షేక్సు అనునది డైరెక్టులకు ఒక షేక్సు అనుగా రు 50 లు కట్టినవారు సహా అర్హులని పరించి రిజిస్ట్రారువారికి అంగీకారమును పంపియుండెను. డిప్యూటీ రిజిస్ట్రారువారు అందుకు సమ్మతింపక వ్రాయుచు ఈ సమావేశ బ్యాంకు డిప్యూటీ సమావేశముననియు తెనాలిలోని గుంటూరు జిల్లా బ్యాంకులో వ్యక్తి భాగస్వాములలో యేకపక్షములు లేక, యెవరినంటేవారిని, డైరెక్టుగా నెన్నుకొను మున్నగుననే ఆచట గలభాగాయ నుదనియు, జిల్లా బ్యాంకు వ్యవస్థాపకవ్యయ బాధ్యత వహింప జాలనివారనుటయు, స్వల్పమోహార్థము చాండవరములలో నుగా జేయుట పరికరానియు, సంగతుల తిగిన కారణములను బ్యాంకువారు వ్రాయలేదనియు కాబట్టి సంగతి సంగీతంప పొంపడదనియు వ్రాసిరి. అందుమీద వ్యక్తి భాగస్వాములలో 10 షేక్సులకు తక్కువ నున్నవారు కొందరు ఈ తీర్మానమును చర్యకు తెచ్చిరి. బ్యాంకువారు ఏకారణమున 17 వ నిబంధనలో సరించికో కారణములను తెలుప నుని బ్యాంకువారిని ఆశుగ కుండా ఒక షేక్సు గలవారు సహా డైరెక్టులుగా నెన్నుకొనవలయు అర్హులని సమావేశమున దిల్లీలో చరచేసి బహుసంఖ్యతో అంగీకరించి తీర్మానమును డిప్యూటీ రిజిస్ట్రారువారు నిరాకరించిరిగాన, డిప్యూటీ రిజిస్ట్రారువారు సంగతియొక్క ప్రాముఖ్యతను చక్కగా గమనింపవలయును చింతించుచు, 10 షేక్సులనుండి 16 మందిగోకంటె, సవరణ వలన యేర్పడునట్టి 82 మంది వ్యక్తి భాగస్వాములనుండి 6 గురు వ్యక్తి భాగస్వాముల నెన్నుకొనుట కెక్కువ అవకాశము గలుగుననియు, తక్కువ షేక్సు గల వ్యక్తి భాగస్వాములు చూడవలెగానుండి బాధ్యత వహింపజాలని వారుగా నుండురని చెప్పుటకుగాని, వ్యక్తి భాగస్వాములందఱు 6 గురు ప్రతిభలు నెన్నుకొన్నప్పుడు వారిందఱు చూడవలయు, బాధ్యత వహింపజాలనివారు ను అరు అర్హులను యెన్నుకొని బ్యాంకు జేయుచునకు చూసి కలిగిండునట్లు ప్రవర్తించునట్టి తెలివితేటలుగా నుండురని నూచించుటకు గాని రేఖాప్రతి మైదు సరియైన యాధారము లేదని డిప్యూటీ రిజిస్ట్రారు వారికి, మద్రాసు రిజిస్ట్రారువారికి ఈ విధివారు విన్నవించుచు, అనేక జిల్లా బ్యాంకులో గాని, ఆప్టా బ్యాంకులో గాని అట్టి నిబంధన లేదనియు అనుభవని తిలపటడ లేదనియు, ఈ బ్యాంకుయొక్క స్వస్థిత్వముల వ్యక్తి భాగస్వాములలో ఈ బ్యాంకు వ్యవహారముల చక్కగ మంచి మార్గములలో నడుపగల సమర్థులు బాధ్యతగలవారు, తొందర పరులు కానివారు, చాల గురు గలరును, ఈ కారణములన 15-8-28 తేదీన చేసిన సమావేశ వారి సంగతుల మదరాసు రిజిస్ట్రారువారు నిప్పుచేయుగా అంగీకరింపలేదని ఈ విధివారు వారికి కోరుచున్నారు.

ఈ తీర్మానము ఒక్కరు తప్ప తక్కువ సభ్యులెల్లరు యేకగ్రీముగ అంగీకరించిరి. వీర్యులు ఎంపరిమింధలలో రెండు స్వల్పపరమాలకు గాంచి సభ ముగించిరి.

మండల దేవాదాయముల సంఘము

జిల్లా, దేవాదాయముల సంఘముకు ఆగస్టు 10 నెన్నుకొనబడిన శ్రీయుత సి. నారాయణస్వామి రెడ్డిగారి వారిమిత్రులు విందుగావించిరి.

డొలపలి

(ఒక విలేఖరి)

చిక్కుకొని, డొలపలి యూనియను అధ్యక్షుల ఎన్నికలలో మింగిలి 11 శ్రీ మారుకొండ గంగరాజుగారు విజయముగాంచినందులకు వారి గౌరవాన్ని డొలపలి గ్రామములచే సభ యేర్పాటుచేయబడినది.

సభకు ముందు సాంబమూర్తిగారు, చిక్కుని డొలపలి రత్నంగాడు, కందుల వీరరాఘవస్వామిగారు పలువురు కాంగ్రెసు ప్రముఖులు విచ్చేసిరి. గంగరాజుగారు పరమార్థగారిని ఎన్నికలలో ఓకెయిటకు ఘట్టి ప్రతిజ్ఞ పూనినారు. వరుసకు కట్టి పనిచేస్తూ నున్నారు. రెడ్డి సీమలో ప్రచారము పోగొట్టు యున్నారు.

ఓర్వకల్లు (కర్నూలుజిల్లా)
(ఒక విలేఖరి)

కాలమానము

ఎండలు తీక్షణముగా నున్నవి. పైగులు యెండుపువ్వువి. చానలు లేవు. రైతులు దిగులు పడుచున్నారు. పశువులకు మేలింలేవు. జనులకు మలేశీ చూడ్యములు వచ్చుచున్నవి.

యెన్నికల ప్రచారము

మద్రాసు కాని నిర్వాహకము మా కర్నూలు జిల్లాకు గాను స్వరాజ్యపక్షముగా, దేశభక్తులను, త్యాగశీలములను నగు జి. పారిసోన్స్ త్రువురావుగారు నిలచివారు వీరికి ప్రత్యేకముగా 1 శ్రీ. శ్రీభారత్ 2 బి శ్రీమత్ కె.ఎ.కె.ఎ.లను, మా తాలూకా జోర్డు ప్రెసిడెంటును కొంతలపారు రామకృష్ణారెడ్డి కర్నూలు, జాట్లూరు రామయ్య వీరద్దర శ్రీభారత్ శ్రీమత్ కె.ఎ.కె.గార్ల తిరపున ప్రచారము చేయుచున్నారు. వీరు ఏపార్టీని గురించి ప్రచారము చేయుచున్నారని యెంచిన అడిగినయెడల పరితని అబాబులేదు. మీదమిక్కిలి వీర్ధ్యుల బ్రాహ్మణమామల ప్రాధాన్యముగా నున్నది. ఈ పల్లెటూళ్లలో నుండే పార్టీలు యిది వరకే ద్వేషపూరితముగా నుండినవి. తోడుగా యీ మహాన భావులు ఈ క్రొత్త ద్వేషాంకురములు నాటుచున్నారు. రైతు సోదరులు ఈకల్లలో వాటలకు ఏమి తెలియని వారలు లోబడి నట్లు తోచుచున్నది. మేడం వెంకయ్యకెట్టిగారు, మ. చాడే శ్రీరంగరావు, నాగేశ్వరరావు, రామచంద్రరావుగార్లు జి. పారి సోన్స్ త్రువురావుగారికిగాను వోల్టరును విచారించగా మన మ్మూర్తిగా సాయముచేయుటకు కాల్య కలునాల, వోర్వకల్లు గ్రామముల వోల్టరు వాగ్దానము చేసినారు.

అశిక (గంజాం జిల్లా)
(స్వకీయవిలేఖరి)

యూనియన్ బోర్డు ప్రెసిడెంటు

అక్టోబరు 21:—నా యూనియన్ బోర్డు ప్రెసిడెంటుగారకు అబ్దుల్ లతీఫ్ సాహెబుగారు అభ్యర్థిపడ వికి వచ్చినవాలకుండును కడుచక్కగ, నేర్పుతో వారికార్యముల నెరవేర్చుచున్నారు. ఆంగ్లేయభాషాజ్ఞాన మంగిలేమిచే నర్తకభాషానుబంధులచే, వీరధ్యక్షత కనర్పు లేమాయని ప్రజలు శంకించిరిగాని యట్టిశంకను నవకాళ మియ్యక ప్రజానురంజకముగ బాలించుచున్నారు. వీరు నిరాదంబరులు. నిగడ్యులు. అసహాయోప్యును దినుములలో తన శక్తి వందన లేక పాటుపడిన భద్రుడు ప్రయులు. వీరసాధుల కష్టముల స్వయముగ నాంసి సాంగ్యమొంతకంకు పురాలో గొల్పిపెట్టె పాటుబడుటచే, మహమ్మదీయులైనను, హిందూ మహమ్మదీయులందరి ప్రేమకు పాత్రులైరి.

మోటారు బస్సులు

కల్లికోట వాస్తవ్యు లొకడు అశికనుండి కల్లికోటకు క్రొత్తగ మోటారుల నడపుట కారంభించిరి. మాఖ్యముగ యీ కార్తిక మాసములో శ్రీజగన్నాథ క్షేత్రమునకు బోవు జలకాలది యాత్రికులకు సమయముగ నుండును.

కాలమానము

ధాన్యపురింజ మంచితప్రప్తిగనుండునని వీరు కావలసిన సమయములో వర్షము లెగవలసివి. రైతు సోదరులు నిరుత్సాహులై ఆకసమునక జూచుచున్నారు.

క్రిక్కిలేవులైన చిటుమామిళ్ల రాధాబాయమ్మగారు గుంటూరు కమ్యూనిస్ట్ సహాయసంఘమునకు చాలకాలము అన్యభులుగనుండి క్రిక్కిలేవులైన, శ్రీచిటుమామిళ్ల భానుప్రసాద్ నాయకుగారి ధర్మపత్ని రాధాబాయమ్మగారు గుంటూరు పురంబున 22-10-26 వ తేదీన పరమపథించిరి జలియశేయుటకు చాల విచారపడుచున్నాము. శ్రీరాధాబాయమ్మగారు, వారితిల్లిగారు క్రిక్కిలేవులైన రాధామారులక్ష్య చేవమ్మగారు గుంటూరు కమ్యూనిస్టులకు వసతికై నిర్మించిన ది పుష్కలవ ధర్మమును స్థిరపఱచుచుండగా, 20 యెకరముల మెట్టభూమినికూడ ధర్మముచేసిరి. వారి అకాలమరణమునకు చింతిల్లుచు మానానుభూతిని వారికుటుంబమునకు అందజేయుచున్నాము. వారి చూర్ణము కాలికి గలుగుగాక.

గుంటూరు కమ్యూనిస్టులకు నభ

ఆంధ్ర దేశమున ఎన్నికల
ప్రచారము

తూర్పుగోదావరిలో కాంగ్రెసుకు బలము

(స్వకీయవిలేఖరి)

అమలాపురం, అక్టోబరు 22:— ఈతాలూకాలో

కాంగ్రెసు యెన్నికలప్రచారము తీవ్రముగ జరుగుచున్నది. శ్రీయుత నడింపల్లి ముప్పరాజు, మారిన వరసన్న, రావణం వెల్లయ్య, శ్రీరామరాజు, కళా వెంకటరావుగారు ముఖ్యములగు గ్రామములందు ప్రచారము చేసిరి. వీరందఱును చాల మైట్టి లోజును నడవవలసి వచ్చెను. కాని యెంత కష్టమైనను సంతోషముతో పని చేసిరి. పరిస్థితులన్నిచోట్లను కాంగ్రెసు అభ్యర్థుల కనుకూలముగ ప్రాత్యావాకరిముగ నున్నది. ఇచట ప్రముఖులగు వక్తరు చాల యత్నావహముతో జనితేయుచు గ్రామములకు బోయి చాలవరకు కాంగ్రెసు యాద్యమునకు సహాయము జేయుచున్నారు.

శ్రీయుత న్యాయతి ముప్పరావుగారు మెచ్చల్ రామచంద్రరావుగారి పక్షమున సంచారము జేయుచున్నారు. శ్రీయుత కర్రా సోమేశ్వరరావుగారు మైకోట్ల వక్తలు మరయులర వక్తలు మిత్రులు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులు గానివారికి సాయము జేయుటలేదనిరి. ఇచట ప్రచారము జేయుచున్న ముప్పరావు పంతులు, సర్ మార్యారెడ్డిగారల ప్రయత్నములెన్నియున్నను కాంగ్రెసుకే అనుకూలముగ నుండునటలు గానించుచున్నది.

(తండ్రివార్)

విశాఖపట్టణము
(ఒక విలేఖరి)

కాలమానము

గతవారమునుండియును చలి మిక్కిలుతుగుచున్నది. రాత్రిలుందు మంచు పొగవలె దట్టముగ పడుచున్నది. జిల్లాయంతటను వాతావరణ మిట్లేయున్నదని వార్తలేకెందుచున్నవి.

ఎన్నికల ప్రచారము

మండలమునంతటను కాంగ్రెసు అభ్యర్థులగు శ్రీయుత సి. వి. యస్. వరసింహారాజుగారును, పి. సి. వెంకటపతిరాజుగారును ప్రచారము చేయుచున్నారు. జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శిగారగు తెన్నేటి విశ్వనాథంగారును జిల్లాయందు కాంగ్రెసు అభ్యర్థుల బలపరుచుటకుగాను ప్రచారము చేయుచున్నారు. పోయినచోట్లల్ల కాంగ్రెసునకే ప్రజలు వోవాద మొసంగుచున్నారు. జస్టిసుపక్షమున నిలచిన కిర్లంపూడి జమీందారుగారును తీవ్రముగ ప్రచారము చేయుచున్నారు.

అర్చనసీటు

నగరమునకు నిలచిన శ్రీముత వసంతరావు బుచ్చి నుండ రరావుగారు విరామము లేకుండ ప్రచారము నలుపుచున్నారు. ఇంతకముం దీనగరమున జస్టిసుపక్షము నావమాత్రావశిష్టముగ నుండెను కులకృత జేయుట తలచుచున్నందులేదు. గాని నేడూ పక్షమున ప్రచారము చేయుచున్న కొందరు బ్రాహ్మణా బ్రాహ్మణుల పురుషులే లేవనెత్త జూచుచున్నారు. వోల్టర్లొకవక్తరున మోసపోవక జస్టిసువారి యెత్తులలో యిదియొట్టి అని తలచి ప్రజాభిమానియగు నుండరావుగారినే యెన్నుకొందురుగాక.

శ్యామసుందర చక్రవర్తిగారు

శ్రీచక్రవర్తిగారు 26-వ తేదీన కలకత్తా నుండి యిటు కరుణించిరి. స్వేచ్ఛానెద్దకు పోయి శ్రీయుత బుచ్చి నుండరావు గారు మొదలగు కాంగ్రెసువారు వారి నెదుర్కొనిరి. చక్రవర్తి గారు అవసరము కార్యము గడిగి గుంటూరునకు నాటి సాయం కాలము నడచిరి. ఆట్ట దేశభక్తుల సందర్శించి మరల యిటుకు రెండవతేదీన దయచేసెదరు.

నుందరి తైలము

డబ్బీ 1-కి వెల రూ 0—8—0

ఒక డబ్బీతైలము విదంబక రాచిన ముఖమున ఏర్పడు మెట్టి మలు నుచ్చలు మానును. ముఖము కాంతివారి, నున్నగా అద్దములై ప్రకాశించును. చర్మము మృదుత్వము కలిగి నాజాకు లేరును. ఈతైలము మంచి నువాసన దలిగి మిగడవలె నుండును. అయ్యతాంబనం డిపో, మదరాసు. బొంబాయి.

శ్రీ విజయనగర గానసభ
(స్వకీయవిలేఖరి)

దసరాసభలు.

శ్రీశ్రీ! అనందగజపతి మహారాజుగారు గతించినవిదవ గానసభలకు, పాటకచేరిలకు కరువొచ్చెను. విద్యులనగర మును బిరుదుజేందిన ఈనగరమునకు కొంతసరిభ తగ్గెను. వచ్చె. వెంకన్న, అయ్యప్పమున్నుల విహానభావులతోడ ఈయూర సుగీత మంతరించుటయేగాక దానినిన్నునగూడ తగ్గెను. కాని తేము మహారాజువారు సంగీతకళను పాపింపుటకు సంగీతకళాశాల నాట్యశాల యేర్పాటుచేయించి తాతలనాటికి ర్తిరి అంతరింప నుండ గాపాడిరి. వీటిని ప్రస్తుత మహారాజువారుగూడ ఆభిమానముతో పాపింపుచున్నారు. ప్రజాసామన్యముంతయును తుతోపేంపగల్గుటకు గానసభలు, పాటకచేరిల ఏర్పాటుచేసినట్లు ఈమహారాజులు గనబడలేదు. ఈవిషయమున లోకడ 7, 8, 9 వందల కిందట కాకినాడ గానసభలై ఈనగర గానసభల జరుపుటకు శ్రీయుతులు కానుకొర్తి డిక్లీవరసింగరావు, నుండల రామచంద్రరావు పంతులుగార్లు ప్రయత్నించి రెండేండ్లు జయప్రదముగా సాగించి విరమించిరి. దానితాలూకు ఇంకా నిల్వనొమ్ము కొంతమట్టుకుగలదు. కాని తిరిగి గానసభలకు ఈ యూరపునరుద్ధరింపవలెనని ఏదాదినుండి ప్రయత్నముల జరుపగా గతకాలై నెలలో ఈయూరి ప్రముఖులగూడి శ్రీ విజయనగర గానసభను స్థాపించిరి. ఈసంస్థ కాకినాడలో విలె జితదపరా లోజులలోనేగాక చెన్నపట్నం సంగీతసభలవలె సందర్శనము పొందునను పనిచేయును. పండుగదినములలోను, అవికాళము గల్గి విద్యాంసులు లభించినపుడు ఈసభవారు పాటకచేరికను చేయించుదురు.

ఈసభవారు 16 మొదలు 24 తేదీవరకు రానుగోపాల హాలులో సంగీతకచేరిలను ఏర్పాటుచేయించిరి. గొప్పవిద్యాంసులకు రప్పించిరి. శ్రీయుత డి. గోవిందస్వామిస్వామిగారి ఫీడేజి, నుండరంఅయ్యగారి ఘటము, ద్వారం వెంకటస్వామి నామదేవ గారి ఫీడేజి, కె. వెంకట్రాజు (కాకినాడ) గారి మృత్యుంజయ అస్థుతిముగా నున్నవి. ఆనాడు నాయకుగారి వాద్యము నకు మేరలేదు. 11 గలె వరకు ప్రేక్షకులు వారి గాంధర్వగాన మా స్వాదిం చుచు కూర్చుని యుండిరి. ఇంకి ను ధనం కు మార్తెలు గాత్ర పాట మిన రాజేశ్వరి సిద్ధపు వీణ, గాత్రపాట, చిత్రూరు నుబ్రహ్మరంగ బలిశేషల్లి సీతారామయ్యగార్లు గాత్రం ప్రదర్శింపబడినను. రాను గోపాలహాలులో ప్రేక్షకులగు స్త్రీపురుషులకు చక్కనియేర్పాటు జరుపబడినను. ఈ సందర్భమున ఈ గానసభాధ్యక్ష కార్యదర్శులు శ్రీయుతులు ద్వారయేమారి వెంకట్రామయ్య, తాతాపుమాచిపాళంగగారు వీరికి అన్నివిధముల సహాయము చేసిన సి. రామలింగం పంతులు. అనాసపురపు గోపాలరావు, కేవ్రూరు ముప్పారావు పంతులు గార్లును అభినందింపవలసియున్నది శ్రీయుత రామలింగం పంతులుగారు లేనియెడ ఈ సభలు ఇంత జయ ప్రయుగానుండును బహుశ్యము. నాగులకృష్ణముగా సంగీతప్రేక్షకులకుటలో నుల్లేపేక్షలేదు. ఈ సంఘము స్థిరస్థానముగానుండి ఆంధ్రదేశమునకెల్ల నగ్రగణ్యముగా నుండుటకు భగవంతు దసగ్రహింపగాక.

ఈ సందర్భమున నొకకంఠి గురుమగూడదు. ఈదసరాసభలు జరిపించుటకు విశేష సహాయమునందించిన దివాన్ బహదూర్ కొమ్మిరెడ్డి సూర్యవారాయుమూర్తి నాయకుగారు ఎంతయు ప్రశంసనీయులు. వారు క్రమమునక ఊపవచ్చి జిత లోజున ప్రదర్శనము సందర్శించి తమ యాదర్శముతో, సహాయముతో నడుపబడుచున్న ఈమారినసభయొక్క కార్యమును దిలకించుటకేవలము వారికిగల సంగీతాభిమానమును తెలియజేయుచున్నది. వారుపన్నగించుచు ఈ సభయొక్క అర్థికదత్త ముత్తుగా నుండవలయు, తాము కాకినాడలో 24 వందల కిందట స్థాపించిన సభయొక్క క్రమాభివృద్ధి, కష్టముఖములు మొదలై వి తెలియజేసి పట్టునలతో కార్యము నిర్వహింపవలసినదని ఈపుర జనులను, సంగీతాభిమానులను గోరిరి. సంగీతమునందు మొదట ప్రవేశిగాంచిన మన ఆంధ్రదేశము, దక్షిణదేశము కన్న ఎలలయో వెనుకగా నున్నదనియు, ఆకళను ఉన్నతివలెలోని దిమ్మను ఆంధ్రుల కర్తవ్యమునయూగూడ నుడివిరి.

వేలకు మందు వెల సినా 1-కి రు. 0—4—0

ఈ నూనెను తలకురాచిన పేలు ఈడ్చి ఎక్కించును. చర్మమునకు వెండ్రుకలకుహరి యుండక వెండ్రుకలు పెరుగును. అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు లెక బొంబాయి.

గంజాం జిల్లా పాత్రో మంత్రిగారి వోట్ల ప్రచారము

గంజాం జిల్లా, పల్నాటిమిడి తాలూకా నరసంధ్ర గ్రామ మనకు రావుసాహెబు పయిడినుంటుం శిశురామస్వామిగారు చేరుమేను, పల్నాటిమిడి మునిసిపాలిటీ కోకా అప్పారావు నాయకుగారు స్పీడరు, బరంపురం. పాత్రో మంత్రిగారున్న 24 తేదిన వోట్ల ప్రచార విషయములో వచ్చిరి. ఈ దినవ సంభాషణ రయితులకున్న పాత్రో మంత్రిగారికి జరిగెను.

పాత్రో మంత్రిగారు పైగ్రామం నాయుడిని పిలిచి కనను గురించి వోట్లు కేసువాడుచేసి, వోట్లు యిప్పించవలెనని చెప్పుచున్న సందర్భములో అక్కడికివచ్చిన రయితులలో ఒకరు పాత్రో మంత్రిగారిని ప్రశ్నించిరి. మీరు మాకు యేమియును చెప్పరాదు, తిరిగి వోట్లు యిమ్ముకముని అంటాయున్నారా? శ్రీయుత విశ్వనాథ దాసుగారు మమ్ములగురించి కష్టపడి పనిచేయుచున్నారు. కాబట్టి వాకికిన్ని కాంగ్రెసువారికి తప్ప మీకు మేము యెంతమాత్రము వోట్లు యివ్వకుని చెప్పిరి. అందుపైని పాత్రుడుగారు దాసుగారిని నిందించుచు ఆతగదా, కల్లికోట తాలూకాలలో రు 24000 లు రయితులనల్ల సమాలు చేసి, సదరు సామ్యును దుర్విజయోగముచేసివారని చెప్పిరి. రిజిస్ట్రేషన్ క్రయచీట్ల స్థాపు ఫీజు యెక్కువ కావడమునకు, కోర్టు ఫీజు స్థాపు ద్యూటి యెక్కువ కావడమునకు మీరే కారకులు, అను రయితుల ప్రశ్నలకు జవాబు చెప్పకుండా, గాంధీ గారు పంచములనుసోదరభావముతో మాడమనిచెప్పినారుగదా వారిని మీరు మీ పంక్తినిపెట్టుకొని భోజనముచేస్తారా? అని పాత్రోగారు ప్రశ్నించిరి. అందుపైని గాంధీ గారియందు, మీకుకూడ గౌరవమున్నదిగదా మాబోటియ్యార్లు చేయకపోయినా తమరు పంక్తినిపెట్టుకొని భోజనము చేయుచున్నారా? అని రయితులు ప్రశ్నించగా, జవాబు చెప్పకుండా 1920 సం॥లో కాంగ్రెసువారు సభలలోనికి వెళ్లకూడదని బోధించి యిప్పుడు తత్వము, మార్చి సభలకు వెళ్లుట నీచవునని కాదా? అనిరి. ముయినాబీ వోట్లుతెచ్చుకొనితమరు సభలకు వెళ్లి ప్రజా ప్రతినిధులమని చెప్పుకొనుట న్యాయమా? మీరు ప్రజలకుచేసిన మేలును కలవివ్వగలరా? అని రైతులన సదరు ప్రశ్నలకు పాత్రో మంత్రిగారు అగ్రహవేళపరచులయి నాకు కోఆపరేటర్లు దొంగలు, దగులుబాజీలు, ద్రోహులని నిందించిరి. స్పీడర్లకు యిది సహజవృత్తియని రయితులు అనిరి. అందుకు పాత్రోగారు కోపముతో "అంబోకాలోరేడొంబోకా" అని కలవిచ్చిరి. మేము వోట్లు యిస్తేకదా మీబోటి మహాత్ముల సేదరికమున్ను మోదాచలాయించడము అని రయితులు అనిరి.

ఆంధ్రుల భేదభావములు

నిజాంరాష్ట్రము

ఈ రాష్ట్రమునందు మీదుమిక్కిలి యాహైదరాబాదు నగరమునందు మిక్కిలి విచారకరముగ విషయము, ఆంధ్ర మాతృభ్రులను విభజించియేల నాయకభావములను బయలుపెడలుట? ఇయ్యది కొలదికాలముక్రిందలనే అనగా రెండుమాడు సంచత్వరములనుండియే యంకురాగ్యమైనది. దీనికిగల కారణము చెన్నపురి ఆంధ్రసభలలో వివిధ ప్రాంతములయందలి యాంధ్రుల స్వరించి అరువది నాలుగువలెల యాంధ్రులు గల (మొత్తమున మూడవవంతు) యాప్రాంతపు ఆంధ్రసోదరుల స్వరించకపోవుట యట. ఇందలిసత్వసత్వములు-ఆంధ్రసోదరులు తెలిసికొనవలకపోయి. ఈభావముతో కోపాద్వీపితులై శ్రీయుత మాడపాటి హనుమంతరావుగారు స్థానిక ప్రతికయను తెనుగుప్రతికయను విభులవ్యాసములను ప్రమరింపించియుండిరి. ఇందు మఖ్యాంశము అవటి నాయకులపై నేరాశోపణల గావించుటయును రెండు (బ్రిటిష్ ఆంధ్రులు నిజాంరాష్ట్రము అనేది భేదభావములు కర్ణాకర్ణిగ ముచ్చించుటయును అందుపై స్థానికప్రతికయెగు గీలగిరి ప్రతికాసంపాదకులు తమ సంపాదకీయవ్యాసమునందు బ్రిటిష్ ఆంధ్రులు చనుల యాచించవలసినవచ్చినపుడు మాత్రము స్వరించకరను భావమును వెల్లుబిచ్చిరి. ఈ భావములే క్రమేణ మొలకరైత్తి దాని కనుగుణముగ నాయకులపర్యటనములలోను నిజాంరాష్ట్ర ఆంధ్రసభలలోను పోషింపబడుచుండెను. ఇట్టి ప్రచారములవలన దేశక్షేమమున కావంతయును ప్రయోజనము లేదు. తదాది నిజాంయమును మొదలు పెద్దలవరకు నీవ్యవము సంతర్కర్షితముగ కేసికొని పీలసపట్టణల్ల (బ్రిటిష్ ప్రాంతముల నుండి ఇంటికి యుద్వోగధర్మముచేతనేమి, మరేకారణముచేతనేమి వచ్చియుండినవారి నవమానపరచవలయుననెడి పట్టుదల కలవారై యున్నారు. ఈసందర్భమున నిటీవల బాలసరస్వతీ నీలయము (హైదరాబాదు)నందు జరిగిన యుదంతము వెలుపుట సమంజసము. ఈనీలయమును స్థాపించిన దానిగ శ్రీయుత తణిక్కల వీరభద్రుడు ఎం. ఎ. ప్రొఫెసర్ నైజాంకాలేజిగా రధ్య ధ్యులగనుండిరి. ఇందుమూలమున ప్రొఫెసర్ గారికి వచ్చిన గౌరవమేమియునులేదు. కాని వీ రీనిలయభివృద్ధికి పడినపాట్లును చెప్పించిన ధనమును, ప్రశంసార్తము. విఖ్యాతపండితులకుకవులను, మహాపురుషులను ఆహ్వానించి విద్యావిషయక ఉపన్యాసముల నిప్పించి యువకులలో నాంధ్రభాషప్రాముఖ్యము నుద్ఘోషన గలిగించుచుండిరి. బ్రి. శ్రీ శతావధాని చక్రపిల్ల వేంకట శాస్త్రిగారి నాహ్వానించినపుడు వీ రెంతయో ధనసహాయము చేసియుండిరి. శ్రీ పానుగంటి లక్ష్మీనృసింహారావు గారిని, శ్రీయుత దేశోద్ధారక కాశీనాథ నాగేశ్వరరావు వంతుల వారిని నిట్లనేకుల నాహ్వానించుచుండిరి. ఇట్టి వింతెన్నియో సత్కార్యముల నాచరించి యుండిరి. ఇట్టి వారిని కేవలమహనాన పరచవలయుననెడి యుద్వేగముకన్న వేరకారా మేమియును గాన్పించును. అవసరమహాసభ యని కొందఱబాలర జతపరచి నియములకు విధధముగ అధ్యక్షుల తొలగించితిమనిరి. వీరి తోపాటు మరికొందరినననీల ఒక్క శ్రీ గాడేల్లి సూర్య ప్రకాశరావు వంతులువారిని తప్ప తక్కిన భాషాభిమానులను బ్రిటిష్ ఆంధ్రులని పేరు విభజించి యుండినవారి నందరిని తొలగించిరి.

ఇటులనే శ్రీ కృష్ణ దేవరా యాంధ్రభాషా నిలయపు రజతోత్సవవిషయము కొన్ని భేదభావములు వచ్చియుండిన పుడు స్థానికప్రతికయను "గోలకుండ"యందు దొక విలేఖనుని వ్యాసమును విమర్శించుచు "వీ రీప్రాంతములకు తీవ్రనాధమైనవి పోయెడి వారో" యని కొంతకయ ను లేక తమ సంపాదకీయ వ్యాసము నందు వ్రాసియుండిరి. ఇటీవల అనగా రెండువారములక్రిందల నీలగిరి ప్రతికయం దొక వ్యాసమున "బ్రిటిష్ ప్రాంతములనుండి క్రొత్తగా వచ్చిన స్వాసహాయులగు కొంద యాంధ్రులు యని వ్రాసియుండిరి. గ్రంథని ప్రకటితచే నింకను నిచట పెంపొందుచున్న ద్వేషములను, ఇందులకు కారకులను వ్రాయవలెనున్నాను. దూరములగు ఆంధ్రసోదరుల లిచటి నిజపరిస్థితుల నెఱుగుట కష్ట సాధ్యమేయైనను, ఇట్టిపాముభావముల నడుగంట చేయుటకు నోడ్పడి చిరుతనాడే వందలించక బోయియో భావికాల దుర్దశను ప్రతికాసంపాదకులగు ఆంధ్ర నాయకులు కారకులగు దురస్థులలో నవరథ మేమియును నుండజాలదు.

విశిపాటి వేంకటరమణయ్య, హైదరాబాదు.

గుంటూరుమండల జాతీయవిద్యాపరిషత్తు - తెనాలి

గుంటూరుజిల్లాలోని జాతీయపాఠశాలలలో జాతీయ విద్య నేకముఖముగా నడపుటకును, జాతీయవిద్యా స్వరూపమును నిర్ణయించి పాఠానుక్రమణికలను, తయారుచేయుటకును, పరిశీలన గ్రంథములను వ్రాయుటకును, జిల్లాలోని జాతీయపాఠశాలలను సుక్రముగ నడపించుటకును గుంటూరుమండల జాతీయవిద్యాపరిషత్తు స్థాపింపబడినదమీరు వినియుండును.

జాతీయవిద్యకు సంబంధించిన వివిధసమస్యలను చర్చిలపును "జాతీయవిద్య"యను గ్రంథముకంటి యాపరిషత్తుప్రకటించి విద్యాభివృద్ధిలో చాలమందికి విమర్శనార్థము పంపియుండెను. ఏ దునందలకధిక్ముగా యాపుస్తకము లిదివరకు పంచిపెట్టబడి యున్నవి. ఇకముందు పాఠానుక్రమణికలను తయారుచేసి ముద్రించవలసియున్నది. ఈసంవత్సరము దీపావళినిధి వసూలుచేసి పరిషత్తుచేయ నుద్ద్యమించిన యీ పనికొంద ఖర్చుపెట్టుటకు గుంటూరుమండల జాతీయవిద్యాపరిషత్తు తీర్మానము గావించి యున్నది.

మహాజనులందఱును యీసత్కార్యమునకుదోడ్పడి, గుంటూరుమండల జాతీయవిద్యాపరిషత్తునకు దీపావళిదండ్రానిచ్చి, జాతీయవిద్యను పోషించెదరుగాక యని వేడుచున్నాము.

- కొండ వెంకటప్పయ్య
రామిశేని అప్పయ్య
గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రి
బ్రహ్మానందం నరసింహం
వడ్డి వెంకటరంగయ్య
శేరి వెసికటాచలపతి
గజ్జపల్లి రామకృష్ణయ్య.
మల్లాది దేవేంద్రుడు.

కళావంతుల విద్యాసంఘము-గుంటూరు

ఆంధ్రదేశ కళావంతుల ప్రచారసంఘమువారు ఇటీవల విశాఖపట్టణము, విజయనగర పట్టణప్రచారమునకై వెడలినపుడు కళావంతుల బీదవిద్యాధులకొరకై విద్యాసంఘమునకు ఈదినప సేర్పొనబడిన ఉదారహృదయులు విద్యాసంఘాధ్యక్షులు మరా-శ్రీ గుడినేపనుబ్బయ్యగారిద్వారా విరాళముల వ్యాసముల జేసినందులకు మాకృతజ్ఞతాపూర్వకవందనములర్పించుచున్నాము.

- విశాఖపట్టణము
చేతా హనుమంతరావుగారు రు. 2, జంపా నారాయణమ్మగారు రు 5, జంపా రాజవరమమ్మగారు రు 2, మద్దుల సూరమ్మగారు రు 5, కొంగొళాడిచినబుల్లమ్మగారు రు 5, జమ్మల వెంకటరత్నమ్మగారు రు 5, కొంకణిపెద్దబుల్లమ్మ రు 5 చల్ల కొండ రంగారావుగారు రు 5, సీతాలక్ష్మీనరసమ్మగారు రు 5 ఈ పెదనూరమ్మగారు రు 2, చల్లకొండ సత్యయ్యగారు రు 2, పాడుగు సూర్యములమ్మగారు రు 2, జర్జూపు జగ్గమ్మగారు రు 10 జంపా జగదంబగారు రు 25, పుత్తల పెదమస్తానమ్మగారు రు 5, ఈ చినమస్తానమ్మగారు రు 5, జంపా నాగరత్నమ్మగారు రు 15.

విజయనగరము

- వడ్డి వెంకటరత్నమ్మగారు రు 25, చింతకాయల వెంకటరత్నము అమ్మగారు 25, వడ్డి ముత్యములమ్మగారు రు 25, జర్జూపు అప్పలనరసమ్మగారు రు 25, సరిదే సూరేశ్వరము అమ్మగారు రు 10, వడ్డిల సన్యాసమ్మగారు రు 10, యండమూరి సుబ్బమ్మగారు రు 5, వడ్డిల పరాంకుశంగారు రు 5, జంపా సత్యవతిగారు రు 25, వడ్డిల హేమావతమ్మగారు రు 20, కోటి పల్లి సూరమ్మగారు రు 10, కంటుభుక్త సూరమ్మగారు రు 10, వడ్డిల నరసయ్యగారి అప్పదులమ్మగారు రు 10, వడ్డిల నారాయణమ్మగారు రు 10, ఈ సూర్యనారాయణగారు రు 10 ఈ పోతయ్యగారి సూరమ్మగారు రు 25, సరిదే లక్ష్మీనరసయ్య అమ్మగారు రు 10, పాడుగు క్యామలాంబగారు రు 20, పాలూరు సన్యాసమ్మగారు కృష్ణ సోమ్మగారు రు 10, కంటుభుక్త అప్పల సరసమ్మగారు 10, కొమరగిరి అద్వైతిమ్మగారు రు 1, వడ్డిల చంద్రమ్మగారు రు 5, సీతా అప్పమ్మగారు రు 5, సీతా సీతయ్యమ్మగారు రు 1, బుగత రంగమగారు రు 1, వడ్డిగారు సూరమ్మగారు రు రు 25, చింతకాయల సూరమ్మగారు రు 5, వడ్డిల కొండమ్మగారు రు 25.

మద్దెల ముక్కంటి, కార్యదర్శి.

కానలికాలాకాబోర్డు ఉపాధ్యాయ

మహాసభ

(స్వకీయవిలేఖరి)

విద్యా వస్తుప్రదర్శనము

అక్టోబరు 22:—ఈ అక్టోబరు నెలలో కానలికాలా మహాసభ కానలి తాలూకాబోర్డు ఉపాధ్యాయ మహాసభయే, వస్తు ప్రదర్శనమును అత్యంత శ్రద్ధావంతముగా మిక్కిలి జయప్రథముగ జరుపబడెను. సుమారు రెండువందలకుమించిన ఉపాధ్యాయులు సభ నలంకరించియుండిరి. జిల్లావిద్యాకాళాధికారులు, డిప్యూటీ సెక్రటరీ గ్రామ్య పనులు యిదిగో తాలూకాబోర్డు ఉపాధ్యాయులు సభలకు విచ్చేసియుండిరి. ఉపాధ్యాయులు మున్నగు వారికి బోర్డు మైసూలు భవనములందు భోజనాదివసతులు ఏర్పరచబడినవి. నంటకాలలు, నీటికొరతలు మున్నగు వసతు లన్నియు సేలాటి లోపములు లేకుండ అనురూపముగా గొప్ప వక్రలుగ పేరొందిన ఆంధ్ర ప్రముఖులు పలువురు సభకువిచ్చేసి ఉపాధ్యాయులకు హితబోధ గావించిరి. ప్రతిదినమున ఉపాధ్యాయుల ఆంధ్రభాషాజ్ఞానమును పరీక్షింపబడుటకై ఉపాధ్యాయులందరు పరీక్షింపబడిరి. నూలుపడుకట యందు పోటీపరీక్ష మున్నగువి జరిగెను. ఆదినమున మహాసభకు అగ్ర్యములగ విచ్చేసికట్టి చెన్నపురి అవరణి ప్రెసిడెన్సీ మే జన్రేటుగారును పూర్వము యిండియా యెడ్యుకేషన్ సర్వీసు లోనుండి పింఛన్ పుచ్చుకొనుచున్నట్టియూ, సి. టి. పాల్వారధి మొదలియారోగారు తమపాజ వాగ్దాటితో గంభీరమున నుపన్యాస మిచ్చి సభ్యుల కృతజ్ఞతను పాత్రులైరి. రెండవదినమున నుపన్యసించిన శ్రీయుత చిట్టమూరు రామయ్యపంతులుగారు, శ్రీ ఆచంట రుక్మిణమ్మగారును, శ్రీ పానకా కనకమ్మగారును తమ వాగ్దాధ్యులనుచే సభ్యులెల్ల నానందాభియందు నోల లాడించిరి. ఈదినమున సభలకు శ్రీమతి ఆచంట రుక్మిణమ్మ గారు అగ్ర్యములగ నుండి మిక్కిలి నిపుణతలతో కార్యమును నిర్వహించిరి. వై రెండుదినములకన్నను కడపటిదినముగ మూడవవాడు జరిగినసభలు ఇంకను జయప్రథముగ నెరవేరినది. నేటిసభలకు ఉదయమున శ్రీయుత అనంతర్ల నుబ్బుకృష్ణరావు పంతులు యం. యల్. సి. గారు అగ్ర్యములవహించిరి. వారు ప్రారంభోపన్యాసమున ప్రారంభవిద్యావ్యాపక విషయమున ఉపాధ్యాయుల ధర్మములను ప్రజల ధర్మములను, తాలూకాబోర్డు వారి ధర్మములను వివరించిచెప్పి, యాజిల్లాలో నిదినర కెన్నడు నింత జయప్రథముగ నేయుపాధ్యాయసభయు జరిగి యుండితే దనియు, ఇట్లు క్లాసునీయునుగ నెరవేరిన యీ కానలి తాలూకాబోర్డువారి ప్రారంభవిద్యావ్యాపకవిషయమున ముందంజ వైచి సీర్పంధప్రారంభవిద్యను తమ తాలూకాబోర్డులో పితై న్ధులములలోనైనను ఆచరణయందు పెట్టనలెననియు, ప్రోత్సాహముపొందిరి. పిమ్మట బందరు జాతీయకళాకళాధ్యక్షు లగు శ్రీయుత చిట్టగ శ్రీనివాసరావు పంతులుగారు, పిల్లలకు కథలుచెప్ప పద్ధతినగుటచే ఉపన్యసించిరి. తర్వాత స్కూలు మేష్టరుగ బాణకరాచార్యగారు స్కూలు ధర్మమునుగూర్చి ప్రసంగించిరి. అంతట సుప్రసిద్ధకవులు, వక్రలును, పితాపురకాస్త వ్యులును అగు ఉమర్ అలీషా కవిగారు ఆంధ్రవాఙ్మయమును గూర్చి ఉత్తేజకరమును, భావగంభీరకరమునగు ఉపన్యాసమునిచ్చి తమ పాండిత్యముచే సభ్యులెల్లరకు విస్మయము కలిగించిరి. అంతటితో ఉదయమున సభ నిలుపబడెను. మధ్యాహ్నమున జిల్లా యెడ్యుకేషన్ ఆఫీసరుగారు జనాభ గలం దప్రగిరి పామోబ్ బహదూర్ వారి యాజమాన్యమున సభ జరిగెను. రాత్రిముమొక్క ఆర్థికవిలువనుగూర్చిన చక్క కొంతసేపు జరిగెను. చర్చలో పాల్గొనుటకు అవకాశ మియ్యబడిన ఉపాధ్యాయులలో కలరు మిక్కిలి నేర్పుతో రాత్రిముమొక్క ఆర్థికప్రామాణ్యమును ప్రోత్సహించిరి. ప్రతికూలముగ నిరువురుమాత్రమే ప్రసంగించిరి. పిమ్మట కోవూరు హిందూపాఠశాలలోని బాలురపురు సేతావిధానమున తమసామర్థ్యమును ప్రదర్శించి మెప్పు వడగిరి. బందరు ఆంధ్రజాతీయకళాకాలలో చిత్రితేఖనాభ్యాసముగూర్చి ఆంగ్లమున నొక వ్యాసమును చదివిరి. దానిని శ్రీయుత చిట్టగ శ్రీనివాసరావు పంతులుగారు ఆంధ్రమున సభ్యులకు తెలియజేసిరి. పిమ్మట శ్రీయుత ఆది పూడి సోమనాథరావు పంతులుగారు ఉపాధ్యాయుల ధర్మములనుగూర్చి తమ సమాజగంభీరతలతో నుపన్యసించిరి. శ్రీయుత ఆచంట లక్ష్మీరతిగారు ఆంగ్లవిజ్ఞయమునుగూర్చి మాజీకలాంతరు ప్రవర్తనము లిచ్చి సభ్యులకు చక్కని హితబోధ గావించిరి. అంతట గడచిన మూడుదినములలో జరిగిన పరీక్షల పోటీలు మున్నగువానియందును, వస్తుప్రదర్శనకాలకు వస్తువులు తయారుచేసినవారికి సభాధ్యక్షులగు జనాభ గలం దప్రగిరిపామోబ్ బహదూర్ గారు బహువతులును పంచిపెట్టిరి. ప్రాంతకాలాని చిత్రకలములు దేశకలములు ఇన్డోనెస్ట్రుకు లు గొప్పలు మున్నగువనియు ఉపాధ్యాయులచేత తయారు

చేయబడినవి మిక్కిలి నేర్పుతో చిత్రపటప్రేక్షకులెల్లరకు ఇంతటి నేర్పుగల ఉపాధ్యాయులు అన్నారను సంగతిని మనస్సులకు నుర్పరచబడినది. ఈసభకు జరిగిన యేర్పాటులన్నియు దూరదృష్టితోడను సామర్థ్యముతోడను, పట్టుదలతోడను చక్కని నిర్వహించిన కానలి తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారు శ్రీయుత రావుసామెలు ఐస్సెలకంటి కృష్ణస్వామిరావు పంతులుగారిని అభినందింపని సభ్యులే లేరు. అనేకమాసముల నుండియు వారీసభలవ్యయమునకగు ద్రవ్యమును నేకరించుటయం దేమి వస్తుప్రదర్శనమునకు పరికరములు తయారుచేయుటయం దేమి సుప్రసిద్ధులను జాతీయధర్మముల నర ఉపన్యాసములను వివిధపట్టణములనుండి రప్పించుటయందేమి జాతీయప్రబోధమును నేవనపద్ధతుల ప్రకారము ఉపాధ్యాయులకు తెలియుటలు అవకాశముపొందెను ప్రజాతీకను తయారుచేయుటయందేమి శ్రీ కృష్ణస్వామిరావు పంతులుగారు అత్యుత్సాహమున గనబడిచి కృషిసాపించుటలకు వారిపరిశ్రమ సార్థకమై మహాసభ నిర్విఘ్నముగ నెరవేరినందుకు పంతులుగారును వారికితోడ్పడిన తాలూకాబోర్డు సభ్యులును, ఉపాధ్యాయులును మిక్కిలి సంతోషము జెందిరి. కడపటిదినమున రాత్రి నెల్లూరు ఉపాధ్యాయసమితి వారు వరకుల్పాటకమును బోర్డు పాఠశాల భవనమునందే ప్రదర్శించిరి. ఇంతటి క్లాసుపాఠశాలగ వాటకమును వ్రాసిన గంభీరము, ప్రదర్శించిన సభవారిని సభ్యులెల్లరు మెచ్చుకొనిరి. కానలికాలామున నిటీసభ లింతవరకు జరిగియున్నందున యాసభల సమావేశపరచిన తాలూకాబోర్డువారి నెంతయు పొరులు మిక్కిలి క్లాసుంచిరి.

హిందూభిన్నురెన్సు (18-10-26)

బొంబాయి జీవభూమికంపెసి లిమిటెడ్; స్థాపితము 1908.
అన్నివిధము లైనటువంటి జీవభూమికంపెసిలను ఇచ్చు మొదటితరగతి ఇండియాకంపెసి.
ప్రత్యేక లక్షణములు
(1) తక్కువ ధరము, (2) ఎక్కువ లాభము, (3) ఆటోమేటిక్ నాకాఫర్ ఫీచర్, (4) ధారాళమైన మౌతులు, (5) దయగల నిర్వాహకము, (6) తనదని నిరూపించిన తక్షణమే సొమ్మును చెల్లించెదరు.
వివరమును నీవినివారికి వ్రాసిన బడయగలక,
K. PADMANABHAPAI, B. A.,
Secretary Madras Branch
Post Box No. 337 Mount Road Madras.

లలితాశ్రమ గ్రంథావళి

ఋగ్వేద సంధ్యావందన భావ్యము. ఇందు సంధ్యా విచార తత్వం శబ్దవిచారణయు ఆచమన ఫలములును, కేశవాది కామరూప్ర ప్రాణాయామ, వ్యాఘ్రాతి గాయత్ర్యర్థములును మొదలగువి సకారణ విధానములతో 25 విషయములున్నవి నూతనము. ప్రతివారియింటను బ్రాహ్మణ్య సంపాదకముగాన నుండగనినది 500. తే యచ్చొత్తించబడినవి. మంచి సమయము. త్వరపడుడు. ఆ ప్రితులకు మేలైన గ్రంథము రు. 1-8-0
బాలాపవాదనామస్తోత్రము. ఇందు బాలచిక్రిత్యస్తనరాజకవచములువామానములుగూడ గలవు. 0-4-0
ఋగ్వేదావరప్రకాశిక 1-8-0
హిందోషదేశములు. పీఠికయందు వేదాంతార్థము వివరింపబడియున్నది. 0-4-0
ఒకరకములోగాని భిన్నరకములగాని మూడు పుస్తకములు తీసిక తపాలాఖర్చు భరించెదము. లేనినో కొనువారిదే.
వెంపటి- కుటుంబయ్యశాస్త్రి,
69, సోలయప్ప మొదటిపేడి, మైసూరు, మద్రాసు.

హిందూ మహాయుగము

గ్రంథకర్త:
శ్రీ శ్రీ కొమట్రాజు వేంకటలక్ష్మణరావు ఎం.ఎ. గారు
ఈ విఖ్యాత గ్రంథరాజ మిప్పుడు తిరిగి 6 వ మార్పు అచ్చొత్తించబడినది. మార్పుదేశ చరిత్రాభిమానియైన ప్రయోగధుడగు దీనిని చదివితీరవలయును. ఆంధ్రమున దీని మించిన చరిత్రగ్రంథ మింకొకటిలేదు. ఇది పకనీయగ్రంథము నుపయోగించబడుచున్నది. ఇందు దేశపటములు, మహాపురుష చిత్రములు కలవు. ధర్మ కాగితపులైందు రు. 1-4-0, అట్టైదు. 1-8-0, క్యాబిన్లోలైందు 1-8-0. ఎక్కువ పుస్తకము లోని సో కొనువారికి కమిషనివ్వబడును.
కొనువారు, ఏర్పల్ గ్రేటర్ రావు, వి. ఏ. యల్. శ్రీమణి, లక్ష్మణరావుగ్రంథముల, గవర్నరు కేట- బెజవా

శ్రీ ప్రొద్దుటూరు శరన్నవరాత్రవస్తుప్రదర్శనము

(1) చెన్నపురి కార్వేషన్ ప్రెసిడెంటుగారు శ్రీ యుత సామి వెంకటాచలం శ్రేష్ఠి, యం. ఎల్. సి. గారి యగ్ర్యత క్రింద 28-10-26 తేది ప్రొద్దుటూరులో శరన్నవరాత్ర జాతీయవస్తుప్రదర్శనము జయప్రథముగా జరిగినది. శ్రీ లక్ష్మీ పురులగు నైశ్యపుంగవు తెల్లరును శ్రద్ధసహించి నస్తుప్రదర్శన విషయమై యెక్కువగ దోడ్పడిరిని విశుట కంతయు సంతసించుచున్నాము. పురమంతయు నలంకరింపబడెను. అగ్రానాథి పతిగారు శ్రీయుత వెంకటాచలం శ్రేష్ఠిగారిని మంగళవాద్యములతో ప్రవర్తనకాలకు విలుచుకొనివచ్చిరి. 2 గంటలకు సభ ప్రారంభింపబడెను. భారతమాత్యువరక్రీడనము జరిగినవిన్నుట తతాపధానివంచానన, కవీసింహ, జి. వెంకట శేషశాస్త్రిగారిచే రచియింపబడిన స్వాగతపద్యములు చదువబడెను.
(2) ఆనల కార్యనిర్వాహకసంఘ కార్యదర్శిగారు శ్రీ యుత కొప్పరపు నుబ్బయ్య శ్రేష్ఠిగారు స్వాగతోపన్యాసమును జదివి సభ్యులెల్లరికి స్వాగతమొసగిరి.
పిమ్మట సభాధ్యక్షులగు శ్రీయుత సామి వెంకటాచలం శ్రేష్ఠిగారు వస్తుప్రదర్శనపద్ధతీయలను నాక్యములతో సకలజనులకు వృందయాహ్లాదకరముగ నుండనట్లు గంభీరపన్యాసము గావించిరి. ప్రొద్దుటూరులో కొంతకాలముగా తీవ్రరూపమున దాల్చియున్న హిందూమహమ్మదీయసమస్యను గుఱించి విభులముగా చర్చించి ఉభయపక్ష నాయకులు శ్రద్ధసహించి పని చేసి త్వరలో దను భేదాభిప్రాయములను విడవాడి సమరసభావమునకు రావలయు నని నొక్కిచెప్పిరి. పశువులకు మేత తక్కువై నందున పశువులు చెడిపోవుచున్నవనియు, వ్యవసాయమునకు మనదేశమున జాలినన్ని పశువులు లేవనియు జెప్పి ప్రభుత్వము వారు శ్రద్ధతో ఈవిషయమును గమనింతురని కోరిరి. పిదప వస్తుప్రదర్శనము జరుపబడెను.
* * *
అభినందనము
మ. మదరాస్ ఫట్రానుందురు చేతుల సంపన్నుండు విద్యాధికుం డది గా కాపురపాలసంఘమున కగ్ర్యతండు నన్నింట న భ్యుదయించుదినవెంకటాచలము వై శ్రోత్రించుడినాడు : ముద్దమొప్పక దయచేసి మాపురము ప్రాప్త్యుణ్ణులు సా [మాన్యమే] గా. నూలుక వల్లులుగూడఁ జేతనసునిందుక, బైగుపండితు ధాన్యా లీతని చిత్రవస్తువులచందం చిట్టి దీప్తోబులుక మేరొ నావులు కోడలుక బతువు తీమాడ్కిక విరాజిల్లునఁ చోలికాచెల్వడు నీ ప్రదర్శనము మూకుల్లాసముక గూర్చితన్. సీ. వ్యవసాయములు తొంటికితెగక పలుపాక లడరఁ గంగారుగాఁ జెడుచునుండె. వ్యాపారములు తొంటిరూపములను బాసి, తలకొందులై నవ్వములకు దిగియె కనుపరీక్షములు దరిక జేర్చి నేయులక

ఆంధ్రనామకలకము

శ్రీ శతావధాని కాళీ

ప్రహరములవారి సంభాషణలు

ప్రహర సాధ్యునిచారము

ప్ర:—ప్రహర ప్రత్యక్షసిద్ధులుగల యనగేమని?

ఉ:—ప్రత్యక్షముచే, సిద్ధులుగలయని.

ప్ర:—ఇట్లుకానిదెవరు?

ఉ:—ప్రత్యక్షభిన్నములగు అనుమతి కల్పించుచే సిద్ధులు గలవారు.

ప్ర:—కల్పముచే ప్రహర గ్రహింపబడుటెప్పుడు?

ఉ:—కల్పముచే, ప్రహరము ఒక దానియందు గ్రహిం పబడునపుడు.

ప్ర:—ఉదాహరణ?

ఉ:—ఒక్కొక్కప్పుడు, వేదాంతముచే ప్రపంచము వందునది.

ప్ర:—అది, యనుభవమునకు తుల్యమగునా?

ఉ:—అనుభవమునకు విచ్ఛిన్నపుడు తుల్యమేయగును.

ప్ర:—మరి యావిభేదములేటిది?

ఉ:—విభేదము లాయావిధానములందుండునట్టిది.

ప్ర:—అనుమానముచే ప్రహరయెట్లు సిద్ధమగును?

ఉ:—అనుమానముచే, తదన్యములును సిద్ధమగునట్లే.

ప్ర:—అనుమతిసాధకముగు సాహచర్యము ప్రత్యక్షసిద్ధ మగుదానయిననా ఉద్దేశము? (సాహచర్యమగుగా పోతువు నకు సాధ్యమునకు గల నియతసంబంధము, ఉదా:—పొగకు, ని ప్పువలె)

ఉ:—సాహచర్యము ప్రత్యక్షసిద్ధమైనను; అనుమానము మాత్రము “సాహచర్యసిద్ధమే” యగుటచే ప్రత్యక్షసిద్ధము కాజాలదని నా ఉద్దేశము.

ప్ర:—కాన, ప్రత్యక్షమునకు అనుమతితోగల సంబంధ ము లేనందున?

ఉ:—పారంపర్యమందు.

ప్ర:—ప్రహర, ప్రత్యక్షసిద్ధులుగల యేపాత్రలందు?

ఉ:—నటప్రత్యక్షమును పొందు సభ్యపాత్రలందు.

ప్ర:—నటపాత్రలందుకాదా?

ఉ:—కాదు, గనుకనే ముందు కాజాలదనినది.

ప్ర:—నటునియందు ప్రహర మరి యేవృత్తిచే సంభవి తుమన్నది?

ఉ:—మానసికవృత్తిచే.

ప్ర:—అది యెక్కెలము?

ఉ:—స్వయంశ్చరము.

ప్ర:—స్వాయముచే నాటకమున ప్రహర యెట్టిపాత్ర లందు ప్రత్యక్షసిద్ధము కావలెను?

ఉ:—ప్రహరపాత్రలు కాదగు సభ్యపాత్రలందు.

ప్ర:—తద్వివరీతమునపుడు యేమి సంభవించును?

ఉ:—తద్వివరీతమేయగు అపాత్రతయే సంభవించును.

ప్ర:—నటునియందు కలుగుననుప్రహర యెట్లుగా సం భవించును?

ఉ:—మానసికముగ సంభవించును.

ప్ర:—కాన ప్రహరకాదనియే యర్థము?

ఉ:—సభ్యునియందు గల ప్రహరయర్థమున, ప్రహరకాద వియర్థము.

ప్ర:—నిజముగ నటు కల్పితముగు ప్రహరకు సభ్యులు భ్రాంతులయగుటకు, విరసిభావించుటయు ప్రహరమేనా?

ఉ:—అదియెట్లు?

ప్ర:—ఏల కామాడదు?

ఉ:—ప్రహరకు లోనగునప్పుడు, ప్రహరకు లోనయినని గ్రహించుటయు, ప్రహర కాలసియించుటచేత.

ప్ర:—నిజముగ ప్రహరకు లోనగునపుడును నిజముగ నై రసికానుటకును గల భేదమేమి?

ఉ:—నిజముగ అగుటకును; నిజముగ అయినకొనుట కును భేదము.

ప్ర:—మొదటిది ప్రహరయేయనచో, రెండవదిమాత్ర మేమగును?

ఉ:—ప్రహరమగును.

ప్ర:—ఏల?

ఉ:—ప్రహరకును ప్రహరమును గల సంబంధమును బట్టియే.

(వి లే ఖ రి)

గంధర్వమహల్

విజయనగరం

3105

1. వృత్తాంతము రక్షణము కోరిన గ్రహులుగల సూర్యుల వలన నడువబడుచున్నది.

2. సంగీత-వాద్యాభివృద్ధి వృత్తసాటకాని విధానము నుత్తేజక పరిమలుతును-విశేషము ప్రదర్శనమున జీవించి పోగి నీ నాగవాస యతు కాళింగ దేవదాసీబాతుల నిమ్మలము తొల గించుటకును, ప్రాధపద్ధతులతో వారంభింపబడినది. సంస్కార పరులు, విద్యాపరాయణులు, బాతీయవాదులు, కళా ప్రద ర్శకులు కూడ ఆదరింపబడినది-గంధర్వపత్రిక.

3. దేశభృగ్వనయమునకు పట్టుగొమ్మ యనఁదగిన పక. మందిర మొకటి నెలకొల్పబడినది. ఇందు దిన పత్రికలు, వారి పత్త పత్రికలు పాతకుల యుపయోగార్థము ప్రదర్శింపబడును. ౪. పరిశోధకుల కొరకు ఉద్బోధములును, జనసామాన్యము కొరకు ఆధునిక గ్రంథములును, సంపాదింపబడి ఉపయోగములొనర్చి దేవబతును. జనసామాన్యము కొరకున గ్రంథావళి సంచార గ్రంథాలయ పద్ధతిలో నడువ బడును. దీనిని స్త్రీలు, పురుషులు కూడ ఉపయోగించుకొనఁ దగినట్లు ఏర్పాటు గలవు.

వై కార్యము కొనసాగించుట ఎల్లరు తోడ్పడఁపాఠితులు,

1. సరిజే నూర్వకాంతము. 2. సరిజే లక్ష్మీనరసయ్య, 3. మద్దిల అప్పలరాజులు. 4. మద్దిల సన్యాసులు. 5. మద్దిల పైడిరాజులు. 6. కొటపాతెలు అప్పల నరసయ్య. 7. సాలూర నూరయ్య. 8. జర్జాపు సన్యాసయ్య. 9. చింతామణి మాణిక్యం, 10. మద్దిల చంద్రమాణిక్యం. 11. మాకూపు నూరయ్య. 12. మద్దిలగారి అప్పారావు.

ఆంధ్ర భాషానుశాసనము

ఇది రాజమండ్రి కాలేజీ పండితులగు బ్రహ్మశ్రీ మల్లాది నూర్వనారాయణశాస్త్రిగారు రచించినది. దీనికి ఆంధ్ర భాషావిద్యాలయోపాధ్యక్షులైన మ-రా-శ్రీ కట్టమంచి రామ లింగారెడ్డి యమ. ఏ. గారు ప్రశంసలను సీరిక ప్రాసించున్నారు.

ఇందు ప్రాచీనాచార్యా చీన పాఠ్యపదానుములు రెం డును చక్కగా వివరింపఁబడినవి. సుమారు 180 మంది పూర్వ కవుల ప్రయోగము లందాహరింపఁబడినవి. తెలి విక్సించి నుల భము. విద్యార్థులు, పండితులు భాషాభిమానులుగూడ జరుగ వలసినది. ఇట్టి వ్యాకరణ మంతమున్న తెలుగులో లేదు. రెండుభాగములు 14 ప్రకరణములు.

రెండు సంపుటములు పొన్నేటికాక రు 1-4-0 రెండు కలసిన రెండు 1-8-0 ఆంధ్రదేశరూపకము, నాటకాదల లక్షణము 0-8-0 కావలసినవా కిట్లు వ్రాయవలెను.

తాడూరి సత్యనారాయణమూర్తిగారు, ఇన్ని సుపేట, రాజమండ్రి.

సగము ! గ్యారంటీ !! మాలికాపై దృఢము !!!

నారాయణి

ఇది శుక్లనవమ, శ్రీల తెల్లనమము, ముకుళాల, కగవ వాయలు హరియను. వారంజాలకు సరిపడుపాకెట్టు 1-8-0 మానారసింహ లేవ్యము ఆ వైవ్యాధు లన్నిటిని నిర్మూలము చేయగలదు. తు 10 పేజీలు రు 1-0-0.

శ్రీరామకృష్ణాయుర్వేద ఔషధాలయము, రాజమండ్రి.

పల్లెటూరు గంధమండలి

రాజమండ్రి

సంవత్సర చందా 1-0-0 మాత్రము. సంగీత 8 పుస్తకములు ప్రతి రెండునెలలకు ఒక గ్రంథము వెలువడును. ప్రజా సామాన్యమున మత, సాంఘిక, రాజకీయ, ఆర్థికాభ్యాసాది భావప్రచారము దీని యాశయును.

ఇంతవరకు వెలువడినవి.

1. గాంధీమహాత్ముని నీతిసంజ్ఞరి.
 2. రాజనీతిసారము.
 3. ప్రాచీనభారత గ్రామపరిపాలన.
 4. రామతీర్థస్వామి జీవితము-బ్రహ్మజ్ఞానోద్బోధనలు.
- చిరునామా:—నకుపాదండు, మదిగంటి జగ్గన్నశాస్త్రి, బి. యె. రాజమండ్రి.

చెన్నపురి బజారుకరలు

1. సరిజే నూర్వకాంతము

2. సరిజే లక్ష్మీనరసయ్య

3. మద్దిల అప్పలరాజులు

4. మద్దిల సన్యాసులు

5. మద్దిల పైడిరాజులు

6. కొటపాతెలు అప్పల నరసయ్య

7. సాలూర నూరయ్య

8. జర్జాపు సన్యాసయ్య

9. చింతామణి మాణిక్యం

10. మద్దిల చంద్రమాణిక్యం

11. మాకూపు నూరయ్య

12. మద్దిలగారి అప్పారావు

13. మద్దిల అప్పలరాజులు

14. మద్దిల సన్యాసులు

15. మద్దిల పైడిరాజులు

16. కొటపాతెలు అప్పల నరసయ్య

17. సాలూర నూరయ్య

18. జర్జాపు సన్యాసయ్య

19. చింతామణి మాణిక్యం

20. మద్దిల చంద్రమాణిక్యం

21. మాకూపు నూరయ్య

22. మద్దిలగారి అప్పారావు

23. మద్దిల అప్పలరాజులు

24. మద్దిల సన్యాసులు

25. మద్దిల పైడిరాజులు

26. కొటపాతెలు అప్పల నరసయ్య

27. సాలూర నూరయ్య

28. జర్జాపు సన్యాసయ్య

29. చింతామణి మాణిక్యం

30. మద్దిల చంద్రమాణిక్యం

31. మాకూపు నూరయ్య

32. మద్దిలగారి అప్పారావు

33. మద్దిల అప్పలరాజులు

34. మద్దిల సన్యాసులు

35. మద్దిల పైడిరాజులు

36. కొటపాతెలు అప్పల నరసయ్య

37. సాలూర నూరయ్య

38. జర్జాపు సన్యాసయ్య

39. చింతామణి మాణిక్యం

40. మద్దిల చంద్రమాణిక్యం

41. మాకూపు నూరయ్య

42. మద్దిలగారి అప్పారావు

43. మద్దిల అప్పలరాజులు

44. మద్దిల సన్యాసులు

45. మద్దిల పైడిరాజులు

46. కొటపాతెలు అప్పల నరసయ్య

47. సాలూర నూరయ్య

48. జర్జాపు సన్యాసయ్య

49. చింతామణి మాణిక్యం

50. మద్దిల చంద్రమాణిక్యం

51. మాకూపు నూరయ్య

52. మద్దిలగారి అప్పారావు

53. మద్దిల అప్పలరాజులు

54. మద్దిల సన్యాసులు

55. మద్దిల పైడిరాజులు

56. కొటపాతెలు అప్పల నరసయ్య

57. సాలూర నూరయ్య

58. జర్జాపు సన్యాసయ్య

59. చింతామణి మాణిక్యం

60. మద్దిల చంద్రమాణిక్యం

61. మాకూపు నూరయ్య

62. మద్దిలగారి అప్పారావు

63. మద్దిల అప్పలరాజులు

64. మద్దిల సన్యాసులు

65. మద్దిల పైడిరాజులు

66. కొటపాతెలు అప్పల నరసయ్య

67. సాలూర నూరయ్య

68. జర్జాపు సన్యాసయ్య

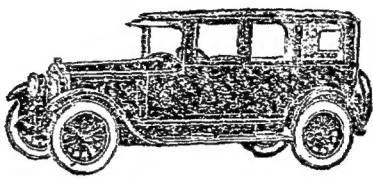
అమృతాంజనము

వక్ర-నిడవ్వి-తో నహా నీసా-1-కి రు 0-10-0; డబ్బన్ 1-కి రు 6-4-0. వ్ర తియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టే షెడీ, మద్రాసు రేల్వే బొంబాయి

నిరీక్షింపుడు.

త్వరలో వచ్చుచున్నవి.

మోటారు ప్రయాణమునకు
నూతన సౌకర్యములు

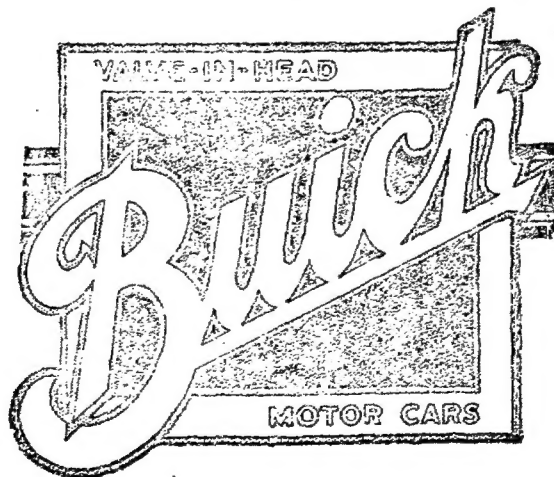
మోటారు లన్నిటిలోను

“బ్యూక్”

ప్రసిద్ధి కాంచినది.

1927 సంవత్సరమున నిర్మింపబడు యీ క్రొత్తరకపు బ్యూక్ కారులో అనేక నవీన సౌకర్యములు గావింపబడినవి. మీ ప్రయాణము అత్యంతసుఖవ్రదముగా జేయుటకు గావింపబడిన యేర్పాటులలో కొన్నింటిని ఈదిగువ సూచించుచున్నాము.

- బ్యాలన్సుగల చక్రములు.
- హీలు ఆపరేటర్ హీల్ కంట్రోల్.
- థర్ మోస్టాటిక్ సర్క్యులేషన్ కంట్రోల్.
- జయంటు టూత్ నెమ్మదిగా పోవును.
- నల్లటి టైర్లు, నల్లటి రిమ్ములు.
- విస్ట్ మేల్డు పె సర్క్యుటివ్.
- యెక్స్ ప్లూజివ్ అప్ హాల్ ప్లరింగు, ఇంటిరియర్ వేర్.
- అయర్ డెక్కు సీట్లమీద చేతిమెత్తలు రిసెస్ట్ కీటికీలు.
- కారో నేషన్ డ్యూకో రంగులు.

సింపున్ అండు కో, లిమిటెడ్.,

మద్రాస్.

ఉదకమండలం.

వేదభూమి.

౧౩ ప్రకరణములుగ విభజించి వ్రాయబడినది.

ఇట్టి గ్రంథములలో ఇదియే మొదటిది.

ఆర్య సామ్రాజ్య వైభవము, విదేశ సంబంధము, ఆర్య విజ్ఞానవైభవము, ఉపసంహారము, అను ప్రకరణములు చదువునప్పుడు దేహము పులకరించును. “మధ్యాహ్నమునందుండి ఆర్యు లిండియాకువచ్చి పూర్వజాతులనోడించి ఇండియానుండి నిలిచిపోయిరి” అని పాతకాలలందు ఉగ్రపాఠో శేర్వచు స్వదేశప్రీతిని, స్వదేశభక్తిని సమూలముగ నశింపజేయుచున్న దు స్పృహంతమును ఖండించి వేదశాస్త్రవచనోదాహరణములతోను, మామ్యముల్లుడు, టైలరు, చిల్లియము, కర్లను టూమ్ క్లెక్కు మున్నగు దాదాపు ౫౦ పాశ్చాత్య విద్వాంసుల ప్రమాణవచనములతోను, భూగర్భశాస్త్రసిద్ధాంతముతోను ఈభరతఖండమునందే స్పష్టపడియం దాయ్యలు జన్మించి వృద్ధిచెంది అన్ని దేశములందు తమ నాగరకతను వ్యాపింపజేసిరి యను విషయము ఇందు నిర్ణయింపబడినది.

వెల 2-0-0, కలికొలెండు 2-8-0.

సంస్కృతాంధ్రగ్రంథముల కేటాగు వలయువారికి సంబంధమును ఎడిటరు, స్వధర్మప్రకాశిని, కిలుపాకుపోస్టు, మద్రాసు

ధ మ ప ద ము

శ్రీరాజా వాసిరెడ్డి దుర్గా నవాజివేశ్వర ప్రసాదబహద్దరుగారు అనువాదకులు
అవతారపురుషుడు డగు బుద్ధదేవుని దివ్య దేశము లిందుఁ గలవు. పాళీభాషలో ౨౬ నర్తములలో నున్న ౪౨౩ గాథ (శ్లోకము) లకు సరియైన, చక్క-నయిన తెలుఁగు వచనరచనము. మూలగ్రంథముగూడ సమగ్రముగా నిందుఁగలదు. హిందీ, ఇంగ్లీషు, కర్ణాట, ప్రాకృత భాషలలోఁ గల పరివర్తనములను, వ్యాఖ్యలను బరిశీలించి అతిజాగ్రత్తతో నిది యనువదించబడినది. జైన బౌద్ధమతములను గుఱించి విపులపరిశోధనముగల పీఠిక గొప్పది గలదు. బౌద్ధమతసంప్రదాయ విషయ ములకు ముఖ్యమయిన టిప్పణి కలదు. బుద్ధదేవుని దివ్యపదేశములెట్టివో, బౌద్ధమత మెట్టిదో యీగ్రంథముఁ జదివినఁ దెలియగలదు. నుండర మైన బుద్ధునిచిత్ర మిందుఁ గలదు. మేలుకాగితము. అందమైన నిండు క్యాలికోలెండు.

వెల రు ౧-౪-౦.

అవదాన కల్పలత

ఇది డి. మేల్ట్ర వహావి సంస్కృత భాషలోరచించిన బౌద్ధ గ్రంథమునకు తెలుగువేత ఇంచుబొధిఁజూలకడలు దాన్య యాధర్మబోధనముల సార్థకత్యాగము, భూతదయ మొదలగు మాహాత్మ్య గుణాత్మములను సంహాసాగరము నుండి క్రచ్చి యెత్తి యిచ్చుచున్నది. అనువాదకులు శ్రీ రాజావాసిరెడ్డి దుర్గానవాజివేశ్వర ప్రసాద్ బహదర్ జయంతిపురంరాజాగారు. బ్రహ్మశ్రీ కేటారి ప్రభాకరశాస్త్రిగారి పీఠిక గలదు.

వెల 18 రు 0-12-0.

లంపము: నరస్యశీకార్యాలయము, జగ్గయ్య పేట